পাণ্ডুলিপিৰ পৰা মঞ্চলৈ · দ্বিতীয় খণ্ড

শৰীৰ আৰু সীমা

মৃণাল জ্যোতি গোস্বামীৰ নাট্য সংকলন

Bodies and Borders

FROM SCRIPT TO STAGE · VOLUME TWO (2017–2026)
COLLECTED PLAYS OF MRINAL JYOTI GOSWAMI

Etheror Irika · Alice in Assam · A River's Tale · The Body as Border

শৰীৰ আৰু সীমা

Bodies and Borders

AANK_A CREATIVE LINE · 2026

পাণ্ডুলিপিৰ পৰা মঞ্চলৈ · দ্বিতীয় খণ্ড

শৰীৰ আৰু সীমা

মৃণাল জ্যোতি গোস্বামীৰ নাট্য সংকলন (২০১৭–২০২৬)

FROM SCRIPT TO STAGE · VOLUME TWO

Bodies and Borders

Collected Plays of Mrinal Jyoti Goswami (2017–2026)

Etheror Irika · Alice in Assam · A River's Tale · The Body as Border

AANK_A CREATIVE LINE
Guwahati, Assam

পাণ্ডুলিপিৰ পৰা মঞ্চলৈ: শৰীৰ আৰু সীমা
মৃণাল জ্যোতি গোস্বামীৰ নাট্য সংকলন · দ্বিতীয় খণ্ড (২০১৭–২০২৬)

From Script to Stage: Bodies and Borders
Collected Plays of Mrinal Jyoti Goswami · Volume Two (2017–2026)

Plays © Mrinal Jyoti Goswami, 2017–2026
A River's Tale is based on Priyanka Das's poem Lakheitorai Dhuwa Daag, with her permission.
Photographs, posters and design © AANK_A Creative Line, except the photographs of The Body as Border, © Colombo International Theatre Festival

First published as an e-book in 2026 by
AANK_A Creative Line, Reg. No. RS/KAM(M)/263/S/143 of 2018–2019
Nice N Novel Landmark, House No. 26, Flat No. 301, Phaguna Rabha High School Path, Jatia, Guwahati 781 006, Assam, India
www.aank.org

ISBN ……

All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored or transmitted in any form without the written permission of the publisher. Performing rights: applications for any performance of these plays must be made to the publisher before rehearsals begin.

Set in Literata, Anek Latin and Anek Bangla, with Banikanta for the Assamese text. Drawings on the cover and the play openers are based on images in the plays.

আমি সকলোৱেই দৌৰি আছোঁ; লক্ষ্য কি, কিয় দৌৰিছোঁ, নাজানোঁ। কেৱল দৌৰ আৰু দৌৰ... জীৱনত দৌৰি থকা প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিৰ হাতত এই কিতাপখন অৰ্পণ কৰিলোঁ।

We are all running; what the goal is, why we run, we do not know. Only running, and running... To everyone who keeps running in life, I offer this book.

CONTENTS

Contents
সূচী

BEFORE THE PLAYS

Author’s note	লেখকৰ কথা	7

PLAY ONE · ETHEROR IRIKA

About the play	নাটকখনৰ বিষয়ে	10
The Assamese text	ইথাৰৰ ইড়িকা	14
The English text	ইংৰাজী পাঠ	19
The production	প্ৰযোজনা	23

PLAY TWO · ALICE IN ASSAM

About the play	নাটকখনৰ বিষয়ে	39
The Assamese text	Alice in Assam	44
The English text	ইংৰাজী পাঠ	75
The production	প্ৰযোজনা	107

PLAY THREE · A RIVER’S TALE

About the play	নাটকখনৰ বিষয়ে	123
The Assamese text	এ ৰিভাৰ’চ টেল	126
The English text	ইংৰাজী পাঠ	130
The production	প্ৰযোজনা	133

PLAY FOUR · THE BODY AS BORDER

About the play	নাটকখনৰ বিষয়ে	150
The Assamese text	The Body as Border	153
The English text	ইংৰাজী পাঠ	161
The production	প্ৰযোজনা	167

AFTER THE PLAYS

About the playwright	নাট্যকাৰৰ পৰিচয়	177
Chronology of selected productions	নিৰ্বাচিত প্ৰযোজনাৰ কালপঞ্জী	178
AANK_A Creative Line	প্ৰকাশক	179

নাটকৰ পূৰ্বে

লেখকৰ কথা

‘ইথাৰৰ ইড়িকা’ এটা প্ৰশ্নৰ পৰা আৰম্ভ হৈছিল, যি প্ৰশ্নই মোক লগ এৰা নাছিল: আমি সদায় কিয় দৌৰি থাকোঁ? মোৰ অৱৈখিক ৰচনা ‘জীৱনৰ ভগ্নাংশ’ আৰু বন্ধু অমিতাভ মহন্তৰ ‘কথানিনাদ’ৰ গল্পবোৰৰ পৰা ২০১৭ চনত অতি কম শব্দৰ এটা পৰিৱেশন-পাঠৰ জন্ম হ’ল। অভিনেতা-অভিনেত্ৰীৰ শৰীৰ, পোহৰৰ এটা বৃত্ত, এটা বাথটাব আৰু জুনুকাৰ শব্দই শেষ নোহোৱা এক দৌৰৰ কাহিনী ক’লে।

‘Alice in Assam’ (২০২২)ৰ উৎস তাতকৈও পুৰণি এক ভালপোৱা। দেউতাই মোক সাধুকথাৰ কিতাপ আনি দিছিল; মই ডাঙৰ হোৱাৰ পিছতো এলিচ মোৰ লগত থাকি গ’ল। মোৰ জীয়ৰী অইনাও আৰু ভাগিনী মুনি ডাঙৰ হৈ অহাৰ সময়ত মই দুয়োজনীক দুখন বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ দুগৰাকী এলিচ হিচাপে অসমলৈ আনিব বিচাৰিলোঁ, আৰু আমাৰ ইতিহাস, সাধুকথা আৰু আজিৰ সময়ৰ সৈতে চিনাকি কৰাই দিব বিচাৰিলোঁ: লাচিত বৰফুকন, বুঢ়া ডাঙৰীয়া, কাণখোৱা, *বুঢ়ী আইৰ সাধুৰ* জীৱ-জন্তু আৰু জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ কম্পু।

‘এ ৰিভাৰ’চ টেল’ (২০২৪)ৰ জন্ম প্ৰিয়ংকা দাসৰ ‘লখেইতৰাই ধুৰা দাগ’ নামক কবিতা এটি আৰু প্ৰতিদিনে ৰাতিপুৱা পঢ়া বাতৰিৰ পৰা। এগৰাকী যুৱতীয়ে বাতৰি কাকত পঢ়ে, আৰু লখেইতৰা নদীত পোৱা এজনী ছোৱালীৰ বাতৰি তেওঁৰ নিজৰ শৰীৰ, নিজৰ নদী হৈ পৰে।

‘The Body as Border’ (২০২৬) মাকুমৰ এখন বিদ্যালয়ৰ কৰ্মশালাত মলয়া বৰুৱাৰ সৈতে গঢ় লৈছিল আৰু কেইসপ্তাহমানৰ পিছতে কলম্বোলৈ গৈছিল। মঞ্চৰ মজিয়াত এটা সীমা, স্বচ্ছ প্লাষ্টিকৰ এডাল সৰলৰেখা আৰু এগৰাকী অভিনেত্ৰী: এইকেইটাৰে মই সুধিব বিচাৰিছিলোঁ, মানচিত্ৰত আঁকা সীমাৰেখা শেষত কেনেকৈ শৰীৰৰ ওপৰতেই লিখা হয়।

এই চাৰিখন নাটকৰ মাজেৰে মোৰ কাম সমূহীয়া প্ৰযোজনাৰ পৰা একক পৰিৱেশনৰ ফালে, আৰু সংলাপৰ পৰা শৰীৰৰ ফালে আগবাঢ়িছে। প্ৰথম খণ্ড ‘সাধু আৰু সময়’ত পুৰণি সাধুবোৰক আমাৰ সময়লৈ আনিছিলোঁ; এই খণ্ডত শৰীৰ নিজেই পাঠ হৈ পৰিছে। ‘ইথাৰৰ ইড়িকা’ প্ৰমিথিউছৰ দৰে বোজা কঢ়িয়াই নিয়া এজন মানুহেৰে শেষ হয়, আৰু ‘The Body as Border’ “We are all Prometheus” বাক্যৰে শেষ হয়। এই গ্ৰন্থখন সেই দুটা ছবিৰ মাজত।

এই প্ৰযোজনাসমূহৰ অভিনেতা-অভিনেত্ৰী আৰু মঞ্চৰ আঁৰৰ সকলো কলা-কুশলী, প্ৰিয়ংকা দাস, বদৌচা ফাউণ্ডেশ্যন আৰু নাটকবোৰক আদৰি লোৱা নাট্য মহোৎসৱ আৰু দৰ্শকসকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনালোঁ।

মৃণাল জ্যোতি গোস্বামী · গুৱাহাটী, ২০২৬

BEFORE THE PLAYS

Author's note

Etheror Irika began with a question that would not leave me: why are we always running? From a non-linear piece of my own writing, Jibanar Bhagnagsha (Slice of Life), and from my friend Amitabh Mahanta's stories in Kathaninad came, in 2017, a performance text with very few words. The bodies of the actors, a circle of light, a bathtub and the sound of a junuka told the story of a race without a finishing line.

Alice in Assam (2022) grew from an older love: my father brought me fairy tales, and Alice stayed with me long after I grew up. When my daughter Oinau and my niece Muni were growing up, I wanted to bring them to Assam as two Alices from two universes, and to let them meet our history, our folk tales and our present: Lachit Barphukan, the Burha Dangoria, the Kankhowa, the animals of *Burhi Aair Xadhu* and Jyotiprasad Agarwala's Kampu.

A River's Tale (2024) was born of Priyanka Das's poem Lakheitorai Dhuwa Daag and of the news we read every morning. A young woman reads the newspaper, and the report of a girl found in the river Lakheitora becomes her own body and her own river.

The Body as Border (2026) took shape with Malaya Baruah in a school workshop at Makum and reached Colombo a few weeks later. A border on the stage floor, a straight line of transparent plastic and one performer: with these I wanted to ask how the borders drawn on maps are finally written on the body.

Across these four plays my work moved from the ensemble to the solo performer, and from the spoken word to the body. In the first volume, *Tales and Times*, old tales were brought into our time; here the body itself becomes the text. *Etheror Irika* ends with a man carrying his burden like Prometheus; *The Body as Border* ends with "We are all Prometheus". This book lies between those two images.

My thanks go to everyone who worked on these productions, on stage and behind it, to Priyanka Das, to Bodousa Foundation, and to the festivals and audiences that received the plays.

Mrinal Jyoti Goswami · Guwahati, 2026

PLAY ONE · প্ৰথম নাটক · ২০১৭

ইথাৰৰ ইড়িকা

Etheror Irika

ETHEREAL EPOCH

22 August 2017 · Seagull Studio Theatre, Guwahati · Assamese and English, semi-verbal · 1 h 05 min

ABOUT THE PLAY

Etheror Irika
ইথাৰৰ ইড়িকা

FIRST PERFORMANCE

22 August 2017, two shows at 4.00 pm and 6.30 pm; Seagull Studio Theatre, Juroni Path, Guwahati

২২ আগষ্ট ২০১৭, বিয়লি ৪.০০ আৰু সন্ধিয়া ৬.৩০ বজাত দুটা প্রদর্শন; ছিগাল ষ্টুডিঅ' থিয়েটাৰ, গুৱাহাটী

PRODUCTION

AANK_A Creative Line

আঁক_এ ক্রিয়েটিভ লাইন

SOURCES

The playwright's non-linear fictional piece Jibanar Bhagnagsha (Slice of Life) and Amitabh Mahanta's short stories in Kathaninad

নাট্যকাৰৰ অৰৈখিক কাল্পনিক ৰচনা 'জীৱনৰ ভগ্নাংশ' আৰু অমিতাভ মহন্তৰ গল্প সংকলন 'কথানিনাদ'

FORM

Semi-verbal, psycho-physical and non-linear

অর্ধ-বাচিক, মনো-শাৰীৰিক আৰু অৰৈখিক

LANGUAGES

Assamese and English

অসমীয়া আৰু ইংৰাজী

DURATION

1 hour 5 minutes at the premiere; about 50 minutes at festivals

১ ঘণ্টা ৫ মিনিট (প্রথম মঞ্চায়ন); উৎসৱসমূহত প্রায় ৫০ মিনিট

MUSIC

Manjit Nath

মঞ্জিত নাথ

COSTUME DESIGN

Dr Junmoni Gogoi

ডঃ জোনমণি গগৈ

CONCEPT, PERFORMANCE TEXT, LIGHT DESIGN AND DIRECTION

Mrinal Jyoti Goswami

মৃণাল জ্যোতি গোস্বামী

THE STORY

সাৰাংশ

সময় আৰু সোঁতে কাৰো বাবে অপেক্ষা নকৰে। আমি সকলোৱে জীৱনৰ এক দৌৰত লিপ্ত। আজিৰ পৃথিৱীৰ সামাজিক, ৰাজনৈতিক আৰু অৰ্থনৈতিক পৰিস্থিতিয়ে আমাক দৌৰিবলৈ ঠেলি দিয়ে। কেতিয়া, ক'ৰ পৰা এই দৌৰ আৰম্ভ কৰিছিলোঁ, আমি পাহৰি যাওঁ... কেৱল দৌৰি থাকোঁ, দৌৰি থাকোঁ...

সময়ে প্ৰত্যেকৰে পিঠিত চাবুক মাৰে। কোবৰ দাগবোৰ স্পষ্ট হৈ উঠে আৰু লাহে লাহে বাঢ়ি যায়, তথাপি দৌৰৰ পৰা সাৰি যোৱাৰ উপায় নাই। আমি কিবা এটা পাব বিচাৰোঁ, কিন্তু তাৰ মূল্য হ'ল এই দৌৰ। ই কেৱল এটা পূৰ্বচৰ্ত নহয়, সময়ৰ আদেশ...

পাঁচটা অৰৈখিক দৃশ্যত অভিনেতাসকলে কাৰেণ্ট গুচি যোৱাত আধৰুৱা হৈ থকা এটা আখৰাৰ পৰা শৈশৱৰ সপোনলৈ গতি কৰে: জুনুকা, নামঘৰৰ ডবা-খোল, খেল, ধৰিব নোৱৰা এটা ছাঁ, পুতেকক দৌৰিবলৈ কোৱা দেউতাক। এটা অদ্ভুত জীৱই আজিৰ পৃথিৱীৰ সকলো ঘটনা এজন মানুহৰ গাত দলিয়াই দিয়ে; শিশুৱে খেলা লোকখেলবোৰ তেওঁ আৰু চিনি নাপায়; এগৰাকী মাতৃয়ে সময়ৰ অশুভ শক্তিৰ হাতত নিজৰ কেঁচুৱাটো হেৰুৱায়; আৰু ডাঙৰ হোৱা পুত্ৰটিয়ে নিজৰ মূৰটো হাতত লৈ পানীৰ তলত পৃথিৱীখনৰ সৈতে খেলে, আৰু প্ৰমিথিউছৰ দৰে বোজা কঢ়িয়াই দৌৰি থাকে।

SYNOPSIS

Time and tide wait for none. We are all caught up in the race of life. The social, political and economic conditions of today's world push us to run. We forget when and where we started the race... we just keep running and running...

Time lashes everyone's back. Bruises appear and slowly spread, but there is no escape from running. We want to achieve, but only at the cost of running. This is not just a precondition; it is the order of time...

In five non-linear scenes the performers move from a rehearsal cut short by a power failure into the dreams of childhood: the junuka, the doba and khol of the namghar, games, a shadow that will not be caught, a father who tells his son to run. A strange creature throws the events of today's world at a man; the children's folk games are no longer what he knew; a mother loses her baby to the evil forces of the time; and the grown-up son, his head in his hand, plays with the world under water and runs on, carrying his burden like Prometheus.

পৰিচালকৰ কথা

জীৱন আৰু অবাস্তৱ অবিচ্ছেদ্য। জীৱনৰ পৰা আৰম্ভ কৰিলে দেখা যায়, অবাস্তৱে প্ৰায়েই জীৱনক গ্ৰাস কৰি পেলায়। এই ভাবনা মনত ৰাখি দুবছৰমান আগতে মই অজানিতে ‘জীৱনৰ ভগ্নাংশ’ নামৰ এটা অৰৈখিক কাল্পনিক ৰচনা লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিলোঁ। তাৰ মূল বিষয় আছিল জীৱনৰ দৌৰ। যোৱা বছৰ মোৰ বন্ধু অমিতাভ মহন্তৰ ‘কথানিনাদ’ গ্ৰন্থৰ কেইটামান চুটিগল্প পঢ়াৰ সুযোগ পাইছিলোঁ; সেইবোৰতো তেওঁ প্ৰায় একে বিষয়কে চুই গৈছিল। তাৰ পিছত মই নিজকে বিচাৰিবলৈ ধৰিলোঁ, আৰু এই বিষয়টোক দৃশ্য-শ্ৰাব্য ৰূপত দেখুৱাবলৈ মনত এক উচ্চাকাংক্ষী সপোন জাগিল। সেয়েহে কিছুমান নাট্য কৌশলৰ সহায়ত আমাৰ মূল বিষয়, জীৱনৰ দৌৰক শৈলীগতভাৱে উপস্থাপন কৰিবলৈ মই এই নাটকত অৰৈখিক, মনো-শাৰীৰিক পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰিছোঁ।

FROM THE DIRECTOR

Life and the unreal are inseparable. If you begin with life, you find that the unreal often engulfs it. With this idea in mind, a couple of years ago I began, almost unknowingly, to write a non-linear fictional piece, Jibanar Bhagnagsha (Slice of Life), whose main theme was the race of life. Last year I had the opportunity to read some short stories in my friend Amitabh Mahanta’s book Kathaninad, where he deals with a similar theme. I began to search for my own self, and an ambitious dream came to me: to show this theme in audio-visual form. So, with the help of some theatrical techniques, I have taken a non-linear, psycho-physical approach to present our main theme, the race of life, in a stylised way.

চৰিত্ৰ

এজনী সৰু ছোৱালী
বল লৈ খেলি থকা

নেপথ্য কণ্ঠ
দুটা চৰিত্ৰ
জীৱনৰ দৌৰত দৌৰি থকা

ছাঁ
দেউতাক আৰু পুতেক
এটা অদ্ভুত জীৱ
এটা চৰাই
শিশুসকল
লোকখেল খেলি থকা

মাতৃ আৰু কেঁচুৰা
পুত্ৰ
ডাঙৰ হোৱা কেঁচুৰাটো

প্ৰভু

CHARACTERS

A LITTLE GIRL
playing with a ball

OFFSTAGE VOICES

TWO RUNNERS
caught in the race of life

THE SHADOW

A FATHER AND HIS SON

A STRANGE CREATURE

A BIRD

CHILDREN
playing folk games

A MOTHER AND HER BABY

THE SON
the baby, grown up

HIS LORD

THE ASSAMESE TEXT

ইথাৰৰ ইড়িকা

পৰিৱেশন-পাঠ: মৃণাল জ্যোতি গোস্বামী

দৃশ্য ১

নাটকৰ আৰম্ভণিতে এজনী সৰু ছোৱালী শৈশৱৰ ওমলা গীত গাই গাই বল এটাৰে খেলি খেলি মঞ্চলৈ আহে।

উপনেটি বাইচকুল
নাইন, টেন তেইস্কুল
চুলতানা বেজি আনা
ডক্তৰবাবুৰ বৈঠকখানা
পান-চুফাৰী কাটোতে
এখন এৰি খন দিয়া

ভিতৰৰ পৰা: অইনাও, এইফালে আহা।

বাহিৰৰ পৰা কোনোবাই তাইৰ খেলত বাধা দিয়ে আৰু তাইক ভিতৰলৈ যাবলৈ কয়। তাই ওলাই যোৱাৰ পিছত আন চৰিত্ৰবোৰ মঞ্চলৈ আহে আৰু সংগীতৰ ছন্দত এখন নাটকৰ বিভিন্ন দৃশ্যৰ আখৰা কৰিবলৈ ধৰে। সময় পাৰ হোৱাৰ লগে লগে প্ৰত্যেকেই কেৱল নিজৰ নিজৰ অংশতহে মনোযোগ দিয়ে। গোটেইখিনিয়েই ফিজিকেল মুভমেণ্টৰ মাজেৰে হয়; এজনে জিবৰিচ ভাষাত গান গায়, কোনোৱে বেলেগ বেলেগ সুৰ গুণগুণায়। ভিন ভিন প্ৰপার্টি লৈ সকলোৱে আখৰাৰ সময়ত কৰা কামবোৰ কৰে। হঠাতে কাৰেণ্ট গুচি যায় আৰু মঞ্চখন আন্ধাৰ হৈ পৰে।

ল'ৰা ১: ইচ ৰাম ধেই!

দৃশ্য ২

মঞ্চৰ এটা কোণৰ পৰা দুটা চৰিত্ৰৰ ওপৰত পোহৰৰ এটা ৰশ্মি পৰে। চৰিত্ৰ দুটাৰ পিঠি জোৰা লাগি থাকে, যেন আঠাৰে লগাই দিয়া হৈছে। যেন তেওঁলোক এখন সপোনৰ দেশৰ মাজেৰে গৈ আছে। কোনোবাই তেওঁলোকক দৌৰিবলৈ কয়।

নেপথ্য কণ্ঠ ১: Run

নেপথ্য কণ্ঠ ২: Run

নেপথ্য কণ্ঠ ৩: You have to run

নেপথ্যত সকলোৱে: Yes, you have to run

চৰিত্ৰ ১ আৰু ২: I have to run (দুয়ো পৰস্পৰৰ পৰা আঁতৰ হ'বলৈ চেষ্টা কৰি থাকে।)

নেপথ্য কণ্ঠ ৩: Yes, you have to run

চৰিত্ৰ ১ আৰু ২: Yes, I have to run (দুয়ো পৰস্পৰৰ পৰা আঁতৰ হ'বলৈ চেষ্টা কৰি থাকে।)

পিঠিত সময়ৰ চাবুকৰ ঘাঁ। ঘাঁ-টুকুৰা বাঢ়িছে।

হাত দুখন আঁতৰি যায় আৰু বহু চেষ্টাৰ অন্তত পৃথক হৈ দুয়ো দুটা বেলেগ জ'নত উপস্থিত হয়। পিঠিৰ ঘাঁ-টুকুৰা লৈ ব্যস্ত হৈ পৰাৰ অংগি-ভংগি কৰে।

ঠিক সেই মুহূৰ্ততে তেওঁলোকৰ শৈশৱৰ জুনুকাৰ শব্দ, নামঘৰৰ ডবা আৰু খোলৰ শব্দ ভাহি আহে, আৰু নামঘৰত সত্ৰীয়া নৃত্যৰ দৃশ্য এটা মনলৈ আহে। এগৰাকীয়ে সেই দৃশ্য অভিনয় কৰে, যেন তেওঁলোকে সপোন দেখি আছে।

অজানিতে তেওঁলোকে নিজৰ নিজৰ সপোনৰ জগতত প্ৰৱেশ কৰে আৰু শৈশৱৰ খেল খেলিবলৈ, সৰু-সুৰা কাম কৰিবলৈ ধৰে। হঠাতে শব্দবোৰ নোহোৱা হয় আৰু সপোন ভাঙি যায়। এনেতে তেওঁলোকৰ চকু এটা জুনুকাৰ ওপৰত পৰে আৰু তাক পাবলৈ দুয়ো দৌৰি যায়। দুয়োজনেই উৎসাহেৰে জুনুকাটো তুলি লৈ শৈশৱত শুনা শব্দটো বজাবলৈ চেষ্টা কৰে, কিন্তু নোৱাৰে; তাৰ পৰা এটা নতুন শব্দহে ওলায়। ইজনে সিজনক বাধা দি দুয়ো কঠিন প্ৰতিযোগিতাত নামে, কিন্তু দুয়োজনেই বিফল হয়। লাহে লাহে তেওঁলোকৰ চৰিত্ৰ সলনি হয় আৰু নতুন সংগীতৰ সৈতে একাকাৰ হৈ যায়। তাৰ পিছত দুয়ো এটা সাপলৈ ৰূপান্তৰিত হয়।

এটা সময়ত এটা চৰিত্ৰই অনুভৱ কৰে, যেন তেওঁ লোহাৰ বাকচ এটাত বন্দী হৈ আছে।

চৰিত্ৰ: মই যেন এটা ৰন্ধ্ৰবিহীন ধাতুৰ বাকচত বন্দী! আঃ... মোৰ পিঠিখন... I have to run, I have to run, I have to... মোৰ সন্মুখত মই...

সময়ে যেন তেওঁৰ পিঠিত চাবুক মাৰে। হঠাতে তেওঁ নিজকে নিজৰ সন্মুখত থিয় হৈ থকা দেখা পায়। তেওঁ নিজৰ ছাঁটোক নিজৰ ঠাইলৈ টানি আনে আৰু তাৰ সৈতে খেলিবলৈ ধৰে। দুয়ো ইজনে সিজনক হৰুৱাবলৈ চেষ্টা কৰে... হঠাতে ছাঁটো নোহোৱা হৈ যায়। তেওঁ ছাঁটো বিচাৰি ফুৰে আৰু মাটিত তাক বিচাৰি পায়। তেওঁ খেলিবলৈ আৰম্ভ কৰিলেই ছাঁটো নোহোৱা হয় আৰু ৰং সলনি কৰে; বাৰে বাৰে ই তেনেকৈয়ে কৰে, প্ৰতিবাৰে নতুন ঠাইত। ছাঁৰ ৰং সলনি হোৱাৰ লগে লগে তেওঁৰ মনলৈ নানা চিন্তা আহে, আৰু এটা সময়ত সকলোবোৰ ওপৰা-উপৰিকৈ মিহলি হৈ পৰে। ছাঁটোৱে যেন তেওঁক গ্ৰাস কৰি পেলায়। প্ৰথমতে ভালভাৱে মাতি তেওঁক বগৰাই পেলায়। ছাঁটো মাটিত বাগৰি পৰে। চৰিত্ৰটো সলনি হয়।

চৰিত্ৰ: I have to run. I have to run... I have to...

শৈশৱ, কৈশোৰ আদিৰ দৰে জীৱনৰ বিভিন্ন মুহূৰ্তবোৰ মনলৈ আহে। পোহৰৰ ৰং আৰু সংগীত সেই ধৰণে সলনি হয়। প্ৰথমতে শৈশৱ, তাৰ পিছত যৌৱন আৰু প্ৰেম, তাৰ পিছত আৰ্মিৰ অত্যাচাৰ আৰু শেষত সন্মুখত আপোনজনৰ মৃতদেহ পৰি থকাৰ কল্পনা কৰি তেওঁ অভিনয় কৰে। এটা সময়ত

সকলোবোৰ ওপৰা-উপৰিকৈ আহিবলৈ ধৰে। তেওঁ অস্থিৰ হৈ পৰে। তেওঁ মাটিত বাগৰি পৰে আৰু দেউতাকক মনত পেলায়।

চৰিত্ৰ: পিতাই!... পিতাই...

দেউতাক তেওঁৰ মনলৈ আহে আৰু তেওঁক নিজৰ চৰিত্ৰ সলাই দৌৰিবলৈ কয়। মুখা সলাই এই অংশটো অভিনয় কৰা হয়। এটা সময়ত দেউতাক আৰু পুতেক একেলগে দৌৰে। পুতেকে বাপেকক তলত পেলাই দৌৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে।

দুয়ো: I have to run, I have to run...

দৃশ্য ৩

সময়ে চৰিত্ৰ সলাবলৈ দিয়া মিছা মুখাখন এটা চৰিত্ৰই খুলি পেলাবলৈ চেষ্টা কৰে। তেতিয়াও তেওঁ কৈ থাকে।

চৰিত্ৰ: I have to run, I have to run...

এটা সময়ত তেওঁ নিজকে নতুনকৈ আৱিষ্কাৰ কৰাত সফল হয়। সময়ৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ে তেওঁক জীৱনৰ নানা পৰিস্থিতিলৈ ঠেলি দিয়ে। এটা অদ্ভুত জীৱ তেওঁৰ মনলৈ আহে আৰু তেওঁৰ স্বভাৱ সলাবলৈ চেষ্টা কৰে। জীৱটোৱে নিজৰ পেটৰ পৰা গোটেই বিশ্বৰ বৰ্তমান সময়ৰ সকলো ঘটনা উলিয়াই আনি তেওঁৰ গাত দলিয়াই দিয়ে। অজানিতে তেওঁ সেই ঘটনাবোৰৰ সৈতে এখন অচিন জগতত প্ৰৱেশ কৰে, আৰু সকলোতকৈ ক্ষমতাশালী হ'বলৈ শাসকসকলে আজিৰ পৃথিৱীখনক কেনেকৈ শোষণ কৰি আছে, তাৰ সাক্ষী হয়।

হঠাতে এই সকলোবোৰ নোহোৱা হয়।

এটা চৰাই আহি তেওঁক দৌৰি গৈ তাইক ধৰিবলৈ কয়।

চৰাই: সখি! সখি!... তুমি কি কৰি আছা? Catch me, run, you have to run... run... run...

তেওঁ আকৌ দৌৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে আৰু শৈশৱৰ খেলবোৰ মনত পেলায়। তেওঁৰ সন্মুখত কিছুমান শিশুৱে 'ৰজাই হুকুম দিছে', 'ইমান ইমান পানী', ৰছী টনা আদি পৰম্পৰাগত খেল খেলি থাকে।

নেপথ্যত: অলং দলং খেলিছে

ৰজা ৰাণী আছে...
দলং খেলিছে
ৰজা ৰাণী আছে...

তাৰ পিছত শিশুসকলে সোমাই আহি খেলিবলৈ আৰম্ভ কৰে।

খেলি থকা শিশুসকল: ৰজাই হুকুম দিছে

এদিম চেদিম বাই

কি হুকুম দিছে
তামুক নামৰ ছোৱালীজনী খুজি পঠিয়াইছে...
যোৱা তামুক যোৱাগৈ ৰজাৰ ৰাণী হোৱাগৈ

তাৰ পিছত সিহঁতে পুনৰ 'ইমান ইমান পানী' খেলটো খেলিবলৈ আৰম্ভ কৰে... এই খেলবোৰ আগৰ দৰে আৰু নাই; খেলৰ ধৰণ সলনি হোৱা কথাটোৱে তেওঁক গভীৰভাৱে চুই যায়। তেওঁ শিশুকেইটাক সেই খেলৰ পৰা আঁতৰাই আনিবলৈ চেষ্টা কৰে, কিন্তু সময়ে তেওঁক সেই পৰিস্থিতিৰ পৰা টানি আনে; তেওঁ সিহঁতক ৰখাব নোৱাৰে। তেওঁৰ সপোনৰ চৰিত্রবোৰ সকলো নোহোৱা হৈ যায় আৰু জীৱনৰ বাবে তেওঁৰ দৌৰ আকৌ আৰম্ভ হয়। তেওঁ মাকক মনত পেলায়।

সংগীত সলনি হয়।

চৰিত্র: I have to run...

দৃশ্য ৪

এগৰাকী মাতৃয়ে নিজৰ কেঁচুৰাটোৰ সৈতে খেলি থাকে। মাজে মাজে তেওঁ এই সময়ৰ নানা অশুভ শক্তিৰ কথা ভাবে, যিবোৰে সকলো বেয়া কথা কঢ়িয়াই আনিছে। তেওঁ বিচাৰে, তেওঁৰ কেঁচুৰাটো এইবোৰ নেতিবাচক কথাৰ পৰা আঁতৰত, এক ভাল পৰিৱেশত ডাঙৰ-দীঘল হওক। তাক সমাজৰ এজন সৎ আৰু প্রকৃত মানুহ কৰি তুলিবলৈ তেওঁ সকলো শক্তিৰে চেষ্টা কৰে। কিন্তু অশুভ শক্তিবোৰে তেওঁৰ কেঁচুৰাটো চুৰ কৰি লৈ যায়, আৰু মাতৃগৰাকী "বোপা!... বোপা!..." বুলি মাতি মাতি তাক বিচাৰি ওলাই যায়।

দৃশ্য ৫

ডাঙৰ হোৱা পুত্রটি মঞ্চৰ এটা কোণৰ পৰা সোমাই আহে, কিন্তু যেন তেওঁৰ মূৰটো তেওঁৰ হাততহে! তেওঁ সময়ৰ হাতৰ পুতলা, যেন কোনোবাই তেওঁক নির্দেশ দি আছে। তেওঁৰ প্রভুৱে তেওঁৰ চৰিত্র সলাই দিয়ে আৰু পৃথিৱী ধ্বংস কৰিবলৈ বহুতো সামগ্রী তেওঁৰ হাতত তুলি দিয়ে। তেওঁ পানীৰ তলত পৃথিৱীখনৰ সৈতে নিজৰ খেল খেলিবলৈ ধৰে। তেওঁক ৰখাবলৈ আন এটা চৰিত্র আহে, কিন্তু তেওঁ সেই চৰিত্রটোকো সম্মোহিত কৰি পৃথিৱীখনৰ সৈতে খেলিবলৈ বাধ্য কৰে; সেই চৰিত্রটোৱেও একেটা কামকে কৰি যায়। মাজে মাজে তেওঁৰ ভাল দিশটোৱে তেওঁক পৃথিৱী ধ্বংস কৰাত বাধা দিবলৈ চেষ্টা কৰে, কিন্তু এতিয়া সেয়া অসম্ভৱ। আকৌ অশুভ দিশটোৱেই খেলত জয়ী হয়... মানুহজনে খেলি খেলি দৌৰি থাকে। প্রমিথিউছৰ দৰে তেওঁ বোজা কঢ়িয়াই লৈ যায়...

লাহে লাহে পোহৰ ম্লান হৈ আহে।

সমাপ্ত

প্রথম মঞ্চায়নৰ এটা দৃশ্য, ২২ আগষ্ট ২০১৭।

A scene from the premiere, 22 August 2017.

PHOTOGRAPH · AANK_A CREATIVE LINE

THE ENGLISH TEXT

Etheror Irika
Ethereal Epoch

A performance text by Mrinal Jyoti Goswami

SCENE 1

The play begins with a little girl who comes on stage playing with a ball and singing a counting rhyme of childhood.

Upaneti baichkul,
nine, ten, teichkul,
Chultana beji ana,
doktorbabur boithokkhana,
paan-supari katote
ekhon eri khon diya.

FROM INSIDE Oinau, come this way.

Someone from outside interrupts her game and tells her to go in. After she leaves, the other characters come on stage and begin to rehearse different scenes of a play to the rhythm of music. As time passes, each of them concentrates only on his or her own part. Everything happens through physical movement; one of them sings in gibberish, another hums a tune of his own. With various properties in hand, they all do the things one does at a rehearsal. Suddenly the power fails and the stage is left in darkness.

BOY 1 Ish, ram dhei!

SCENE 2

A ray of light falls on two characters from one corner of the stage. The two are joined back to back, as if glued together. They seem to be passing through a dreamland. Someone tells them to run.

OFFSTAGE VOICE 1 Run.

OFFSTAGE VOICE 2 Run.

OFFSTAGE VOICE 3 You have to run.

ALL, OFFSTAGE Yes, you have to run.

CHARACTERS 1 AND 2 I have to run. (They keep trying to pull away from each other.)

OFFSTAGE VOICE 3 Yes, you have to run.

CHARACTERS 1 AND 2 Yes, I have to run. (They keep trying to pull away from each other.) On the back, the wound of time's whip. The wound is growing.

Their hands come apart, and after much effort the two separate and find themselves in two different zones. Each moves as if absorbed in the wound on his back.

At that very moment the sounds of their childhood drift in: the junuka (ankle bells), the doba and the khol of the namghar, and a Sattriya dance in the namghar comes back to them. One of them acts it out, as if they were dreaming.

Without knowing it, they enter their own dream worlds and begin to play childhood games and to do small tasks. Suddenly the sounds stop and the dreams are shattered. Their eyes fall on a junuka and they both run to get it. Each eagerly picks it up and tries to make it ring as it rang in their childhood, but they cannot; a new sound comes from it instead. They compete hard, each trying to stop the other, but both fail. Gradually their characters change and merge with the new music. Then the two turn into a snake.

At one point a character feels as if he is imprisoned in an iron box.

CHARACTER It is as if I am locked in a metal box without a single pore! Ah… my back… I have to run, I have to run, I have to… In front of me, myself…

Time seems to lash his back. All of a sudden he finds himself standing in front of himself. He pulls his own shadow into his space and begins to play with it. Each tries to beat the other… suddenly the shadow disappears. He searches for it and finds it on the ground. Whenever he starts to play with it, the shadow vanishes and changes its colour; it does this again and again, each time in a new place. As the colours of the shadow change, thoughts crowd into his mind, until everything overlaps. The shadow seems to swallow him. First it calls him kindly, then it knocks him over. The shadow rolls on the ground. The character changes.

CHARACTER I have to run. I have to run… I have to…

Moments of life, childhood and adolescence among them, come into his mind, and the colour of the light and the music change with them. He acts out, first,

childhood; then youth and love; then the atrocities of the army; and last, the body of someone dear lying in front of him. At one point everything comes at once, one on top of another. He grows restless, falls to the ground and remembers his father.

CHARACTER Father!... Father...

The father comes into his mind and tells him to change his character and run. This part is played with a change of masks. At one point father and son run together. Then the son throws his father down and begins to run.

BOTH I have to run, I have to run...

SCENE 3

One character is trying to throw off the false face that time has given him to change his character. Even then he keeps saying:

CHARACTER I have to run, I have to run...

At some point he succeeds in discovering himself anew. Different phases of time push him into different situations of life. A strange creature enters his mind and tries to change his nature. From its belly it takes out all the events of the present time around the world and throws them onto him. Unknowingly he enters an unknown world along with these events, and he witnesses how rulers who want to become the most powerful of all are exploiting today's world.

Suddenly all this disappears.

A bird comes and asks him to run and catch her.

BIRD Friend! Friend!... What are you doing? Catch me, run, you have to run... run... run...

He starts running again and remembers his childhood games. In front of him some children are playing traditional games: Rajai Hukum Dise, Imaan Imaan Paani, tug of war.

OFFSTAGE Alang dalang is at play,

the king and the queen are there...
dalang is at play,
the king and the queen are there...

Then the children come in and begin to play.

THE CHILDREN AT PLAY The king has given an order,

edim chedim bai,
what order has he given?
he has sent for the girl called Tamuk…
go, Tamuk, go, go and be the king's queen.

Then they start the game of Imaan Imaan Paani again… These games are no longer what they were; the change in the way they are played moves him deeply. He tries to draw the children away from the game, but time pulls him out of that situation; he cannot stop them. The characters of his dream all disappear, and his run for life begins again. He remembers his mother.

The music changes.

CHARACTER I have to run…

SCENE 4

A mother is playing with her baby. Now and then she thinks of the evil forces of our time, which have brought every kind of harm. She wants her baby to grow up in a good environment, away from all these negative things, and tries with all her strength to make him an honest and true member of society. But the evil forces steal her baby, and the mother sets out to search for him, calling, "Son!… Son!…"

SCENE 5

The grown-up son enters from a corner of the stage, but his head seems to be in his hand! He is a puppet in the hands of time, as if someone were dictating to him. His lord changes his character and hands him many things with which to destroy the world. He begins to play his own game with the world under water. Another character comes in to stop him, but he hypnotises that character too and forces him to play with the world, and that character goes on doing the same. Now and then his good side tries to stop him from destroying the world, but it is impossible now. Again the evil side wins the game… The man keeps running as he plays. He carries the burden, like Prometheus…

Slowly the light fades.

THE END

পোহৰৰ পকনীয়া বৃত্ত: প্ৰথম মঞ্চায়নৰ এটা দৃশ্য, ২২ আগষ্ট ২০১৭।

The spiral of light: a scene from the premiere, 22 August 2017.

PHOTOGRAPH · AANK_A CREATIVE LINE

ছিগাল ষ্টুডিঅ' থিয়েটাৰত প্ৰথম মঞ্চায়নৰ কেইটামান দৃশ্য, ২২ আগষ্ট ২০১৭।

Scenes from the premiere, Seagull Studio Theatre, 22 August 2017.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

ছিগাল ষ্টুডিঅ' থিয়েটাৰত প্ৰথম মঞ্চায়নৰ কেইটামান দৃশ্য, ২২ আগষ্ট ২০১৭।

Scenes from the premiere, Seagull Studio Theatre, 22 August 2017.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

ছিগাল ষ্টুডিঅ' থিয়েটাৰত প্ৰথম মঞ্চায়নৰ কেইটামান দৃশ্য, ২২ আগষ্ট ২০১৭।

Scenes from the premiere, Seagull Studio Theatre, 22 August 2017.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

ছিগাল ষ্টুডিঅ' থিয়েটাৰত প্ৰথম মঞ্চায়নৰ কেইটামান দৃশ্য, ২২ আগষ্ট ২০১৭।

Scenes from the premiere, Seagull Studio Theatre, 22 August 2017.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

ছিগাল ষ্টুডিঅ' থিয়েটাৰত প্ৰথম মঞ্চায়নৰ কেইটামান দৃশ্য, ২২ আগষ্ট ২০১৭।

Scenes from the premiere, Seagull Studio Theatre, 22 August 2017.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

ছিগাল ষ্টুডিঅ' থিয়েটাৰত প্ৰথম মঞ্চায়নৰ কেইটামান দৃশ্য, ২২ আগষ্ট ২০১৭।

Scenes from the premiere, Seagull Studio Theatre, 22 August 2017.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

The set
মঞ্চ-পৰিকল্পনা

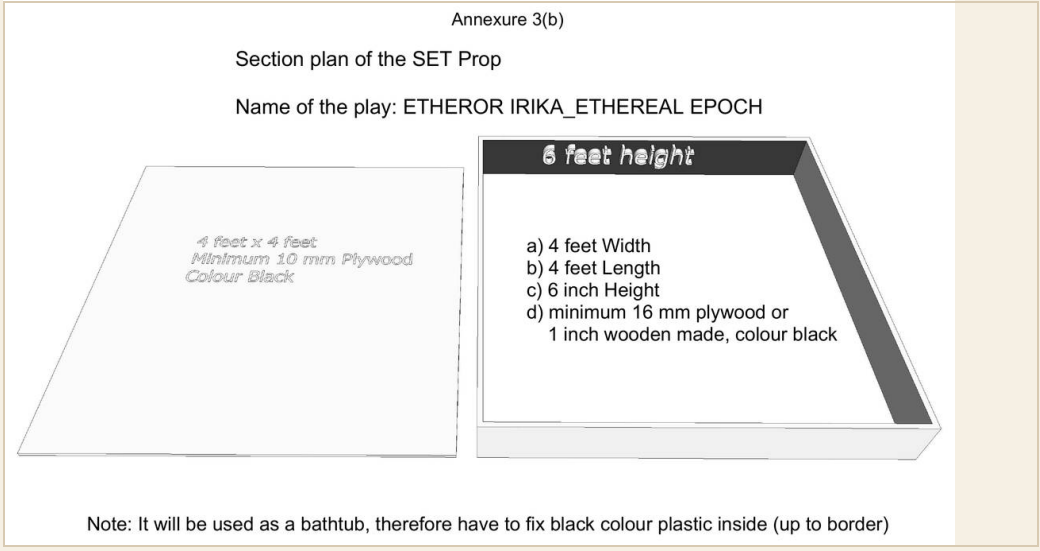

Section plan of the set property: a bathtub of 16 mm plywood, 4 × 4 ft and 6 in high, black outside and lined with black plastic.
মঞ্চ-সামগ্ৰীৰ ছেকচন নক্সা: ১৬ মি.মি. প্লাইউডৰ বাথটাব, ৪ × ৪ ফুট, ৬ ইঞ্চি ওখ।

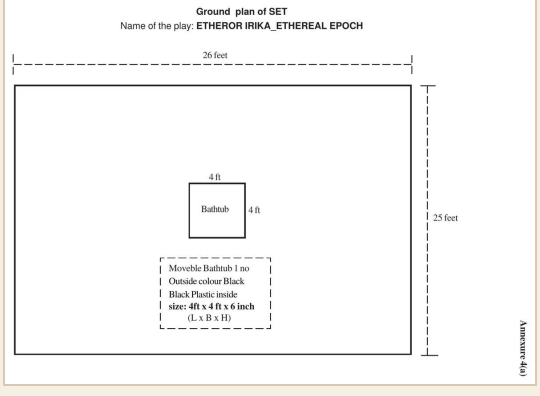

Ground plan: the movable bathtub on a stage of 26 × 25 ft.
গ্ৰাউণ্ড প্লেন: ২৬ × ২৫ ফুট মঞ্চত বাথটাব।

The bathtub as built.
নিৰ্মিত বাথটাব।

Light design
পোহৰ পৰিকল্পনা

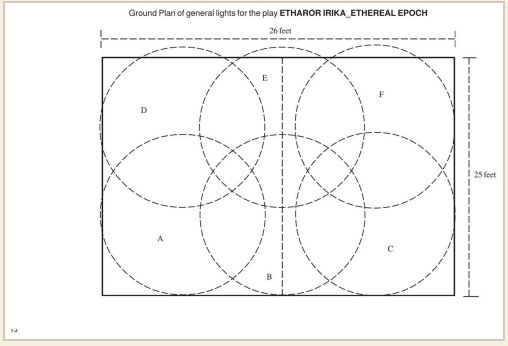

General lights: areas A to F.
সাধাৰণ পোহৰ: ক্ষেত্ৰ A–F।

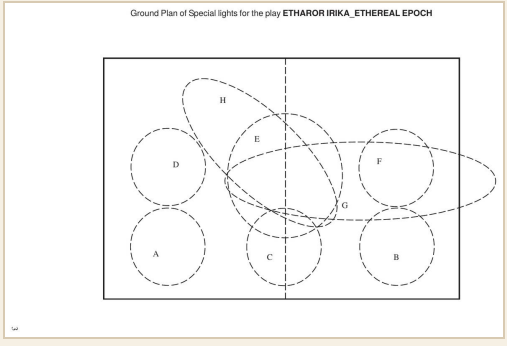

Special lights: areas A to H.
বিশেষ পোহৰ: ক্ষেত্ৰ A–H।

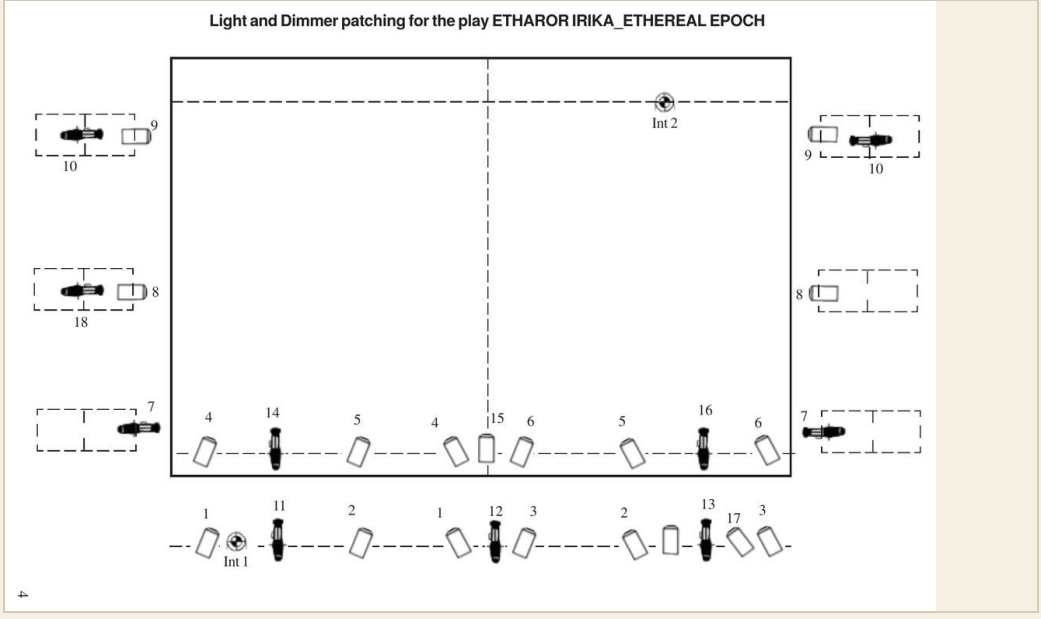

Light and dimmer patching on 18 channels: two moving heads, twenty 1 kW PCs and ten profiles; filters red, blue and green. Light design: Mrinal Jyoti Goswami.
পোহৰ আৰু ডিমাৰ পেটচিং, ১৮টা চেনেল।

প্ৰথম মঞ্চায়নৰ পোহৰ সজোৱাৰ সময়ত, আগষ্ট ২০১৭।

Setting the light for the premiere, August 2017.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

Leaflet and DVD
লিফলেট আৰু ডিভিডি

The premiere leaflet, outside: cast, crew, date and venue.
প্ৰথম মঞ্চায়নৰ লিফলেট, বাহিৰৰ পিঠি।

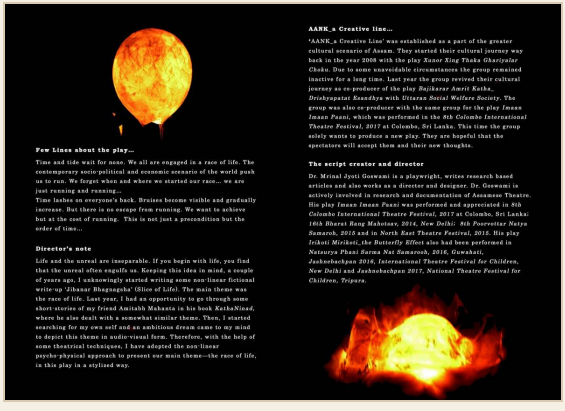

Inside: about the play and the director's note.
ভিতৰৰ পিঠি।

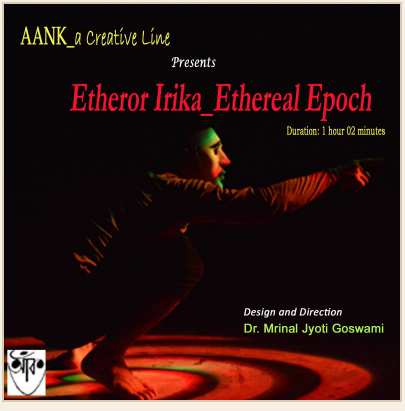

The DVD cover.
ডিভিডিৰ বেটুপাত।

Poster of the 7th Colombo International Theatre Festival, 24–30 May 2018, Lionel Wendt Theatre.
සප්තම කලම්බෝ ආන්තඃරාෂ්ට්‍රීය නාට්‍ය මහෝත්සවර පෝෂ්ටාර්, ২০১৮।

The festival's poster for 28 May 2018, the evening of *Etheror Irika*.
২৮ মে' ২০১৮ৰ পোষ্টাৰ।

In the press
সংবাদ মাধ্যমত

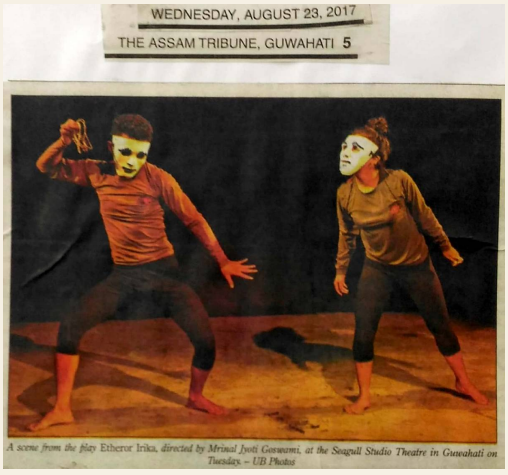

WEDNESDAY, AUGUST 23, 2017
THE ASSAM TRIBUNE, GUWAHATI 5

A scene from the play Etheror Irika, directed by Mrinal Jyoti Goswami, at the Seagull Studio Theatre in Guwahati on Tuesday. – UB Photos

The Assam Tribune, 23 August 2017 (UB Photos).
দ্য আসাম ট্রিবিউন, ২৩ আগষ্ট ২০১৭।

An Assamese daily, 23 August 2017.
এখন অসমীয়া দৈনিক, ২৩ আগষ্ট ২০১৭।

৪ ছেপ্টেম্বৰ, ২০১৭ সোমবাৰ, গুৱাহাটী
আমাৰ অসম
ঘ গুৱাহাটী দিগন্তেজ

ছিগাল থিয়েটাৰ ষ্টুডিঅ'ত 'ইথাৰৰ ইড়িকা'

নুকুল হক আহমেদ ঃ অসমৰ নাট্যক্ষেত্ৰখনক নতুন পৰীক্ষা- নিৰীক্ষাৰে উজ্জীবীত কৰাৰ মানসেৰে গঠন হোৱা 'আঁক- এ ক্ৰিয়েটিভ লাইন' নামৰ নাট্য দলটোৰ উদ্যোগত ২২ আগষ্টত বিয়লি দুটাকৈ দৰ্শনীৰে গুৱাহাটীৰ জুবলি পৰ্যস্থিত ছিগাল থিয়েটাৰ ষ্টুডিঅ'ত 'ইথাৰৰ ইড়িকা-Ethereal Epoch' নাটখন মঞ্চস্থ কৰা হয়। নাটখনৰ বচনা আৰু পৰিচালনা অধ্যাপক ড' মৃণাল জ্যোতি গোস্বামীৰ। নাটখনত নাট্যকাৰে গতানুগতিক কোনো কাহিনী বিবৃত কৰাৰ পৰিবৰ্তে চাইক' ফিজিকেল ভাষাৰে সাম্প্ৰতিক সময়ত ব্যক্তি বিশেষৰ জীৱনৰ দৌৰ উপস্থাপন কৰিব বিচাৰিছে। অসমীয়া লোক জীৱনৰ পৰা আহৰণ কৰা বিবিধ উপাদানৰ (গীত-মাত, বিষয়বস্তু, নৃত্য, সুৰ লহৰ আৰু গতি) আধাৰত নন লিনিয়েৰাষ্টিক মনটেজৰ সহায়েৰে সজোৱা নাটখনত সংলাপৰ পৰিবৰ্তে শাৰীৰিক ভাষাক গুৰুত্বা দিয়া হৈছে। 'জীৱনৰ দৌৰ'ক মূল বিষয় হিচাপে লৈ সাম্প্ৰতিক সময়ৰ বাস্তৱৰ ছবি অংকন কৰিবলৈ যত্ন কৰা নাটখন পৰিচালক ড' গোস্বামীয়ে গতানুগতিকৰ বিপৰীতে 'দৈনন্দিন জীৱনৰ ৰাজনীতি' প্ৰকাশৰ বাবে হাতত লৈছে এক নতুন ধৰণৰ অভিব্যক্তি, দৃষ্টিভংগী, দৃষ্টিকোণৰ নব্য আলোকেৰে তেওঁ সন্ধান কৰিছে এক নতুন দৃশ্যভাষাৰ। উত্তৰ আধুনিক নাট্য পৰিবেশৰ আধাৰত নাট্য চৰ্চা অব্যাহত ৰখা ড' মৃণাল জ্যোতি গোস্বামীয়ে ইতিমধ্যে বহুকেইখন নাটকেৰে 'অসম, ভাৰতৰ লগতে আন্তৰ্জাতিক নাট্য মঞ্চত তেওঁৰ নাট্য প্ৰতিভাৰ পৰিচয় দিবলৈ সক্ষম হৈছে। উল্লেখ্য, এই বছৰ এপ্ৰিলত শ্ৰীলংকাৰ কলম্বোত অনুষ্ঠিত '৮ম কলম্বো আন্তঃবাষ্ট্ৰীয় মহোৎসৱ-২০১৭'ত শ্ৰীলংকাত 'ইমান ইমান পানী' নাটখন মঞ্চস্থ কৰি দৰ্শকৰ পৰা ভূয়সী প্ৰশংসা আৰু আদৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। নাটখনত অভিনয় কৰা প্ৰতিজন শিল্পীয়ে চৰিত্ৰানুযায়ী নিজৰ চৰিত্ৰটো সুন্দৰভাবে উপস্থাপন কৰাৰ বাবে প্ৰয়াস কৰা দেখা গৈছে। প্ৰতিটো দৃশ্যই প্ৰতিজন দৰ্শকৰ অন্তৰত সাঁচ বহুৱাই গৈছে। নাটখনত জিতেন চুতীয়া, বুল্কী কলিতা, গকুল মিপুন, পৰিস্মিতা শইকীয়া আৰু শিশুশিল্পী অইনাও জেংবাই অভিনয় কৰে। সাংগীত পৰিকল্পনাত মনজিত নাথ, হস্ত সামগ্ৰী নিৰ্মাণত বুল্কী কলিতা, প্ৰীতি ফাংচুপী, মুভমেণ্টত গকুল মিপুন, বুল্কী কলিতা, সাজসজ্জাৰ সহযোগত অৰ্পণা কাশ্যপ আৰু নাটখনৰ সামগ্ৰিক ব্যৱস্থাপনা তথা সাজসজ্জাৰ দায়িত্বত জোনমণি গগৈ।

Amar Asom, 4 September 2017.
আমাৰ অসম, ৪ ছেপ্টেম্বৰ ২০১৭।

Performance history
মঞ্চায়নৰ খতিয়ান

From the leaflet, the press, the festival documents and the playwright's record of performances.

22 Aug 2017
Premiere, two shows (4.00 and 6.30 pm). AANK_A Creative Line
Seagull Studio Theatre, Juroni Path, Guwahati

27 Feb 2018
4th Sristi National Mime Festival, organised by Sristi Mime Theatre
Jalpaiguri, West Bengal

28 May 2018
7th Colombo International Theatre Festival
Lionel Wendt Theatre, Colombo, Sri Lanka

2 Aug 2018
5th Khola Haoa, organised by Ashoknagar Natya Mukh
Ashoknagar, West Bengal

26–27 Dec 2018
29th All India Multi-Lingual Dance and Drama Festival, organised by Spandan
Rourkela, Odisha

12 Jan 2019
Anubhab National Theatre Festival, organised by Anubhab
Cooch Behar, West Bengal

The company
কলা-কুশলী

PREMIERE, 22 AUGUST 2017

ON STAGE
Bulki Kalita, Gokul Mipun, Jiten Chutia, Oinau Jengrai, Parishmita Saikia

MUSIC DESIGN AND OPERATION
Manjit Nath

PROPERTY
Bulki Kalita and Preety Phangchopi

MOVEMENT
Gokul Mipun and Bulki Kalita

ASSISTANT IN COSTUME
Arpana Kathar

COSTUME DESIGN, PRODUCTION IN CHARGE AND MANAGEMENT
Dr Junmoni Gogoi

LIGHT DESIGN, CONCEPT, PERFORMANCE TEXT AND DIRECTION
Dr Mrinal Jyoti Goswami

From the premiere leaflet and the festival documents, 2017–18.

COLOMBO, 28 MAY 2018

ON STAGE
Bulki Kalita, Gokul Mipun, Jiten Chutia

ALSO CREDITED, 2018

PROPERTY MAKING
Nirmali Sarma, Bulki Kalita and Preety Phangchopi

TECHNICAL IN CHARGE
Nuruddin Ahmed

PHOTOGRAPHY
UB Photos

VIDEOGRAPHY
Nagen Baishya and team

VIDEO EDITING
Amrit Basumatary

SPECIAL THANKS

Nuruddin Ahmed, Baharul Islam, the members of Seagull Theatre and of Nice N Novel Landmark, reporter friends and well-wishers

PLAY TWO · দ্বিতীয় নাটক · ২০২২

Alice in Assam

#ALTERNATE_REALITY #MULTIVERSE

27 July 2022 · Sri Sri Madhavadeva International Auditorium, Guwahati · Assamese, English and gibberish · 1 h 24 min

ABOUT THE PLAY

Alice in Assam

FIRST PERFORMANCE

27 July 2022, two shows at 4.30 pm and 6.30 pm; Sri Sri Madhavadeva International Auditorium, Srimanta Sankaradeva Kalakshetra, Guwahati

২৭ জুলাই ২০২২, বিয়লি ৪.৩০ আৰু সন্ধিয়া ৬.৩০ বজাত দুটা প্ৰদৰ্শন; শ্ৰীশ্ৰী মাধৱদেৱ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰেক্ষাগৃহ, শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ কলাক্ষেত্ৰ, গুৱাহাটী

PRODUCTION

AANK_A Creative Line

আঁক_এ ক্ৰিয়েটিভ লাইন

BASED ON

Lewis Carroll's *Alice in Wonderland* and Through the Looking-Glass

লুইছ কেৰলৰ 'Alice in Wonderland' আৰু 'Through the Looking-Glass'

LANGUAGES

Assamese, English and gibberish

অসমীয়া, ইংৰাজী আৰু জিবৰিচ

DURATION

1 hour 24 minutes, without interval

১ ঘণ্টা ২৪ মিনিট, বিৰতিহীন

MUSIC

Tarali Sarma; background score Rukmajit Baruah

তৰালী শৰ্মা; নেপথ্য সংগীত ৰুক্মজিৎ বৰুৱা

CONCEPT, SCRIPT, DESIGN AND DIRECTION

Mrinal Jyoti Goswami

মৃণাল জ্যোতি গোস্বামী

সাৰাংশ

প্ৰস্কাটিক্স নামৰ এটা বৃহৎ উল্কাপিণ্ডই ৯৬ নম্বৰ পৃথিৱীত খুন্দা মাৰে, আৰু সেই মহাজাগতিক দুৰ্যোগৰ প্ৰভাৱ মাল্টিভাৰ্চৰ সকলো পৃথিৱীতে পৰে। তাৰ ফলত ১৭ নম্বৰ আৰু ৫৬ নম্বৰ পৃথিৱীৰ দুগৰাকী এলিচ নিজৰ নিজৰ জগতৰ পৰা ছিটিকি আহি মাটিৰ গাঁতেৰে অসমত ওলায়হি। মঞ্চৰ মাজৰ গছজোপাৰ তলত তামোল খুন্দি বহি থাকে বুঢ়া ডাঙৰীয়া; প্ৰতিটো দৃশ্যৰ আৰম্ভণিতে নাটকখন তেওঁৰ ওচৰলৈকে ঘূৰি আহে।

এলিচ দুগৰাকীয়ে এনে এখন অসম দেখে, য'ত ইতিহাস, সাধুকথা আৰু আজিৰ সময় একাকাৰ হৈ আছে: ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰত গড় নিৰ্মাণ চাবলৈ অহা লাচিত বৰফুকন আৰু তেওঁৰ কাষতে ভাষণৰ মাজে মাজে ভুকি থকা আজিৰ এজন নেতা; কাজিৰঙাত নিপেনেশ্বৰী, ৰাংঢালী আৰু পুতেক ৰংমনক বিচাৰি ফুৰা পানেই; সোধা-পোছা কৰি ফুৰা কাণখোৱা; ধৰ্মঘট কৰা ফুলবোৰ আৰু সিহঁতৰ লগত দৰ-দাম কৰা মৌ-পখিলা; বুঢ়া ঘোঁৰা বেপাৰীৰ ঘোঁৰা আৰু কল চুৰি কৰা বান্দৰ আৰু শিয়ালৰ মিত্ৰতা; মথাউৰি ভগাৰ খবৰত পলোৱা, ভাওনা খেলি থকা শিশুৰ দল; আৰু শেষত জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ কবিতাৰ কম্পু, যি এতিয়া বুঢ়া হ'ল আৰু যুদ্ধ আৰু শিশু-হত্যাৰ দুঃস্বপ্নত টোপনি যাব নোৱাৰে। অসমত দেখা প্ৰতিটো কথাকে এলিচ দুগৰাকীয়ে নিজৰ জগতৰ লগত মিলাই চায়।

SYNOPSIS

A meteorite called Proskatix strikes Earth No. 96, and the shock of it is felt in every world of the multiverse. Two Alices, one from Earth 17 and one from Earth 56, are thrown out of their own worlds and come up through holes in the ground in Assam. Under the tree at the centre of the stage sits the Burha Dangoria, the guardian spirit of Assamese folk belief, grinding betel nut; every scene returns to him.

The Alices find an Assam where history, folk tale and the present day run together: Lachit Barphukan inspecting the stockade on the Brahmaputra, beside a leader of today who barks between his words; the peahen Nipeneswari, the deer Rangdhali and the rhino Panei, still searching Kaziranga for her son Rangmon; Kankhowa, the ear-eater, now an interrogator; flowers on strike, and the bee and the butterfly who bargain with them; a monkey and fox alliance that robs an old horse trader of his horse and bananas; children whose game of bhaona breaks up at news of a failing embankment; and, last, Kampu, the boy of

Jyoti Prasad Agarwala's poem, grown old and kept awake by wars and murdered children. Everything the Alices see, they set beside their own worlds.

পৰিচালকৰ কথা

সৰুতেই দেউতাই কলীয়া আখৰকেইটাৰ লগত চিনাকি কৰাই দিছিল। তেওঁ মোৰ বাবে বিভিন্ন সাধুকথা, বিভিন্ন কিতাপ পঢ়িবলৈ আনি দিছিল। তেনেকৈয়ে, ক'ব নোৱৰাকৈয়ে এদিন এলিচে মোৰ হৃদয়ত স্থান ল'লে। অজানিতে মই এলিচৰ লগত ৱাণ্ডাৰলেণ্ডলৈ গ'লোঁ; দবা খেলত তাইৰ সংগী আছিলোঁ, লুকিং গ্লাছৰ ভিতৰত... কায়িকভাৱে মোৰ বয়স বাঢ়ি আহিল যদিও এলিচে মোৰ হৃদয়ত গভীৰৰ পৰা আৰু গভীৰভাৱেহে স্থিতি লভিলে। ২০১৭ চনত মই এটা লেখা লিখিছিলোঁ "এলিচ এণ্ড লুইছৰ সৈতে এদিন এৰাতি"। তেতিয়াৰ পৰাই কিছুমান ধাৰণাই মোৰ বুকুত বাহ বান্ধিছিল আৰু নিত্য নতুন ধৰণে ওমলিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল।

আনহাতে, অইনাও আৰু মুনি (আশ্রমিকা) ডাঙৰ হৈ আহিছিল। দেউতা আৰু মামা হিচাপে দুয়োজনীক মূল চৰিত্র হিচাপে লৈ কিবা এটা কৰাৰ হেঁপাহ বহু দিনৰে পৰা পুহি ৰাখিছিলোঁ। ভিন ভিন বিশ্বব্রহ্মাণ্ডৰ এলিচ হিচাপে দুয়োজনীকে অসমলৈ লৈ আহিম বুলি ঠিক কৰিলোঁ। কথাবোৰ মোৰ মনত আলোড়িত হ'বলৈ ধৰিলে আৰু তাৰ ফলশ্রুতি এইখন নাটক— "এলিচ ইন অসম" (#alternate_reality, #multiverse)।

FROM THE DIRECTOR

My father introduced me to the black letters when I was young. He brought me fairy tales and books of all kinds to read. That is how Alice became my heart's desire. Without knowing it, I went to Wonderland with Alice; I was her companion in the game of chess, inside the looking-glass...

Alice took a place deep in my heart and stayed there as I grew older. In 2017 I wrote a piece called 'A Night with Alice and Lewis', and I have been playing with its ideas ever since.

Meanwhile, Oinau and Muni (Ashramika) were growing up. As a father and an uncle, I wished to do something with them. I thought: let's bring them to Assam as Alices from different universes. Things began to stir in my mind, and the result is *Alice in Assam* (#alternate_reality, #multiverse).

চৰিত্র

১ম এলিচ

১৭ নম্বৰ পৃথিৱীৰ এলিচ

২য় এলিচ

৫৬ নম্বৰ পৃথিৱীৰ এলিচ

বুঢ়া ডাঙৰীয়া

গছৰ তলত তামোল খুন্দি বহি থকা

ঘোষণা

নেপথ্যৰ কণ্ঠ

গছবোৰ

লাচিত বৰফুকন

নেতা আৰু পালিসকল

নিপেনেশ্বৰী

ময়ূৰী

ৰাংচালী

পানেই

পুতেক ৰংমনক বিচাৰি ফুৰা

কাণখোৱা

ফুলবোৰ, মৌ আৰু পখিলা

বান্দৰ আৰু শিয়ালবোৰ

ঘোঁৰা বেপাৰী আৰু বুঢ়ী

ল'ৰা-ছোৱালীৰ দল

দুজন ল'ৰা আৰু দুজনী ছোৱালী

কম্পু

এতিয়া বুঢ়া

দুজনী যখিনী

CHARACTERS

ALICE 1

Alice of Earth 17

ALICE 2

Alice of Earth 56

BURHA DANGORIA

sits under the tree, grinding betel nut

ANNOUNCEMENTS

a voice

THE TREES

LACHIT BARPHUKAN

A LEADER AND HIS FOLLOWERS

NIPENESWARI

a peahen

RANGDHALI

a deer

PANEI

a rhino, searching for her son Rangmon

KANKHOWA

the ear-eater

THE FLOWERS, A BEE AND A BUTTERFLY

THE MONKEYS AND THE FOXES

THE HORSE TRADER AND THE OLD WOMAN

THE CHILDREN

two boys and two girls

KAMPU

now old

TWO WITCH-GIRLS

THE ASSAMESE TEXT

Alice in Assam

লুইছ কেৰলৰ 'Alice in Wonderland' আৰু 'Through the Looking-Glass'ৰ আধাৰত

নাট্যকাৰ: মৃণাল জ্যোতি গোস্বামী

প্ৰথম দৃশ্য

মঞ্চৰ আপ ষ্টেজত সোঁমাজতে ডেৰ ফুট ওখ এটি ডাঙৰ ৰেম্প। দুফালে ঢাল খাই মাটিত লগা। ৰেম্পৰ পিছফালে সোঁমাজত এজোপা ডাঙৰ গছ।

লাইট ফেড ইন হোৱা লগে লগে দেখা যায় দুগৰাকী এলিচ দুটা zoneত নিজৰ নিজৰ ধৰণে ওমলি আছে। যেন দুয়ো বেলেগ বেলেগ ঠাইত/পৃথিৱীত হে আছে। দুয়োগৰাকীৰ কষ্টিউম একে ধৰণৰ যদিও এগৰাকীৰ কাণখন ওপৰলৈ বাঢ়ি যোৱা আৰু আনগৰাকীৰ তললৈ ওলমি পৰা। এগৰাকীয়ে গছ এজোপাৰ তলত টেবলেট এটাত গান লগাই নাচি থাকে। আনগৰাকীয়ে ঘৰৰ ভিতৰত পাপেট লৈ খেলি থাকে। প্ৰথমতে নাচি থকা এলিচ গৰাকীৰ ওপৰত থকা পোহৰৰ ইণ্টেনচিটি বাঢ়ি যাব। আন গৰাকীৰ ওপৰত কমিব।

এটা সময়ত নাচি থকাজনীৰ ওপৰৰ পোহৰ কমিব আৰু আন গৰাকীৰ ওপৰত বাঢ়িব।

২য় এলিচ: (পাপেট লৈ)

As Rabbit: I am so hungry what should I do ?

As Fox: Is that the rabbit ? ?

As Rabbit: no no no! there!!

As Fox: Noo... um, that's the rabbit. What if I take this rabbit with me to my friend crocodile maybe he will give me something to eat...

As Rabbit: okey... lets go deep inside the forest. okey lets together.

এটা সময়ত পাপেট লৈ খেলি থকাজনীৰ ওপৰৰ পোহৰ কমিব আৰু আন গৰাকীৰ ওপৰত বাঢ়িব। তাইক নাচি থকা দেখা যায়। এটা সময়ত নাচি থকাজনীৰ ওপৰৰ পোহৰ কমিব আৰু আন গৰাকীৰ ওপৰত বাঢ়িব।

২য় এলিচ: (পাপেট লৈ)

As Rabbit: Um... there is nothing in here. Ahh! I'm so tired let me rest for a while.

As Fox: Oh how are you!

As Rabbit: I'm good how about you ?

As Fox: I'm good.

As Rabbit: Do you have any food ? I'm so hungry. I just can't find any food.

As Fox: I'm sure too but eats at my friend's place. Wanna come over!

As Rabbit: Of course, I would love to, let's go.

As Fox: Ohh... Ya! I think you should wait here!

As Rabbit: Okay! Okay

As Fox: ...I'm coming... ...Hello! Hey, how are you ?

As Crocodile: I'm good what about you ?

As Fox: I'm good too.

As Crocodile: do you have anything ?

As Fox: I have a gift for you.

এনেতে এটি ঘোষণা শুনা যায়। দুয়োগৰাকী এলিচে ঘোষণাটো শুনি নিজৰ নিজৰ ধৰণে ভয় খাব।

Music

ঘোষণা: এটি বিশেষ জৰুৰী ঘোষণা Earth no 96ত প্ৰস্কাটিক্স নামৰ বৃহৎ উল্কাপিণ্ডটোৱে UCRCMৰ মান সময় বিয়লি ৪ বাজি ৩৯ মিনিট ৩৫ ছে ০০৫ নেন' ছেকেণ্ডত খুন্দা মাৰে। এই বিষয়ে ইতিমধ্যে পূৰ্ৱৰ্তী ঘোষণাতে উল্লেখ কৰি যোৱা হৈছিল। এই বিশেষ মহাজাগতিক ঘটনাটো বাবে Earth no 96 প্ৰায় ধ্বংসপ্ৰাপ্ত হয় আৰু তাৰ প্ৰভাৱ মাল্টিভাৰ্চৰ সকলো পৃথিৱীতে অনুভূত হ'ব। এই মহাজাগতিক প্ৰলয়ৰ ফলস্বৰূপে বিভিন্ন পৰিঘটনাৰ লগতে কোনো কোনো পৃথিৱীৰ বাসিন্দা বেলেগ পৃথিৱীলৈ ট্ৰেন্সপ্লাণ্ট হ'ব পাৰে। ইয়াৰ বাবে সকলো মাল্টিভাৰ্চৰ সমূহ আৱাসিকে সাজু হৈ থাকিবলৈ পুৰণৰ বাৰ অনুৰোধ জনোৱা হ'ল।ধন্যবাদ।

ঘোষণাটি শুনি দুয়োগৰাকী এলিচ চিন্তান্বিত হ'ব। লাহে লাহে Music বাঢ়িব আৰু কোনো পৃথিৱী ধ্বংস হোৱাৰ শব্দ শুনা যাব। ধুমুহা আহিব। দুয়োজনী এলিচকে ধুমুহাই যে ক'ৰবালৈ লৈ যায়, তেনে অভিনয় প্ৰকাশ কৰিব। লাহে লাহে পোহৰ কমি যাব।

দ্বিতীয় দৃশ্য

লাইট ফেড ইন হোৱা লগে লগে দেখা যায় দুগৰাকী এলিচ দুটা গাঁতৰ পৰা ওলাই আহিছে। দুয়ো বেলেগ বেলেগ ঠাইত হে আছে। দুয়োজনীৰ মধ্যাকর্ষণ ভৰৰ বিসংগতিৰ বাবে নতুন ঠাইখনৰ মধ্যাকর্ষণ ভৰৰ লগত মিলিবলৈ যত্ন কৰি থকা দেখা যায়। ১ম গৰাকী এলিচ বাবে বাবে ওপৰলৈ উৰিব বিচাৰে আৰু আনগৰাকীক যেন মধ্যাকর্ষণ ভৰে হেঁচা মাৰিহে ধৰিছে।

১ম এলিচ: (Gibberish ভাষাত কিবা কিবি ক'ব। পাছত) পেণ্ডুৰা! Change the language, কি হৈছে এইবোৰ আৰু ক'ত আহি পালোহি? ইয়াৰ মধ্যাকর্ষণ শক্তি চাগৈ আমাৰ Universeতকৈ কম।

২য় এলিচ: Where am i?... Where am i?... ক'ত পালোহি মই। ইয়াত গ্রেভিটেশ্বনেল ফর্চ আমাৰ পৃথিৱীতকৈ বেছি; উঠিব পৰা নাই।

দুয়োজনীয়ে উঠিব মিলিবলৈ চেষ্টা কৰি থাকে। এনেতে এটি ঘোষণা শুনা যায়। দুয়ো নিজৰ নিজৰ ঠাইতে ঘোষণাটি শুনিবলৈ চেষ্টা কৰে।

ঘোষণা: এটি বিশেষ জৰুৰী ঘোষণা, The Umbrela Cosmic Research Center of Multiverse-ৰ তৰফৰপৰা সংস্থাটোৰ সদস্য হিচাপে থকা সকলো পৃথিৱীৰ বাসিন্দা সকলক জনোৱা যায় যে Earth no 96ত প্রস্কাটিক্স নামৰ বৃহৎ উল্কাপিণ্ডটোৱে খুন্দা খোৱাৰ বাবে সৃষ্টি হোৱা প্রলয়ৰ বাবে যদি কোনো পৃথিৱীৰ বাসিন্দা বেলেগ পৃথিৱীত উপস্থিত হৈছিহি আৰু তেওঁলোকৰ মধ্যাকর্ষণ ভৰৰ খেলিমেলি হৈছে তেন্তে তাৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ তেওঁলোকৰ বুকুৰ মাজৰ চিপচটোক Blance Gravity command টো প্রদান কৰক।

দুই এলিচ: পেণ্ডুৰা Blance Gravity.

দুয়োজনীৰে মধ্যাকর্ষণ ভৰ এই পৃথিৱীৰ সৈতে মিলি যায়। এটা সময়ত দুয়ো ওচৰত কোনোবা আছে নেকি বিচাৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিব।

২য় এলিচ: কোনোবা আছে নেকি?

১ম এলিচ: অ' মই আছোঁ। তুমি ক'ত আছা?

২য় এলিচ: ময়ো ইয়োত আছো।

১ম এলিচ: বিচাৰি চাওঁ নেকি ইজনে সিজনক।

২য় এলিচ: অ' ঠিক আছে।

দুয়োজনীয়ে দুয়োজনীক বিচাৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিব। এনেতে পুনৰ ধুমুহা আহিব। লগ হৈয়ো বাৰে বাৰে বিচ্ছিন্ন হৈ যাব। এটা সময়ত দুয়ো দুয়োকে লগ পাব।

২য় এলিচ: তুমি ?

১ম এলিচ: অ'... এলিচ Earth 17-ৰ। তুমি কোন ?

২য় এলিচ: ময়ো এলিচ Earth 56-ৰ, Wonderland গৈছিলা ?

১ম এলিচ: অ' গৈছিলো। তুমিও গৈছিলা ?

২য় এলিচ: ময়ো গৈছিলোঁ। Mad Hatter-ক মই বৰ ভাল পাওঁ।

১ম এলিচ: Mad Hatter-ক ময়ো বৰ ভাল পাওঁ। এক মিনিট!... Tweedledee আৰু Tweedledum-ক লগ পাইছিলা ?

২য় এলিচ: পাইছিলোঁ।

১ম এলিচ: ইমান মৰম লাগে ন' সিহঁতক!

২য় এলিচ: অ' আৰু অনবৰতে কাজিয়ায়ে লাগি থাকে।

১ম এলিচ: ৰ'বা, Humpty Dumpty কবিতাটো মনত আছেনে ?

২য় এলিচ: ভালকৈ আছে।

১ম এলিচ: গাওঁ...

দুয়ো: Humpty Dumpty sat on the wall

Humpty Dumpty had a great fall (Action)

১ম এলিচ: আই অ'... সঁচাকৈ পৰিবলৈ কোৱা নাছিলো কিন্তু দেই এলিচ!... ...কিন্তু আমি ক'ত আহি পালোহি বাৰু ?

২য় এলিচ: ধৰিব পৰা নাই।

১ম এলিচ: ৰ'বা কিবা কচমিক প্ৰলয়ৰ বাবে আমি ইয়াত আহি পালোহি বুজিছা।

২য় এলিচ: অ' হ'ব পাৰে।

১ম এলিচ: ঐ... এলিচ!

২য় এলিচ: অ'...

১ম এলিচ: চোৱাচোন সৌ তাত, অলপ দূৰলৈ কিবা... ...কি ...কি বস্তু নাজানো কিন্তু লৰি আছে।

২য় এলিচ: অ' ঠিকেই কৈছা কিবা লৰি আছে।

১ম এলিচ: কি বস্তু বাৰু, ধৰিব পাৰিছা নেকি ?

২য় এলিচ: নাই পৰা।

১ম এলিচ: বিচাৰি যাওঁ...! ...

২য় এলিচ: অ' ঠিক আছে।

১ম এলিচ: ব'লা ব'লা।

দুয়োগৰাকী এলিচ মঞ্চৰ এফালে ওলাই যাব। লাইট ফেড আউট।

তৃতীয় দৃশ্য

নাটকখনৰ থিম মিউজিকৰ তালে তালে, ছাঁ-পোহৰৰ মাজতে দেখা যায় মঞ্চৰ মাজত থকা গছজোপাৰ কাষৰ পৰা অসমীয়া লোকসমাজত প্ৰচলিত "বুঢ়া ডাঙৰীয়া"ৰ দৰে চৰিত্ৰ এটাই ওলাই আহি ইফালে সিফালে চাই গছজোপাৰ তলত বহি পৰে। মূৰত মথুৰা পাগ, গাত শুধ বগা সাজ। তেওঁৰ হাতত তামোল খুন্দা খুন্দনা এটা। বহি লৈ তামোল খুন্দিবলৈ আৰম্ভ কৰে। সংগীতৰ সলনি। মায়াবী সংগীত। গছ কিছুমান সোমাই আহি ল'ৰি-ঢাপৰি ফুৰে। বুঢ়া ডাঙৰীয়াক সেৱা কৰে। দুয়োজনী এলিচ আহি সোমোৱাৰ লগে লগে গছ কেইজোপা একোঠাইত ৰৈ যাব।

২য় এলিচ: ৰ'বা বৰ ভাগৰ লাগিছে অ'।

১ম এলিচ: কোনো নাই চোন।

২য় এলিচ: অ' ঠিকেই কৈছা।

১ম এলিচ: ক'ত আহি পালো বাৰু? (গছ কেইজোপাই কথা ক'ব)

গছ: অসম দেশৰ (দুই এলিচ আচৰিত হৈ ইফালে সিফালে চাব)

গছ: বিষম কথা।

১ম এলিচ: কোনোবা আছে নেকি?

২য় এলিচ: অ' ভুল শুনিলোঁ নেকি?

গছ: গছৰ পাতে মানুহ খায়।

গছ কেইজোপাই দুয়োজনী এলিচক সাৱটি ধৰিব। দুয়ো গছ কেইজাপাৰ পৰা মুক্ত হ'ব। এটা সময়ত দুয়োকে গছ কেইজোপাই ঘেৰি ধৰিব আৰু সেই সময়তেই বুঢ়া ডাঙৰীয়াৰ খুন্দনাৰ শব্দ বৃদ্ধি পাব।

১ম এলিচ: অ'... এলিচ !...

২য় এলিচ: অ'...

১ম এলিচ: গছবোৰে দেখোন দৌৰি ফুৰে।

২য় এলিচ: আৰু মানুহ খায় বুলি কৈছে।

১ম এলিচ: Wonderland-ত Red Queen য়ে পঠিওৱা দৰে ইয়াতো কোনোবাই আমাক ধৰিবলৈ এই গছবোৰ পঠিওৱা নাইতো!

২য় এলিচ: যদি পঠিয়াইছে?

১ম এলিচ: পলোৱাতোৱেই ভাল হ'ব। পলোৱা।

দুয়ো গৰাকী এলিচে মনে মনে গছ কেইজোপাৰ পৰা পলাবলৈ আৰম্ভ কৰিব। গছ কেইজোপাই খেদিবলৈ আৰম্ভ কৰি এটা সময়ত মঞ্চৰ পৰা আঁতৰি পৰিব। দুয়ো এলিচ দৌৰী থাকোতে দুয়োজনীৰ পৰা বিচ্ছিন্ন হৈ পৰিব আৰু বেলেগ বেলেগ ঠাইত উপস্থিত হ'ব। এগৰাকীয়ে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ কাষত গড় বন্ধা কাম চাবলৈ অহা লাচিত বৰফুকনক দেখিব। আনগৰাকীয়ে সাম্প্ৰতিক সময়ৰ এগৰাকী নেতাক ভাষণ দি থকা দেখিব।

১ম এলিচ: এলিচ! এলিচ ক'ত গ'লা।

২য় এলিচ: লাহে লাহে যোৱাচোন, বৰ ভাগৰ লাগিছে।

১ম এলিচ: ভাগৰতো মোৰো লাগিছে, কিন্তু সোনকালে আহা।

২য় এলিচ: অ' গৈ আছোঁ।

১ম এলিচ: নাহেই চোন ছোৱালীজনী।

ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ কাষত গড় বন্ধা কাম চাবলৈ অহা লাচিত বৰফুকনক দেখিব। আনগৰাকীয়ে সাম্প্ৰতিক সময়ৰ এগৰাকী নেতাক ভাষণ দি থকা দেখিব। ভাষণ দি থকাজনৰ পোহৰ কম হৈ থাকিব আৰু লাচিতৰ ওপৰত বেছি থাকিব।

লাচিত: মোমাই! এই বাবেই আপোনাক মই গড় বন্ধাৰ দায়িত্ব দিছিলোঁ নেকি? ৰাতিৰ ভিতৰত গড় নিৰ্মাণ কৰিব নোৱাৰিলে ৰামসিংহৰ ৰাঙকুকুৰৰ দলে গুৱাহাটী দখল কৰিব বুলি জানিও আপুনি জিৰণিক গুৰুত্ব দিলে। মোগল সৈন্য স্থল যুদ্ধত পাৰ্গত, আমি যদি গড় বান্ধি দিলোঁহেতেন তেতিয়া হ'লে লুইতৰ জলপথৰ বাদে অন্য পথ নাথাকিলেহেতেন। দেশৰ এই সংকটৰ সময়ত আপুনি টোপনি আৰু জিৰণিক গুৰুত্ব দিলে। মোমাই বুলি মই আপোনাক ক্ষমা কৰি নিদিম, ইয়াৰ উচিত শাস্তি আপুনি পাব। বনুৱাসকলে ৰাতিৰ ভিতৰতে গড়ৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য সম্পূৰ্ণ হ'ব লাগিব। লাগিলে মোমাই মূৰ কান্ধত নাথাকিব। এটা কথা মনত ৰাখিব বিদেশী শত্ৰু আহি দেশৰ দুৱাৰ মুখত, যিকোনো উপায়েৰে আমি শত্ৰুক প্ৰতিহত কৰিবই লাগিব।

লাচিতৰ ওপৰত পোহৰ কমি আহিব আৰু নেতাজনৰ ওপৰত পোহৰ বাঢ়িব। লাচিতে মাইমত কিবা কৈ থাকিব। নেতাজনে ভাষণ দি থাকোতে এগৰাকী পালিনেতা বা তেনে ধৰণৰ চৰিত্ৰ কাষতে কুকুৰৰ দৰে অংগী-ভংগীৰে থাকিব।

নেতা: ৰাইজ!... ভৌ... ভৌ...নাটক... ভৌ....

পালিসকল: ভৌ... (নেপথ্যত কা কা ধ্বনি দিয়া শুনা যায়)

নেতা: ভৌ... ভৌ... ভৌ.... অযোগ্য বুলি কয় আমাক... ভৌ... ভৌ... বিশ্বাসঘাটক... ভৌ... ভৌ... ... বিদেশী...।

পালিসকল: ভৌ... (নেপথ্যত কা কা ধ্বনি দিয়া শুনা যায়)

নেতাজনৰ ওপৰত পোহৰ কমি আহিব আৰু লাচিতৰ ওপৰত পোহৰ বাঢ়িব। নেতাজনে মাইমত কিবা কৈ থাকিব।

লাচিত: সকলোৱে এটা কথা মন দি শুনক, লাচিতে নিজৰ প্ৰাণতকৈও দেশক বৰ ভাল পায়। প্ৰয়োজনত নিজৰ প্ৰাণ দিবলৈও সদায় প্ৰস্তুত।

১ম এলিচ: Excuse me Uncle! আপুনি লাচিত বৰফুকন নহয় নে?

লাচিত: কোন ? এই সৰু ছোৱালীজনীয়ে যুদ্ধ ক্ষেত্ৰত কি কৰিছে?... লৈ যা এইক ইয়াৰ পৰা।

১ম এলিচ: ৰ'বচোন অলপ। মানে, মই আপোনাক কিতাপত দেখিছোঁ। আপোনাৰ কথা পঢ়িছিলোঁ।... মোৰ Universeতটো আপুনিয়েই এই গড়টো ভাঙি মোগলক সোমোৱাইছিল।

লাচিত: কি

১ম এলিচ: বুজিছোঁ দিয়ক!... ইয়াতো আপুনি গড়টো ভাঙিবলৈ আহিছে! নহয়নে?...

লাচিত: কি? কোন আছ' ধৰ এইক। চোৱাংচোৱা... দেশতকৈ...

লাচিতৰ ১ম এলিচক ধৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিওতেওঁ তাই দৌৰ মাৰি গাঁত এটাত সোমাই যায়। লাচিতে হেংদা দাঙি "দেশতকৈ..." কওঁতেই তেওঁৰ ওপৰত থকা পোহৰ নাইকিয়া হয়। নেতাজনৰ ওপৰত পোহৰ বাঢ়ে।

নেতা: ৰাইজ!... ভৌ... ভৌ... ভৌ.... কৰ্ম সংস্কৃতি ... ভৌ... ভৌ... ভৌ.... হিতধীকাৰী.... ভৌ... ভৌ... ভৌ... দালাল...

পালিসকল: ভৌ... (নেপথ্যত কা কা ধ্বনি দিয়া শুনা যায়)

২য় এলিচ: Excuse me Uncle!

পালি: ভৌ... ভৌ... (এলিচক খেদিবলৈ বিচাৰে)

২য় এলিচ: ৰ'বচোন, ৰ'ব... কথা এটা ক'ব বিছাৰিছোঁ...

নেতা: আহিবলৈ দে।

২য় এলিচ: মানে Uncle! মই আপোনাক টিভিত TV-ত দেখিছোঁ নহয়। মই আপোনাক বৰ ভাল পাওঁ... ...কিন্তু মোৰ Universeত। মানে আমাৰ ইউনিভাৰ্চৰ আপোনাৰ দৰে exact same

Uncleজনে ইমানেই কাম কৰে ৰাজ্যৰ উন্নতিৰ কাৰণে। মানে... ...কিন্তু ইয়াত মই দেখোন আপোনাক ভৌ... ভৌ... হে কৰি থকাহে দেখিছোঁ।

পালি: ভৌ.... ভৌ...

২য় এলিচ: ৰ'বচোন, ৰ'ব আপোনাক দেখিছোঁ। আমাৰ তাত আপুনিও ইমান কাম কৰি আহিছে ৰাইজৰ কাৰণে। কিন্তু ইয়াত অকল ভৌ... ভৌ...

নেতা: ঐ ... কোন আছ' security take her...

নেতাগৰাকীয়ে ২য় এলিচক ধৰিবলৈ নির্দেশ দিওতেওঁ তাই দৌৰ মাৰি গাঁত এটাত সোমাই যায়। নেতাজনে পুনৰ ক'বলৈ ধৰে।

নেতা: দেখিলে ৰাইজ! দেখিলে ... ৰাইজ, এইবোৰৰ বাবে জাতি... ভৌ... ভৌ... ভেটি...

পালিসকল: ভৌ... (নেপথ্যত কা কা ধ্বনি দিয়া শুনা যায়)

নেতাগৰাকীয়ে ভাষণ দি থাকিব আৰু লাহে লাহে লাইট ফেড আউট। বুঢ়া ডাঙৰীয়াই তামোল খুন্দা শব্দ বাঢ়িব।

চতুর্থ দৃশ্য

নাটকখনৰ থিম মিউজিকৰ তালে তালে, ছাঁ-পোহৰৰ মাজতে দেখা যায় বুঢ়া ডাঙৰীয়াই মঞ্চখন প্রদর্শিন কৰি পুনৰ গছজোপাৰ কাষতে বহেহি।সংগীত সলনি হয়। কাজিৰঙা অভয়াৰণ্য। নিপনেশ্বৰী নামৰ ময়ূৰী এজনীয়ে গীতৰ তালে তালে নাচি থাকে। ৰাংঢালী নামৰ হৰিণ এজনীয়ে দেও দি দি নাচি থাকে। পানেই নামৰ গড় এজনীয়ে ভোটা এটা লৈ নিজৰ পুতেক 'ৰংমন'ক নাম কাঢ়ি কাঢ়ি বিচাৰি ফুৰে। এসময়ত এঠাইত বহি কিবা চিন্তা কৰি থাকে। অসমীয়া লোকসাহিত্যৰ চৰিত্র "কানখোৱা"ই "কানখোৱা কানখোৱা" বুলি কৈ কিবা বিচাৰি ফুৰে অৰণ্যখনত।

নিপেনেশ্বৰী: অ' এইজনী ৰাংঢালী নহয় নে?

ৰাংঢালী: অ' নিপেনেশ্বৰী, কি খবৰ তোৰ ?

নিপেনেশ্বৰী: মোৰ ভাল, তোৰ কি খবৰ পিছে?

ৰাংঢালী: মোৰো ভালেই দে। পিছে আজি কোন ফালে ফুৰিবলৈ গৈছিলি?

নিপেনেশ্বৰী: মই আজি কাজিৰঙাৰ দক্ষিণ পাৰলৈ গৈছিলোঁ।

ৰাংঢালী: মই আজি উত্তৰ দিশে গৈছিলোঁ।

নিপেনেশ্বৰী: উত্তৰ দিশে সকলো ঠিকে আছে নে বাৰু?

ৰাংঢালী: মইতো সকলো ঠিকেই দেখিলো।

নিপেনেশ্বৰী: পিছে কিবা চোৰাংচিকাৰী বুলি শুনিছিলোঁ... হয় নেকি বাৰু কথাটো।

ৰাংঢালী: নাই, মইতো বিশেষ অসুবিধা নেদেখিলো।

নিপেনেশ্বৰী: ঠিকেই আছে।... ...ঐ বসন্ত ঋতু আহিছে নহয়, এপাক বিহুকে নাচো নেকি...

ৰাংঢালী: অ...

ৰাংঢালী আৰু নিপনেশ্বৰীয়ে নাচিবলৈ লওঁতেই দুটা বেলেগ বেলেগ গাঁতৰ পৰা দুয়োজনী এলিচ আহি সেই ঠাইত উপস্থিত হয়হি। দুয়োজনীকে দেখি ৰাংঢালী আৰু নিপনেশ্বৰীয়ে প্ৰথমতে ভয় খাই আঁতৰি যায়। এটা সময়ত কাষলৈ আহে।

নিপেনেশ্বৰী: ঐ... এলিচ নহয়নে বাৰু ?

ৰাংঢালী: এলিচ হয় নে ?

দুয়োজনী এলিচ: অ' হয়।

নিপেনেশ্বৰী: এজনী এলিচৰ কাণখন ওপৰলৈ যোৱাচোন আৰু ইজনী এলিচৰ কাণখন তললৈ হে অহা।

ৰাংঢালী: এলিচৰ কোনোবা যঁজা ভনীয়েকো আছিল নেকি ?

১ম এলিচ: নহয় নহয়, কিন্তু হয়।

২য় এলিচ: হয় ...হয়, কিন্তু নহয়... (ৰাংঢালী আৰু নিপনেশ্বৰীৰ বুজি নোপোৱা ভাব)

১ম এলিচ: মানে মই এলিচ Earth 17-ৰ

২য় এলিচ: ময়ো এলিচ Earth 56-ৰ।

নিপেনেশ্বৰী: অ'...দে ঠিক আছে... ...আমি মানে বিহু এফাকি গাই নাছিবলৈ লৈছিলোঁ, বিহুকে...

পানেই: ৰংমন! ঐ ৰংমন...

পানেই মাত শুনি সকলোৱে ভয় খাব। নিপনেশ্বৰীয়ে কোন নো তাকে চাবলৈ আগবাঢ়িব।

ৰাংঢালী: কোন বাৰু ?

নিপেনেশ্বৰী: পানেই বাই নেকি ? ৰহচোন চাই আহোঁ। (যাব) পানেই বাই! ঐ পানেই বাই!

পানেই: কোন ? ৰংমন নেকি ?

নিপেনেশ্বৰী: নহয় অ' বাই মই হে, নিপেনেশ্বৰী!

পানেই: কি কৰিছিলিনো ইয়াত ?

নিপেনেশ্বৰী: বাই আমি মানে বিহু এভাগি কৰিবলৈ লৈছিলো...

পানেই: বিহু! বিহু বুলি ক'লেই মোৰ ৰংমনলৈ ৰৰকৈ মনত পৰে। ৰংমনটো যি গ'ল গ'লেই আৰু আজিলৈকে ল'ৰাটো দেখি নাপালোঁ... ...আজিৰ পৰা দুকুৰি দুই তিনিবছৰেই হ'ল... ...জংঘলৰ

পৰা জংঘললৈ গ'ল... ...মাজে মাজে হাবিত কাহে কিন্তু উলায়হে নাহে অ'...

কাণখোৱা: হে হে!... কাণখোৱা... (কানখোৱাৰ প্ৰস্থান)

পানেই: তহঁতি বিহু মাৰো বুলি কৈছিলি নহয়। ব'ল বিহুকে মাৰো।

নিপেনেশ্বৰী: বৈ বাই

পানেই: অ' এইকেইজনী আকৌ কোন?

১ম এলিচ: আমি এলিচ

পানেই: হা! আমাৰ এলিচজনীতো নহয়!

১ম এলিচ: নহয় বাইটি আমি বেলেগ Universe-ৰ পৰা আহিছোঁ

পানেই: হা!

১ম এলিচ: কিন্তু বাইটি মোৰ Universe-ত ৰংমন আছে, তেখেতে ৰাইজৰ হকে কাম কৰে...

২য় এলিচ: বাইটি, বাইটি মোৰ Universe-তো ৰংমন আছে। এইবাৰ তেখেত আমাৰ ৰাজ্যৰ চি এম।

পানেই: বৰ ভাল। শুনি সুখী হ'লো। তাৰ পানেইকিজনী চাগে কিমান সুখত আছে। দে... দে... ভগৱান ঈশ্বৰে কুশলে ৰাখক, মংগল কৰক... ...এই স্ফুৰ্তিতে বৈ বিহুকে এভাগ মাৰোগৈ... ...তহঁতি বিহু নাচিব জান' নে নাই?

১ম এলিচ: এ... বাইটি কি ক'ব আৰু মোৰ universeত বিহু modern হৈ গ'ল।

পানেই: হে! তহঁতৰ পিছে?

২য় এলিচ: এ,... বাইটি মোৰ universe-ত বিহুৰ marketing চলে, এ Business...

পানেই: এ বৰ বেয়া কথা হৈছে অ'... ইয়াতো প্ৰায় একেই... ...হেই তহঁতক বিহু মইয়ে শিকায় দিম বৈ ... ...পুৰণি বিহু এভাগি মাৰিম... ...হ'ব নে?

দুয়োগৰাকী এলিচ: হ'ব হ'ব

পানেই: আমাৰ এই খাৰ খোৱা কেইটা... নিপেনেশ্বৰী!, ৰাংঢালী! পাৰিবি নে নাই নাচিব

ৰাংঢালী + নিপেনেশ্বৰী: চেষ্টা কৰিম বাই...

পানেই: দে দে বৈ, বিহুকে মাৰোগৈ... (জোৰদাল বুঢ়া ডাঙৰীয়াক দিয়ে)... ...হে আকাশবাণী দিয়া বিহু এফাঁকিকে...

সকলোৱে মিলি পুৰণি বিহু এফাকিত নৃত্য কৰিব। সুন্দৰ পুৰণি বিহু নাচ। এটা সময়ত পানেই ককাঁলত ধৰি বৈ যাব।

পানেই: আই অ' ককাঁলতে গেজেকৈ ধৰিলে...

দুয়োগৰাকী এলিচ: বাই আপুনি ঠিকেই আছে নে?

পানেই: অ' আছোঁ... ...ৰংমন অ' ৰংমন!... অ' বোপাইহঁত! বলচোন বল ৰংমনক বিচাৰি যাওঁ ব'ল? তহঁতি দুটা ইফালে যা তহঁতি দুটা মোৰ লগত আহ।

ৰাংঢালী: ঠিক আছে বাইটি।

নিপেনেশ্বৰী: অ' বাইটি...

পানেই: দেখিলে জনাবি দেই... বৈ বৈ.... ৰংমন

এজনী এলিচক লৈ পানেই মঞ্চৰ এটা ফালে সোমাই যাব। যোৰাৰ আগতে বুঢ়া ডাঙৰীয়াৰ হাতৰ পৰা জোৰ ডাল ল'ব। আনফালে নিপনেশ্বৰী আৰু ৰাংঢালীৰ সৈতে আনগৰাকী এলিচ সোমাই যাব।

সংগীতৰ পৰিৱৰ্তন। ছাঁ-পোহৰত দেখা যায় কানখোৱা সোমাই আহি কাৰোবাক বিচাৰি থাকে। এনেতে এজনী এলিচ সোমাই আহে। তাইক কানখোৱাই আগভেটি ধৰি চার্জ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে। বুঢ়া ডাঙৰীয়াৰ খুন্দনাৰ শব্দ বাঢ়ি যাব।

কাণখোৱা: হে হে কানখোৱা (ঘূৰি ফুৰে। ১ম এলিচৰ প্ৰৱেশ)

১ম এলিচ: এলিচ... অ' এলিচ... এলিচ... এহ্ ক'ত বা গ'ল এই ছোৱালীজনী!...

কাণখোৱা: Hands up... হাত ওপৰ। কোন হৌ তুম? কিধৰচে আ ৰাহি হৌ?

১ম এলিচ: এলিচ

কাণখোৱা: কিধৰচে আ ৰাহি হৌ?

১ম এলিচ: কা...কাজিৰঙা...

কাণখোৱা: কাজিৰঙা ...তহঁতে তাত মালৰ বেপাৰ কৰিছ... ড্ৰাগছৰ বেপাৰ কৰিছ... নে চোৰাং কিবা কাৰবাৰ... নে সন্ত্ৰাসবাদী... ...কোন কোন আছে তোৰ লগত ক'... কোন কোন আছে তোৰ লগত।

১ম এলিচ: কো... কো... কোনো নাই...

কাণখোৱা: সঁচা কথা কথা ক'...

১ম এলিচ: Uncle আপুনি দেখুন মোৰ Universe-ত ইমান ভাল আছিল। ইয়াত ইমান বেয়া কিয়?

কাণখোৱা: হাত ওপৰ... এইবোৰ কথা কৈ মোৰ ধ্যান ভটকাব খুজিচ হা? সঁচা কথা ক'... ...কোন কোন আছে?

১ম এলিচ: নাই... কোনো নাই...

কাণখোৱা: তোৰ কাণ দুটা বৰ দীঘল... এই দুটা খাই মজা লাগিব...

১ম এলিচ: নাই নাখাব...

কাণখোৱা: Promotion... হে হে...

কানখোৱাই এই বুলি কৈ কিবা ভাবি এলিচক দৌৰীবলৈ নির্দেশ দিব। তাই দৌৰী গৈ গাঁত এটাত সোমাই নাইকিয়া হৈ যাব। কানখোৱাই তাইক ধৰিব নোৱাৰি বিচাৰি ফুৰিব। এনেতে আনজনী এলিচ মঞ্চত প্ৰৱেশ কৰি এলিচক বিচাৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে। কানখোৱাই এইবাৰ তাইক চার্জ কৰিব। বুঢ়া ডাঙৰীয়াৰ খুন্দনাৰ শব্দ বাঢ়িব।

২য় এলিচ: এলিচ... এলিচ... ...আছানে? কি যে হ'ব... এলিচ...

কাণখোৱা: Hands up... তাৰ পৰা পলাই কিনি ইয়াতে আহিছ না!... অ' মেক আপ লগাই আহিছ...

২য় এলিচ: নাই লগোৱা...

কাণখোৱা: তহঁতৰ লগত কোন কোন আছে সঁচা কথা ক'... ক'ৰ পৰা আহিছ...

২য় এলিচ: Uncle! আপুনিচোন মোৰ Universe-ৰ কানখোৱাতকৈও বেছি বেয়া

কাণখোৱা: মইতো বেয়াই... ....তোৰ কাণ দুখন খায় কিনি... আৰু মজা লাগিব...

২য় এলিচ: নাই নাই... নালাগে

কাণখোৱা: কান দুটা খাই দিব লাগিব...

কানখোৱাই এই বুলি কৈ কিবা ভাবি এলিচক দৌৰীবলৈ নির্দেশ দিব। তাই দৌৰী গৈ গাঁত এটাত সোমাই নাইকীয়া হৈ যাব। কানখোৱাই তাইক ধৰিব নোৱাৰি খঙতে ক'ব নোৱৰা হ'ব।

কাণখোৱা: গাতত সোমাই গৈছে... ...ঠিক আছে... ওলাই কিনি আহিবিটো... Direct encounter কৰি দিম... ...হে হে কাণখোৱা...

কানখোৱাই পুনৰ বেলেগফালে কিবা দেখাৰ দৰে কৰি সেইফালে বিচাৰি যাব। লাহে লাহে মিউজিকৰ লগে লগে লাইট ফেড আউট হ'ব।

পঞ্চম দৃশ্য

নাটকখনৰ থিম মিউজিকৰ তালে তালে, ছাঁ-পোহৰৰ মাজতে দেখা যায় বুঢ়া ডাঙৰীয়াই মঞ্চখন প্ৰদর্শিন কৰি পুনৰ গছজোপাৰ কাষতে বহেহি। সংগীত সলনি হয়। এখন ফুলনি। কেইবাপাহো ফুল হালি-জালি আনন্দমনেৰে সংগীতৰ তালে তালে নাচি থকা দেখা যাব।

১ম ফুল: ঐ মালতী তোক যে আজি বৰ ধুনীয়া লাগিছে দেই।

২য় ফুল: হিঃ হিঃ হয় নে? Thank you তোকো আজি বৰ মৰম লাগিছে দেই।

১ম ফুল: হয়নে thank you.

৩য় ফুল: হুহ্!...

১ম ফুল: ইয়াৰ যে আজিকালি বৰ লেবেল হৈছে। আমাক পাত্তায়ে নিদিয়ে।

৩য় ফুল: থ'... থ'.. দেখিছোঁ নহয় তহঁতক, দুই বান্ধৱী মিলি মোকে হে পাত্তাই নিদিয়...

১ম আৰু ২য় ফুল: ইহ!... হ'ব... হ'ব...

১ম আৰু ২য় ফুল: আহিছে... আহিছে...

এনেতে এফালৰ পৰা মৌমাখি আৰু পখিলা উৰি আহি থকা দেখা যায়। ফুল কেইপাহে সেয়া দেখি লগে লগে বস খাব নোৱৰাকৈ ফুলসমূহ লুকুৰাই পেলাই। মৌমাখি আৰু পখিলা উৰি আহি মৌ বিচাৰে। ফুলবোৰে দিব নিবিচাৰে।

পখিলা + মৌ: ঐ দে না... ...আই ঐ... ওফোন্দ পাতিছে চোৱা... ...দে না... ...এনেকে মানে নহ'ব... ....অকণমান বাহিৰলৈ গৈ আলোচনা কৰা যাওঁক। (ওলাই যাব)

ফুল (গোটেই কেইপাহে): ঐ গ'ল গ'ল...

মৌমাখি আৰু পখিলা ওলাই যোৱা দেখি ফুল কেইপাহে ফুল কেইপাহ উলিয়াই পুনৰ নাচিবলৈ আৰম্ভ কৰে। আকৌ মৌমাখি আৰু পখিলা সোমাই আহি মৌ বিচাৰিবহি। তেতিয়াই দুয়োজনী এলিচ দুটা বেলেগ বেলেগ গাঁতেৰে আহি সেই ঠাইত উপস্থিত হ'বহি।

পখিলা: আচঁনি... ...আচঁনি... ...আচঁনি... ...চবেই পেচ পাতিছে... ...আচঁনি...

১ম এলিচ: Excuse me পখিলা!

২য় এলিচ: Excuse me

পখিলা + মৌ: অহ'... Hi... Hello...

১ম এলিচ: Hello!

২য় এলিচ: Hello!

১ম এলিচ: মানে... জানিব পাৰিম নেকি ইয়াত কি হৈ আছে...

২য় এলিচ: Hello! Hello!... মানে কি হৈ আছে নো...

পখিলা + মৌ: কি হৈ আছে মানে... ...তোমালোকে যদি জানিব খুজিছা, তোমালোক মোৰ লগত অকণমান চাইডত আহিব লাগিব।... আহিবা তো?... আহিবা পাৰিবা নে?...

দুয়োগৰাকী এলিচ: ঠিক আছে

পখিলা + মৌ: আহা... চাবা হা কি হৈ আছে কথাটো... (ফুলখিনিৰ ওচৰলৈ গৈ দেখুৱাব যে সিহঁতে মৌ নিদিয়ে) ঐ দে না... ঐ দে না... মানে আচঁনি... মানে তোমালোক দুজনীয়ে আমাৰ হৈ কথা পাতিব দিব পাৰিবা নেকি? মানে... তোমালোকে পাতা চোন... আমি অকণমান বাহিৰত জিৰণি

লওঁ... তোমালোকে আমাক মাতি দিব নেই (মৌমাখি আৰু পখিলা ওলাই যায় আৰু তাৰ পিচে পিচে ১ম এলিচ যায়)

ফুল (গোটেই কেইপাহে): কি ক'লে ?

২য় এলিচ: ৰ'বাচোন তাইক আহিবলৈ দিয়া।... এলিচ!... এলিচ... কলৈ যে যায় ছোৱালীজনী... এলিচ!...

১ম এলিচ ২: (সোমাই আহি আহি) একো বুজি নাপালোঁ... পাতি চাম বাৰু...

২য় এলিচ: কি হ'ল ?

১ম এলিচ: আচঁনি

২য় এলিচ: কি আচঁনি ?

১ম এলিচ: মই কি জানো...

ফুল (গোটেই কেইপাহে): তোমোলোকে একো নকলা যে...

১ম এলিচ: মানে ...তোমালোকে বোলে নিদিয়া...

ফুল (গোটেই কেইপাহে): হি... হি... হি...

১ম ফুল: আমি strike কৰিছোঁ।

২য় ফুল: অ'..

২য় এলিচ: strike ? কিন্তু কিয় ?

৩য় ফুল: আমাৰ বহুতো দাবী আছে...

১ম ফুল: অ'... আমাৰ দাবীসমূহ হ'ল... (জিভাৰে শব্দ কৰি বা জিবৰিচত বহু কথাকোৱাৰ ভংগী কৰিব)

২য় ফুল: অ'... (জিভাৰে শব্দ কৰি বা জিবৰিচত বহু কথাকোৱাৰ ভংগী কৰিব)

৩য় ফুল: অ'... (জিভাৰে শব্দ কৰি বা জিবৰিচত বহু কথাকোৱাৰ ভংগী কৰিব)

১ম ফুল: অ'... (জিভাৰে শব্দ কৰি বা জিবৰিচত বহু কথাকোৱাৰ ভংগী কৰিব)

২য় ফুল: অ'... (জিভাৰে শব্দ কৰি বা জিবৰিচত বহু কথাকোৱাৰ ভংগী কৰিব)

৩য় ফুল: অ'... (জিভাৰে শব্দ কৰি বা জিবৰিচত বহু কথাকোৱাৰ ভংগী কৰিব)

দুয়োগৰাকী এলিচ: ইমান দাবী...

ফুল (গোটেই কেইপাহে): হি... হি... হি... অ'

এনেতে মৌমাখি আৰু পখিলাই হাতত বৰশী লৈ টোপ দি সোমাই আহে। দেখে যে ৩য় ফুলপাহে লোভলগাকৈ টোপটোৰ ফালে চাইছে।

পখিলা + মৌ: Negociation

ফুল (১ম আৰু ২য়): No

পখিলা + মৌ: No... No... No... কেচুঁৰ টোপটো সলাই বৰলৰ টোপ দিছোঁ... চিন্তা কৰি চাবা... (৩য় ফুলপাহক ঘেৰি লৈ) আগুৰ গুৰ মাগুৰ জালি/টোপ দিছোঁ আহ ঐ খাহি...

মৌমাখি আৰু পখিলাৰ বৰশীৰ টোপ ৩ ফুলে গিলি লয় আৰু মৌমাখি আৰু পখিলাক অনুসৰণ কৰে। এলিচ দুজনী আৰু বাকী ফুল কেইপাহে সেই ফুলপাহক বচবলৈ চেষ্টা কৰি কৰি নোৱাৰে। লাহে লাহে লাইট ফেড আউট হয়।

ষষ্ঠ দৃশ্য

নাটকখনৰ থিম মিউজিকৰ তালে তালে, ছাঁ-পোহৰৰ মাজতে দেখা যায় বুঢ়া ডাঙৰীয়াই মঞ্চখন প্ৰদৰ্শিন কৰি পুনৰ গছজোপাৰ কাষতে বহেহি। সংগীত সলনি হয়। এফালৰ পৰা বান্দৰৰ এটা সমদল আৰু আনফালৰ পৰা শিয়ালৰ এটা সমদল অহাৰ ইংগিতধৰ্মী প্ৰৱেশ। তাৰ পাছতে ঘোঁৰা বেপাৰী এজনে ঘোঁৰা এটা লৈ প্ৰৱেশ কৰিব।

বান্দৰ: খেক্ খেক্ আমাৰ ঠাইবোৰ ঠেক... খেক্ খেক্ আমাৰ ঠাইবোৰ ঠেক...

শিয়াল: কে কে হুৱা আমি নিবনুৱা... হুৱা ৱা...

বান্দৰ: খেক্ খেক্ আমাৰ ঠাইবোৰ ঠেক... খেক্ খেক্ আমাৰ ঠাইবোৰ ঠেক...

শিয়াল: কে কে হুৱা আমি নিবনুৱা... হুৱা ৱা...

ঘোঁৰা বেপাৰী: ঘোঁৰা লাগিব নেকি ? ঘোঁৰা... ...কল এআশীৰ লগত ঘোঁৰা এটা free কৈ দিম বুলি ভাবিছো... ঘোঁৰা লাগিব নেকি ঘোঁৰা... ...মোমাই পদুলিমুখতে বান্ধি থোৱা আছিল, তাৰ পৰা আনিছোঁ... ঘোঁৰা লাগিব নেকি ? ঘোঁৰা...

বুঢ়া ডাঙৰীয়াই তেতিয়া তাৰ পৰা উঠি আহি সৰু গছৰ পুলি এটাৰ কাষত বহিব। বান্দৰ আৰু শিয়ালে কল আৰু ঘোঁৰাটো দেখি টকালি পাৰি সেইটো সৰকোৱাৰ বুদ্ধি পাঙি ওচৰলৈ যাব বিচাৰোতে দুয়োটা দলৰ মুখামুখি হয়।

১ম বান্দৰ: ঐ কোন ফালে গৈছ ?

২য় বান্দৰ: কি লাগে ?

শিয়াল: (ঘোঁৰাটোলৈ আঙুলিয়াই) সেইটো লাগে

১ম বান্দৰ: আও দেখিছনে, আমি প্ৰথম দেখিছোঁ... আমাক লাগিব

শিয়াল: ইহ... মই হে দেখিছোঁ মইয়ে ল'ম।

২য় বান্দৰ: এক কাম কৰো ৰহ্। ঘোঁৰাটো আমি লওঁ। কল আশী তই ল'...

শিয়াল: তঁহতি কল আখি ল'... মোক ঘোঁৰাটো দে... বান্দৰেহে কল খায়... বান্দৰৰ জাত...

১ম বান্দৰ: ঐ... ঐ... হুহ... কাক বান্দৰৰ জাত বুলি ক'বলৈ আহিছ? তহঁতৰ শিয়ালৰ ধূর্তামিৰ কথা জগতে জানে... ...লোকে চিকাৰ কৰা মঙহ আৰামত খাৱ...

শিয়াল: ইহ... ...তহঁতৰ জীৱনটো ডালে ডালে ফুৰোঁতেই গ'ল, এতিয়া ঘোঁৰা লাগে... হা....

২য় বান্দৰ: অ' সেইকাৰণেইটো আমাক এইবাৰ ঘোঁৰা লাগে... এইবাৰ আমি ঘোঁৰাত উঠি যাম।

দুয়ো বান্দৰ: ঘোঁৰাত উঠি বান্দৰ ফুৰিবলৈ যায়/আলিবাটৰ মানুহে ঘূৰি ঘূৰি চায়...

ঘোঁৰা বেপাৰী: ঘোঁৰা লাগিব নেকি... ঘোঁৰা... কল এক আশীৰ লগত ঘোঁৰা এটা ফ্ৰী কৈ দিম বুলি ভাবিছোঁ... ঘোঁৰা লাগিব নেকি ঘোঁৰা...

শিয়াল: তহঁতক আমি নেৰিছোঁ...

২য় বান্দৰ: আও আমিও যুদ্ধ কৰিম... ঐ তই মোক ধৰিবি দেই... ধৰ... ধৰ...

১ম বান্দৰ: অ' ধৰিছোঁ ধৰিছোঁ..

শিয়াল: মোৰ লগত হে কোনো নাই... কিবা হ'লে পলাম...

বান্দৰ আৰু শিয়ালে কাজিয়া কৰিবলৈ লওঁতেই দুয়োজনী এলিচ দুটা বেলেগ বেলেগ গাঁতেৰে আহি সেই ঠাইত উপস্থিত হয়হি।

ঘোঁৰা বেপাৰী: ঘোঁৰা লাগিব নেকি ? এক আশী কলৰ লগত এটা ঘোঁৰা ফ্ৰী কৈ দিম বুলি ভাবিছোঁ... ... ঘোঁৰা লাগিব নেকি নেকি?...

২য় এলিচ: Uncle... Uncle...

ঘোঁৰা বেপাৰী: মইনা বজাৰলৈ আহিলা হয়নে?

২য় এলিচ: অ' মানে কলৰ লগত ঘোঁৰা ফ্ৰী!

১ম এলিচ: অ' কি আচৰিত মানুহহে আপুনি? কলৰ লগত কোনে ঘোঁৰা ফ্ৰী দিয়ে।

ঘোঁৰা বেপাৰী: অ' মই মইনা মই ফ্ৰী দিওঁ, বুইছা... আজিকালি সকলোৱে দেখুন ফ্ৰীৰ জামান। সকলোৱে দি আছে। তাতে এই আশী বাৰীৰ কল... মোক খা, মোক খা কৰি আছে। মোমাই পদূলিৰ ঘোঁৰা, দেখিছানে নাই... একেবাৰে তজবজাই আছে... হয় যদি নিব পাৰা...

দুয়োজনী এলিচে ঘোঁৰা বেপাৰীৰ লগত এনেদৰে কথা-পাতি থাকোতে বান্দৰ আৰু শিয়ালৰ দলে নিজৰ মাজত বুজা পৰা কৰিবলৈ যত্ন কৰে। চৰকাৰী বিষয়াৰ দৰে আহি দুয়োটা দলে নিগচিয়েশ্বন আৰম্ভ কৰে।

১ম শিয়াল: কিমান?

শিয়াল: ৪০

ঘোঁৰা বেপাৰী: ৪০, নাই নাই বৰ কম হৈছে মইনা

১ম শিয়াল: নহ'ব।

শিয়াল: 45

ঘোঁৰা বেপাৰী: একেবাৰে যদি মাজত নহয়, round হৈ যায়, তেতিয়া হ'লে কিবা চিন্তা কৰিব পৰা যায়...

১ম শিয়াল: নহ'ব।

শিয়াল: ৫০ দিম।

ঘোঁৰা বেপাৰী: ৫০! এই হ'ব... তেনেহ'লে ৫০ এক, 50 দুই, 50 তিনি...

১ম বান্দৰ: হৈ যাব।

২য় বান্দৰ: ঠিক আছে তই তাক আগফালৰ পৰা ধমকি দিবি। আমি পাছফালৰ পৰা ঘোঁৰাটো চুৰ কৰিম।

শিয়াল: ঠিক আছে।

বান্দৰ আৰু শিয়ালৰ দলে নিজৰ নিজৰ ঠাইলৈ যাব। শিয়ালে পুলিচৰ ৰূপ ল'ব আৰু বান্দৰে চোৰৰ দৰে ঘোঁৰা চুৰ কৰিবলৈ যাব।

ঘোঁৰা বেপাৰী: ঐ... ভাল বুট খোৱাবা। বুট খুৱাই দুয়োজনী পিঠিত উঠি...

দুয়োগৰাকী এলিচ: চিন্তা নকৰিব... খোৱাম, খোৱাম...

শিয়াল (পুলিছৰ দৰে): ঐ... কি কৰি আছ?

ঘোঁৰা বেপাৰী: বাৰীৰে পূৰঠ কল, মোমাই পদূলিৰ সেইটো ঘোঁৰা লৈ আনিছোঁ। কলৰ লগত ঘোঁৰাটো বিনামূলীয়াকৈ দিছোঁ। হৈ গৈছে তাত।

শিয়াল (পুলিছৰ দৰে): GST দিছ?

ঘোঁৰা বেপাৰী: GST? সেইযাৰ আকৌ কি ক'লে? হয়নে?

শিয়াল (পুলিছৰ দৰে): GST নাজান? আহ, মোৰ লগত আহ।

শিয়ালে তেনেদৰে কৰি থাকোতেই বান্দৰৰ দলে কল আৰু ঘোঁৰাটো চুৰ কৰিব। চুৰ কৰি লৈ গৈ থাকোতে ঘোঁৰা বেপাৰীয়ে দেখিব। কিন্তু তেতিয়ালৈ বান্দৰৰ দলে মঞ্চৰ পৰা প্ৰস্থান কৰিব। লগতে শিয়ালেও প্ৰস্থান কৰিব। দুয়োজনী এলিচে বেপাৰীক আগুচি ধৰিব।

ঘোঁৰা বেপাৰী: অ' হ... হ... মোৰ ঘোঁৰাটো... মানুহজনীয়ে মোক আজি কাটিব।

দুয়োগৰাকী এলিচ: ৰ'বচোন ৰ'ব।

১ম এলিচ: আমি প্ৰশ্ন দুটামান কৰিম। তাৰ পাচত আপুনি যাব...

ঘোঁৰা বেপাৰী: সোনকাল কৰা, সোনকাল কৰা...

১ম এলিচ: বান্দৰ-শিয়ালৰ মিত্ৰজোঁট কেনেকৈ হ'ল ?

ঘোঁৰা বেপাৰী: বান্দৰ-শিয়ালৰ মিত্ৰজোঁট কেনেকৈ হ'ল! হে সাধুটো নাজানা...

দুয়োগৰাকী এলিচ: নাজানো নহয়।

ঘোঁৰা বেপাৰী: ক'ৰ পৰা আহিছা তোমালোক হয় নে?

দুয়োগৰাকী এলিচ: বেলেগ universe-ৰ পৰা।

ঘোঁৰা বেপাৰী: বেলেগ universe-ৰ পৰা আহিছা। অ' বান্দৰ-শিয়ালৰ মিত্ৰজোঁটৰ সাধুটো জানিবলৈ হ'লে, তোমোলোকে সেই বেজজনাৰ ওচৰলৈ যাব লাগিব।

২য় এলিচ: বেজজনাক ক'ত পাম?

ঘোঁৰা বেপাৰী: বেজজনাক ক'ত পাবা মানে... মানে ঘোঁৰা... কল... হাঃ হাঃ... মানে... ... বেজজনাক... মানে তোমালেকে এনেকা যাব... গৈ এনেকৈ পাক এটা মাৰিবা... মাৰি... সোঁফলে যাব, সোঁফালৰ পৰা বাওঁফালে, বাওঁফালৰ পৰা সোঁফালে... সোঁফালৰ পৰা পুনৰ পাক এটা মাৰি, তোমালোকে পুনৰ

১ম এলিচ: ৰ'ব, লাহেকৈ কওঁক, বুজাই কওঁক

২য় এলিচ: অ' অ' লাহেকৈ কওঁক

১ম এলিচ: এনেকৈ ক'লে মূৰৰ ওপৰেদি গ'লে কি কৰিম আমি...

ঘোঁৰা বেপাৰী: লাহেকৈ ক'ব লাগিব নহয়...

দুয়োগৰাকী এলিচ: অ' অ'...

ঘোঁৰা বেপাৰী: এনেকৈ যাব... গৈ এনেকা পাক এটা মাৰিব। এবাৰ সোঁফালৰ পৰা বাওঁফালে, বাওঁফালৰ পৰা সোঁফালে... সোঁফালৰ পৰা পুনৰ পাক এটা মাৰি গৈ থাকিবা, গৈ থাকিবা গৈ থাকিব... গৈ থাকিব... তাৰ পাচত সৌখন ৰতনপুৰ

২য় এলিচ: ৰতনপুৰত বেজজনাক পাম নে?

ঘোঁৰা বেপাৰী: নাপাবা... নাপাবা... ৰতনপুৰৰ পৰা এনেকা ঘূৰ এটা মাৰিবা... তাৰপাছত এবাৰ সোঁফালে, অকৌ বাওঁফালে, অকৌ সোঁফালে এনেকৈ গৈ গৈ সাত সাগত তেৰ নদী পাৰ হৈ পাবা চম্বলপুৰ... অ' তাতে বেজজনাক পাই নেকি শুধি চাব পাৰা।

২য় এলিচ: অ তাতে... চম্বলপুৰত...

ঘোঁৰা বেপাৰী: মানুহজনী... ঘোঁৰাটো... কল আশী... ৰামঠগন দিলে... ঐ... (ওলাই যাব)

১ম এলিচ: ঐ এলিচ! কিবা বুজি পালানে...

২য় এলিচ: নাই একো বুজি নাপালোঁ...

১ম এলিচ: মইটো একো বুজি পোৱা নাই.... ব'লা আকৌ যাওঁ...

দুয়োজনী এলিচ ঘোঁৰা বেপাৰীৰ পিছে পিছে দৌৰী যাব। লাগে লাগে লাইট সলনি হ'ব।

সপ্তম দৃশ্য

নাটকখনৰ থিম মিউজিকৰ তালে তালে, ছাঁ-পোহৰৰ মাজতে দেখা যায় বুঢ়া ডাঙৰীয়াই মঞ্চখন প্ৰদৰ্শন কৰি পুনৰ গছজোপাৰ কাষতে বহেহি। সংগীত সলনি হয়। এফালে শিয়াল কেইটামান নাচি-বাগি পাৰ্টি কৰি থকা দেখা যায়। আনফালে বুঢ়ী এগৰাকীয়ে চোতাল সাৰি থকা দেখা যায়।

বুঢ়ী: বেলি ডুবিবৰে হ'ল। কিনো কৰি আছে অ' বুঢ়াটোৱে ইমান দেৰী। অ' পুৱাতে ওলায় যোৱা কল এক আশী লৈ আৰু ঘোঁৰাটো বিকোগৈ বুলি... ...নাই ঘৰলৈ আহিব লাগে বুলি খবৰ-খাতি নাই।... কিনো কৰি আছে অ'!... আহক আজি খুন্দিম, তামোল খুন্দা দি খুন্দিম... আজি আহক...

শিয়াল: হুৱা, কে কে হুৱা...

বুঢ়ী: বেয়াও লাগে, বুঢ়াটোৱে চকুৰে নেদেখে, ভৰি কেইটাও লেঙেৰা, কিনো কৰি আছে অ' ইমান দেৰী...

ঘোঁৰা বেপাৰী: বুঢ়ী! ঐ বুঢ়ী, ঐ যা চোন যা চাহ পানী এটুপা কৰ গৈ যা, বৰ গৰম পৰিছে বুইছ নে, ঐ যা... আজি বজাৰত বৰ আজৰ কাণ্ড, সাংঘাটিক... ...ঐ কি হ'ল? শিপা গজিলে নেকি,যা চোন চাহ পানী এটুপি কৰ গৈ।

বুঢ়ী: ইমান দেৰি কি কৰি আছিল হে! কি কৰি আছিলি?

ঘোঁৰা বেপাৰী: কি কৰি আছিলে মানে... ...কিবা বোলে GST নে কি? GST বুইছ GST

বুঢ়ী: কি কলি, কি কলি BST নে কি?

ঘোঁৰা বেপাৰী: BST নহয়, হেৰৌ GST, GST...

বুঢ়ী: আও আহিছে নেকি?

ঘোঁৰা বেপাৰী: হাঃ... আও ক পৰা আহিব হয়নে...

বুঢ়ী: তই হে কৈছিলি GST আহিছে বুলি।

ঘোঁৰা বেপাৰী: হোৱৌ... GST আহিবলৈ নাই। ঐ গোটেইখন শেষ কৰিলে... ঔ... GST কথা কৈ মোৰ ঘোঁৰাটো নিলে... কল আশীও নিলে... দকা-হকা দি নিলে বুইছ

বুঢ়ী: অ' ও ...তোৰ পৰা মানে লৈ গ'ল দুটা বস্তু দকা-হকা দি।

ঘোঁৰা বেপাৰী: লৈ গ'ল... লৈ গ'ল...

বুঢ়ী: ওৱা খালি, খলি খালি খালি ঔ... মোৰ মোমাই ঘৰৰ ঘোঁৰাটো তোৰপৰা দকা-হকা দি লৈ গ'ল। হা... তোৰ একো কাম নাই। কি কৰি আছিলি তাত তই? কি কৰি আছিলি? ঘোঁৰা ঘাঁহ কাটি আছিলি? ঘোঁৰা ঘাঁহ কাটি আছিলি?

ঘোঁৰা বেপাৰী: ঐ... ঘোঁৰা ঘাঁহৰ কথা নকবি... ঘোঁৰা ঘাঁহৰ কথা নকবি... আজিকালি তোৰ মুখখন মানে... বৰ লেক লেকাই থাকিবলৈ লৈছ। ঐ মেচি দাখন আন এইজনীক মই আজি দুচেও কৰোঁ....

বুঢ়ী: আই অ'...

বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে কাজিয়া কৰি থাকে মাইমত। সিফালে শিয়াল কেইটাই নাচি-বাগি পার্টি কৰি আছে।

শিয়াল: কে কে হুৱা...

১ম শিয়াল: ঐ নাচি নাচি ভাগৰেই লাগিলে, কিমাননো নাচিবি। বহ বহ

২য় শিয়াল: So ক'চোন আজিৰ কচুৰ partyটো কেনেকুৱা লাগিল?

১ম শিয়াল: Fab আছিল Fab...

বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে কাজিয়া কৰি থাকে। সিফালে শিয়াল কেইটাই মাইমত নিজৰ মাজতে কথা পাতি থকা দেখা যায়

ঘোঁৰা বেপাৰী: ঔ কচু সিজাই ৰুবলৈ বুদ্ধিটো কোনে দিছিলে? ঔ কচু সোপা সিজাই দিছে। গতিকে শিয়ালে গোটেই সোপা দকচি খায়ছে... সোপাকে দকচি খায়ছে...

বুঢ়ী: ঔ কচু সিজাবলৈ মই কৈছিলোঁ? হে! বুদ্ধিটো তোকহে শিয়ালে দিছিলে। বুলে কচু কেইটা সিজায় দে, সিজায় দে— তই হে উৎপাত লগাই আছিলি। হৰি হৰি... ...ঐ এটা কথা নহয় শিয়ালে কচু নো ক'ত খায়? শিয়াল মাংসভোজী প্ৰাণী হে

ঘোঁৰা বেপাৰী: অ' আজিকালি শিয়ালে সিজোৱা কচু বাদ দে— কল, কমলা, আপেল চব খায়।... ঔ তই বৰ বেছি কথা কৈ আছে... ....এটা কাম কৰিবি কাইলৰ পৰা তই পথাৰলৈ যাবি মই ঘৰত থাকিম...

বুঢ়ী: হ'ব থাকি চাবি, ঘৰৰ কাম কৰি চাবি... ...তোৰ এই লেভেল লেভেল কথা কৈ মোৰ জীৱনটো খালি তই...

ঘোঁৰা বেপাৰী: লেবেলত ধৰি কথা নকবি, লেবেলত ধৰি কথা নকবি...

তেনেতে ২য় এলিচ আহি বুঢ়া-বুঢ়ীৰ মাজত ওলায় সোমাইহি।

২য় এলিচ: Uncle, Uncle...

ঘোঁৰা বেপাৰী: ওৱা মাইনা... ওৱা মাইনা... সৌ বজাৰত পোৱা গৰাকী নহয় জানো?

২য় এলিচ: অ' হয়।

ঘোঁৰা বেপাৰী: হে, হে কেনি আহিলা পিছে হয় নে?

২য় এলিচ: আপুনিয়েই চোন বেজজনাক বিচাৰিবলৈ কৈছিল, কথাখিনি বুজি নাপালো নহয়...

ঘোঁৰা বেপাৰী: বেজজনাৰ কামোৰটো দিবলৈ ইয়াতো পালাহি হয়নে?

২য় এলিচ: এ আপুনিয়েই কৈছিল বেজজনাক বিচাৰিবলৈ...

বুঢ়ী: ঐ... ঐ... GST নেকি ?

ঘোঁৰা বেপাৰী: হায় ঐ! GST নহয়... হেৰৌ! GST তকৈ ওপৰৰ, এহেলে আহ...

বুঢ়াই বুঢ়ীক একাষৰীয়া কৈ মাতি নিব, বুজাব। অলপ পাছত ২য় এলিচকো মাতি আনি বহাই লৈ কথা পাতিব।

সিফালে শিয়ালৰ পার্টিত ১ম এলিচ গাঁতৰ পৰা ওলাই আহি সোমাবহি।

দুয়োটা শিয়াল: হোৱা... কে.. কে... হোৱা...

২য় শিয়াল: এই যে... Irritating বান্দৰ কেইটাৰ পৰা চুটকাৰা পালোঁ।

১ম শিয়াল: অ' বে! সিহঁতি বোলে ঘোঁৰাৰ পিঠিত হে উঠে, বাপেক্কে কুঁৰাত পেলাই থৈ আহিলোঁ, পালে মচলাটো...

২য় শিয়াল: আৰু সেই বুঢ়াটো! বৰ ৪০/৫০ কৰি আছিল নহয়, পাইছে এতিয়া মচলাটো। ঘোঁৰাটোও পালোঁ। লগতে সিজোৱা কচু। কৰক খেতি, গোটেই কচুখিনিটো আমিয়েই খালো...

১ম শিয়াল: নাচি দিও নেকি অকৌ... (নাচিব, হঠাৎ ২য় এলিচ আহি ওলোৱাত দুই শিয়ালে চক্ খায়।)

১ম শিয়াল: ঐ কি অ' এইটো?

২য় শিয়াল: কোন বে এইটো আমাৰ পার্টিত Entry মৰা?

১ম শিয়াল: অ' কোন বে? কেনেকুৱা দেখিবলৈ...

২য় এলিচ: অ' তোমালোক। তোমালোকক মই দেখি আহিছোঁ নহয়। পিছে ইয়াত?

২য় শিয়াল: আমি ইয়াত কচুৰ পার্টি কৰি আছোঁ।

১ম এলিচ: Party য়ে যদি কৰি আছা তোমালোকৰ Best friend বান্দৰ কেইটাক ক'ত এৰি থৈ আহিলা ?

দুয়োটা শিয়াল: Best friend! বান্দৰ ?

১ম এলিচ: কিয়! মই তোমালোকক দেখি আহিছোঁ নহয়— মিত্রজোঁট কৰি থকা।

২য় শিয়াল: আয়া বান্দৰ... গয়া বান্দৰ...

১ম শিয়াল: সেই বান্দৰ কেইটায়ে আমাক গাড্ডাৰী কৰিছিল, এই কাৰণে আমি সিহঁতক... কুঁৰাত পেলাই থৈ আহিলোঁ।

১ম এলিচ: ৰাম ! ৰাম! তোমালোকৰ ইয়াতহে দেখিছোঁ দেই, এই মিত্রজোঁট কৰিবা,এই গাড্ডাৰী কৰিবা, এই কুৰাত পালাবা, ধেই... আমাৰ Universe তহে ভাল এইবোৰ একো নাছিল ঐ।

শিয়াল দুটাই ১ম এলিচৰ সৈতে ধেমালি কৰি থাকিব। বুঢ়াৰ মাত শুনা যাব।

ঘোঁৰা বেপাৰী: হে হে এনেকৈয়ে শিয়াল আৰু বান্দৰৰ মিত্রজোঁট হ'ল বুইজা। এতিয়া শিয়ালক এইবাৰ ভাবিছোঁ ভাল শিক্ষা এটা দিব লাগিব। ঐ বুঢ়ী! মই ভিতৰত মৰা ভাও জুৰি থাকিম, তই তই কান্দি কান্দি থাকিবি দেই। অ' মইনা তুমি এই আইতাৰ ওচৰতে বহি চাই থাকা।

২য় এলিচ: নাই নাই ককা— মই মোৰ এলিচক বিচাৰি যাওঁ আৰু বেজজনাক যদি পাওঁ আপোনাৰ কথা ক'ম।

ঘোঁৰা বেপাৰী: অ' মোৰ কথা ক'বা। মাজে মাজে আহি থাকিবা।

২য় এলিচ: ঠিক আছে। (ওলাই যাব)

ঘোঁৰা বেপাৰী: ঐ হাঁহি থাকিব নালাগে। অতপৰে দুয়োটায়ে Overacting কৰি আছোঁ, কান্দোতে Naturally কান্দিবি।

বুঢ়ী: হ'ব মই জানো।

ঘোঁৰা বেপাৰী: আৰু শুন মই মৰিলে কম... ...তেতিয়াহে কান্দিবি। (ৰেম্পৰ ফালে যাব, বুঢ়া ডাঙৰীয়াই ঠাই সলাব)... এই ৰহ হোৱা নাই (বুঢ়ায়ে মূৰে-গায়ে কাপোৰ লৈ মৰা ভাও জুৰে) এই বুঢ়ী! আৰম্ভ কৰ... মই মৰিলো...

বুঢ়ী: (কান্দি কান্দি) অ' মোৰ বুঢ়াটো মৰিলে ঔ...

বুঢ়ীৰ মাত শুনি শিয়াল দুটাই কি হৈছে তেনে ভাবেৰে কথা পাতিব।

২য় শিয়াল: অ'ই কি বা শুনা যেন লাগিছে অ'...

১ম শিয়াল: অ'।

২য় শিয়াল: কিবা নতুন পার্টি চার্টি পাম চাগে।

১ম শিয়াল: অ' নতুন পার্টি... যা চোন যা.. খবৰ এটা লৈ আহ...

২য় শিয়াল: ৰহ্ wait! (বুঢ়ীৰ কাষলৈ যাব)

২য় শিয়াল: অ' আইতা! কি হ'ল অ'!

বুঢ়ী: (কান্দি কান্দি) অ' মোৰ বুঢ়াটো মৰি থাকিলে অ'!... ...ভিতৰতে আছে, কিবা এটা কৰ তহঁতে অ'...

২য় শিয়াল: কৰি আছো, কৰি আছো... একদম tension নল'ব, একদম, কৰি আছো। (লগৰ শিয়ালটোৰ কাষলৈ গৈ) ঐ বুঢ়া মৰিল বুলে!

১ম শিয়াল: হয় নে! ৰহ চোন চাই আহোঁগে মই।

২য় শিয়াল: যা ভিতৰতে আছে।

১ম শিয়াল: হয় নেকি ? (শিয়ালটোৰ সৈতে ১ম এলিচো ঘৰৰ ভিতৰত সোমাব)

বুঢ়ী: ঐ বুঢ়া এটা সোমালে অ' আৰু লগত...

১ম এলিচ: অ' Uncle দেখোন! সেই কল বেচিবলৈ যোৱা। উঠকচোন আংকল, চাওঁ উঠক না। মানে— বেজজনাক বিচাৰি নাপালোগে... (১ম শিয়ালটো ওলাই আহি কথা পাতিব লগৰটোৰ সৈতে)

বুঢ়ী: ঐ তহঁতি একো নকৰ যে।

২য় শিয়াল: অ' আইতা কৰি আছোঁ, কৰি আছোঁ... tension নল'ব।

১ম এলিচ: Uncle, অ' আংকুল! লৰাচৰ কৰা নাই কিয় আপুনি ? কিবা stroke হোৱা নাইটো ? Ambulance, Ambulance... ইয়াত এম্বুলেন্স নাই নেকি ?

ঘোঁৰা বেপাৰী: (মৰা ভাওৰ পৰা উঠি) সেই কি কৰা... কি কৰা... মনে মনে থাকা।

১ম এলিচ: মানে!...

ঘোঁৰা বেপাৰী: হেৰৌ কচু কচু।

১ম এলিচ: Ambulance মানে কচু ? কেতিয়াৰ পৰা হ'ল। (শিয়াল দুটা কোঠাত সোমাব আৰু এলিচক বাহিৰ কৰি দিব)...ধেই এই চব।

এলিচে ওলাই আহি কোঠাটোৰ দুৱাৰখন বন্ধ কৰি দিব। বুঢ়ীয়ে কান্দি থকা ভাওৰেই হাতেৰে এলিচক বাহিবলৈ যাবলৈ ক'ব। এনেতে বাহিৰত "এলিচ, এলিচ" বুলি মতা শুনা যায়।

১ম এলিচ: এলিচ! ৰ'বা ৰ'বা... আইতা ভালকৈ থাকিব দেই... এলিচ ৰ'বা... (ওলাই যাব)

বুঢ়ী: গোটেই কেইটা সোমাল অ' বুঢ়া! টাঙোন ডাল ঘূৰা... হাঃ হাঃ... হাঃ...

ঘোঁৰা বেপাৰী: কচু খাৱ মৰতি, ঘোঁৰা খাৱ...

ঘোঁৰা বেপাৰী বুঢ়াই শিয়াল কেইটাক মাৰিবলৈ ধৰে। লাইট কাট।

অষ্টম দৃশ্য

নাটকখনৰ থিম মিউজিকৰ তালে তালে, ছাঁ-পোহৰৰ মাজতে দেখা যায় বুঢ়া ডাঙৰীয়াই মঞ্চখন প্ৰদৰ্শিন কৰি পুনৰ গছজোপাৰ কাষতে বহেহি। সংগীত সলনি হয়। সৰু ল'ৰা-ছোৱালী কেইটামানে খেলি থকা দেখা যায়। সিহঁতে "ইমান ইমান পানী" খেলটো খেলি থকা দেখা যায়। এটা ল'ৰা ওলাৰ নোৱাৰি ঠেঁহ পাতি কান্দিব। সকলোৱে তাক জোকাব।

১ম ল'ৰা: যাবলৈকে নিদিয়ে, নেখেলো মই...

দুয়োজনী ছোৱালী: পেন্দুৰা।

১ম ল'ৰা: নেখেলো মই... নেখেলো...

২য় ল'ৰা: কিনো খেলিবি... নেখেলো নেখেলো...

১ম ল'ৰা: বেলেগ কিবা খেলিম না...

২য় ল'ৰা: বেলেগ কি খেলিবি নো।

১ম ছোৱালী: ঠিক আছে আমি ভাওনা ভাওনা খেলো দে।

২য় ছোৱালী: অ' অ' (তেতিয়াই দুয়োজনী এলিচ গাঁতৰ পৰা আহি মাজত সোমাবহি)

১ম ছোৱালী: তোমালোক এলিচ নেকি ?

১ম এলিচ: তোমালোকে এলিচক চিনি পোৱা ?

২য় ল'ৰা: অ' আমি এলিচক চিনি পাওঁ, আমাক চিনি নাপায় সেইটো বেলেগ কথা দিয়া চোন...

১ম ল'ৰা: কিন্তু তোমালোক আমাৰ এলিচজনীৰ নিচিনা নহয় দেখোন।

২য় ল'ৰা: অ'

১ম এলিচ: আমি বেলেগ Universe ৰ পৰা আহিছোঁ।

২য় ছোৱালী: এই তহঁতি মিছা মাতিছ ন' ? তহঁতি ভাওনাৰ মেক আপ কৰি আহিছ ন' ? ইহঁতৰ কাণ কেইখন চা... অই ব'ল ভাওনা কৰোঁ...

২য় ল'ৰা: অ'... ভাওনা কৰোঁ বৈ

২য় ছোৱালী: বৈ বৈ ভাওনা ভাওনা খেলো

২য় ল'ৰা: এক মিনিট, ৰ' চোন ৰহ— ভাওনা যে কৰিবি সূত্রধাৰী কোনে নাচিব ?

১ম এলিচ: মই সূত্র নাচি বৰ ভাল পাওঁ, নাচিব পাৰিম নে ?

১ম ছোৱালী: তুমি নাচিব পাৰিবা?

১ম এলিচ: কিয় নোৱাৰিম? মোৰ Universe-ত শংকৰ বৰভূঞাই সৃষ্টি কৰি গৈছে নহয়।

২য় ল'ৰা: ৰ'বা, ৰ'বা শংকৰ বৰভূঞা নহয়। শংকৰদেৱ।

২য় এলিচ: কিয় শংকৰ বৰভূঞা নহয়। আমাৰ Universe-তো শংকৰ বৰভূঞা। তেৰাই অসমীয়া জাতীয়-জীৱন, সমাজ-সংস্কৃতি সকলোকে, বেলেগ মাত্রা প্রদান কৰিছিল...

২য় এলিচ: মোৰ Universe তো শংকৰ বৰভূঞা আছে। তেওঁ Social Reformer...

২য় ল'ৰা: সেইবোৰ এতিয়া বাদ দিয়া। তুমি সূত্র নাচিবাতো! অ' মই খোল ধৰিম...

১ম এলিচ: ভালকৈ বজাবা

দুয়োজনী ছোৱালী: আমি আঁৰ-কাপোৰ ধৰিম।

১ম ল'ৰা: মই তাল বজাম।

২য় ল'ৰা: ইহ... মই তাল বজাম... ইহ তাল বজোৱাটো আহিছে চা... অ' ধৰ.. ভালকৈ ধৰ...

হৰিধ্বনি দি ভাওনাত সূত্রধাৰী প্ৰৱেশখন যেনেদৰে কৰে তেনেদৰেই নাচিব। মুখেৰে খোলৰ বোল কৈ কৈ বজোৱাৰ ভংগী কৰিব। ১ম এলিচে সূত্রধাৰী প্ৰৱেশখন কৰিব।

২য় ল'ৰা: তাও... তাও... তাও... এই থ'... সোঁ কিলকুটি বিষ, বাওঁ কিলাকুটি বিষ... গোটেই গাটোৰেই বিষ...

সকলোৱে: সোঁ কিলকুটি বিষ, বাওঁ কিলাকুটি বিষ... গোটেই গাটোৰেই বিষ...

২য় ল'ৰা: সূত্রধাৰী শেষ হ'ল। এতিয়া মই ৰজাৰ প্ৰৱেশখন আৰম্ভ কৰিম।

১ম এলিচ: যিয়েই হওক, মই নাচিবলৈ নাই, ভাগৰ লাগিছে...

১ম ছোৱালী: ই হয়...

২য় ল'ৰা: ইহঃ ভাগৰ লাগিলেই তাইৰ

১ম ল'ৰা: মই মন্ত্রী হম..

২য় ল'ৰা: পাৰিবি! আহ

২য় এলিচ: মই চেনাপতি হম...

২য় ল'ৰা: চেনাপতি নহয় অ' সেনাপতি, আহ আহ...

১ম ছোৱালী: আমি আঁৰ কাপোৰেই ধৰিম...

১ম ছোৱালী: অ' হ'ব আহ...

হৰিধ্বনি দি ভাওনাত ৰজাৰ প্ৰৱেশৰ বেজেনাখন মুখেৰে বজাই প্ৰৱেশ কৰিব। লগতে মন্ত্ৰী আৰু সেনাপতি।

২য় ল'ৰা: ... ভীম ভীম নকৰিবি ভীমৰ আগত, হাড়-মূৰ ভাঙি দিম গদাৰ... কোবত...

২য় ছোৱালী: আহঃ... ....এই ৰ'হ ৰ'হ বেছি বেছি কৰিছ তই... ...অ' হ'ব দে তই বহুত কৰিলি... ... এতিয়া আমি দুজনী কৰিম

২য় ছোৱালী: আমি বহুৱাখন কৰো দে...

২য় ল'ৰা: বহুৱা... সেইখনৰ বাদেটোই বেলেগ নোৱাৰেই...

দুয়োজনী ছোৱালী: ইহঃ... হ'ব...

২য় এলিচ: আমি একেলগে বহো দেই...

২য় ল'ৰা: অ'...তুমি দিবা নে... দিয়া

১ম এলিচ: অ'...

১ম এলিচে বহুৱা প্ৰৱেশৰ বোলখিনি মুখেৰে কৈ যাব আৰু বাকীসকলে দোহাৰিব। ছোৱালী দুজনীয়ে বহুৱাৰ প্ৰৱেশৰ নৃত্য কৰি থাকিব। এটা সময়ত গোটাই কেইটাই সোমাই আহি নাচিবলৈ আৰম্ভ কৰিব।

১ম ল'ৰা: এই ৰ'হচোন ৰ'হ... কিমাননো আৰু নাচি নাথাক... আমি যুদ্ধ যুদ্ধ খেলো আহ...

২য় ল'ৰা: যুদ্ধ যুদ্ধ খেলে... ...কোনে কৈছে আকৌ চা... ...ইমান যুদ্ধ কৰাটো (সকলোৰে হাঁহিব) ... ইহঃ... উপাই নাই আৰু আহ সকলোৰে... ৰ'হ... ধনু যুদ্ধ কোনে কৰিব

দুয়োজনী ছোৱালী আৰু ১ম এলিচ: মই...

২য় ল'ৰা: তেতিয়া হ'লে আমি আৰু ... এইপাত, তৰোৱাল লৈ আৰম্ভ কৰি দিম (তৰোৱাল যুদ্ধৰ ইংগিত দিব) তহঁত সিফালে যা, আমি এইফালে...

১ম ছোৱালী: মই অকলে কিবা...

২য় ছোৱালী: একো নাই...

২য় ল'ৰা: অ'...আৰম্ভ কৰ...

১ম এলিচ আৰু ছোৱালী দুজনীয়ে ধনু যুদ্ধ কৰি থাকিব। ২য় এলিচ আৰু ল'ৰা দুটাই তৰোৱাল যুদ্ধ কৰি থাকিব।

১ম ছোৱালী: অ' নমৰো মই নমৰো মই...

২য় ছোৱালী: কিয় নমৰিবি, মৰিব লাগিব...

১ম এলিচ: কিয় নমৰিবি

২য় ছোৱালী: অ' ডবা বাজিলে...

এনেদৰে সকলোৱে ধমালিতে কাজিয়া কৰি থাকোতে ডবা বজাৰ শব্দ শুনা যায়। সকলোৱে সেৱা কৰে ডবা কোবোৱা শুনি। এনতে বাহিৰৰ পৰা কোনোবাই সিহঁতক উদ্দেশ্যকৰি গালি পৰা শুনা যায়।

ঘোষণা: এই... এই কেইটা কোন? ঘৰলৈ গ'লিনে? ডবা কোবালে এতিয়াও ঘৰ চাপিব হোৱা নাই। খেতৰেখোৱা কেইটা। ইফালে মেথাউৰিটো চিগো চিগো হৈ আছে। চাৰিওফালে বানপানী। গুৱাহাটীটো বানপানী। মাৰ-বাপেৰহঁত মেথাউৰি বচাবলৈ লাগি আছে, আৰু তহঁতৰ গাত ভাওনা লাগিছে? অই গ'লিনে ঘৰলৈ...

সকলোৱো গালি শুনি দৌৰা-ধপৰা কৰি তাৰ পৰা প্ৰস্থান কৰে। দুয়োগৰাকী এলিচো তাৰ পৰা দৌৰী গাঁ। লাহে লাহে বুঢ়া ডাঙৰীয়াৰ খুন্দনাৰ শব্দত লাইট ফেড আউট হয়।

নৱম দৃশ্য

নাটকখনৰ থিম মিউজিকৰ তালে তালে, ছাঁ-পোহৰৰ মাজতে দেখা যায় বুঢ়া ডাঙৰীয়াই মঞ্চখন প্ৰদৰ্শিন কৰি পুনৰ গছজোপাৰ কাষতে বহেহি। তাৰ কাষতে কম্পু এড়ি চাদৰ এখন লৈ শুই থাকে। কম্পু এতিয়া বুঢ়া হৈছে। দুজনী যখিনী ছোৱালী নাচি নাচি আহি কম্পুক ভয় খোৱাবলৈ যত্ন কৰা দেখা যায়।

কম্পু: মা... মই, মই সপোনত/দেখিলোঁ দুটা/ভুতৰ পোৱালী/ আৰু দুজনী— নাক জিলিকা/চকু টেলেকা/তিলিকা তিলিকা/পিলিকা পিলিকা/যখিনী-ছোৱালী

উঠি বহিব। দুজনী যখিনী ছোৱালী নাচি নাচি আহি কম্পুক পুনৰ ভয় খোৱাবলৈ যত্ন কৰে। বুঢ়া ডাঙৰীয়াই লাখুটি এডাল দিয়ে কম্পুক দিবলৈ। যখিনী এজনীয়ে সেয়া সৈ কম্পুক দিয়ে। কম্পুৰে সেইডাল জোকাৰি জোকাৰি খদি থাকে।

কম্পু: হাঃ হাঃ হাঃ... এই... তহঁত দুজনীলৈ মই আগতেও ভয় কৰা নাছিলোঁ... এতিয়াও ভয় নকৰো বুজিছ... ...যা সিফালে যা... তহঁতে মোক সপোনত আহি ভয় খোৱাব নোৱাৰ... ...মই কৈছোৱেই... তহঁত দুজনীলৈ মই আগতেও ভয় কৰা নাছিলোঁ... এতিয়াও ভয় নকৰো... ...মোৰ দেখোন আজি-কালি বেলেগ কিছুমান কথাত হে ভয় লাগে... বয়স হৈছে নহয়... ...বেছি সময় ঠিয় হৈ থাকিব নোৱাৰো...

এনেতে দুয়োজনী এলিচ গাঁতৰ পৰা ওলাই কম্পুৰ সন্মুখত উপস্থিত হয়হি। দৃশ্যটোত যখিনী দুজনীয়ে নাচিয়েই থাকিব।

কম্পু: হাঃ এই দুজনী আকৌ কোন... ...এই দুজনী নতুন যখিনী আকৌ ক'ৰ পৰা ওলালহি... ...এই দুজনীয়েই আটিছে...

২য় এলিচ: ৰ'বচোন... ৰ'বচোন...

কম্পু: এই দুজনী ক'ৰ পৰা ওলালহি...

১ম এলিচ: ৰ'বচোন... ৰ'বচোন... আমি যখিনী নহয়...

২য় এলিচ: আমি এলিচ...

কম্পু: হাঃ হাঃ হাঃ... এলিচ... ...আজিকালি চকুৰে ভালকৈ মনিব নোৱৰা হৈছো নহয়...

২য় এলিচ: আপোনাক চিনি পাওঁ যেন লাগিছে...

কম্পু: হাঃ হাঃ হাঃ... চিনি পাইছা...

১ম এলিচ: ৰ'ব... ...আপুনি কম্পু...

কম্পু: হাঃ হাঃ হাঃ... কম্পু এতিয়া বুঢ়া হ'ল বুজিছা...

দুয়োজনী এলিচ: তেনেহ'লে আপোনাক আমি কম্পু ককা বুলি মাতিম

কম্পু: হাঃ হাঃ হাঃ... মাতিবা, মই বেয়া নাপাও। পিছে আজি কালি মই কমকৈ দেখো, বুজিছা... ... আৰু কিবা কিবি দোখো... চকু জপালেই সপোন দেখো... টোপনি যাব নোৱৰা হৈছোঁ... বুজিছা... ...সৌতো... শুনিলা...বোমাৰ শব্দ

দুয়োজনী এলিচ: ক'ত কি শব্দ

কম্পু: সৌৱা, সেই তাত ফুটিছে...

দুয়োজনী এলিচ: ক'ত...

কম্পু: সৌৱা, তাত... নাগাচাকি, হিৰোচিমা... ...নহয় নহয়, সেয়া... ...ইউক্রেণত ৰাচিয়াই ব'ম দিছে... ... গণেশগুৰি নে... ক'ব নোৱাৰো... ...সেয়া সেয়া সৰু সৰু শিশু বোৰ মৰি... ...সেয়া নেলীত শুই থকা শিশুবোৰ মোক সোধে— ননী, তই ভালে আছনে... ...সৌৱা সেই তাত ১৩ বছৰীয়া ল'ৰাটোক গুলিৰে ঠকা-সৰকা কৰে... ...এই বিলাকৰ বাবে শুব নোৱাৰো... ...সেইফালে চোৱা— ৫ বছৰীয়া ছোৱালী এজনীক মালিকে বেৰত ঠেতেলিয়াই ঠেতেলিয়াই মাৰিলে... আহঃ... ...তাই ৰাতি ৰাতি চিঞৰে... ...মা! মই শুৱ নোৱাৰো... ...মই শুৱ পৰা নাই... ...মই শুৱ পৰা নাই... ... সৌৱা চিৰীয়াত সাগৰৰ পাৰত... ...সৌৱা এটি শিশুৰ নঙঠা মৃতদেহ... ...সৌৱা কিম ফুক, নাপাম গার্লজনীয়ে দৌৰী আছে... ...সেয়া সেয়া ভোকাতুৰ শিশুটিক খাবলৈ শগুনটো বহি আছে... ... চাৰিওফালে... ...চাৰিওফালে গুলীয়াগুলি চলিছে...

দুয়োজনী এলিচ: ৰ'বছোন ৰ'ব... অলপ ৰ'ব...

কম্পু: হাঃ... কোৱাচোন... ...তোমালোকে এইবোৰ দেখা নাই নেকি?

দুয়োজনী এলিচ: নাই দেখা...

কম্পু: হাঃ... তোমালোক ক'ৰ পৰা আহিছা?

দুয়োজনী এলিচ: আমি বেলেগ ইউনিভার্চৰ পৰা আহিছো

কম্পু: বেলেগ ইউনিভার্চ হাঃ... বেলেগ ইউনিভার্চ... ... বেলেগ ইউনিভার্চৰ পৰা আহিছা... ...অসম ফুৰিলা...

দুয়োজনী এলিচ: অ' ফুৰিলো...

১ম এলিচ: শিয়াল আৰু বান্দৰে মিত্রজোট কৰি থকাও দেখিলো

কম্পু: সেঃ সেঃ সেইটো স্বাভাৱিক

২য় এলিচ: আৰু গছবোৰে কথা কয়।

কম্পু: অ'... সেয়া... অসম দেশৰ বিশম কথা...

১ম এলিচ: অ' কাজিৰঙাত পানেই বাইটিয়ে ৰংমনক বিছাৰি থকাও পাইছিলোঁ...

কম্পু: অ'... কাজিৰঙাত এজনী পানেইক হে দেখিলা। এই গোটেই পৃথিৱীখনত কিমানজনী পানেই আছে... তাক হ'লে তুমি নেদেখিলা...

দুয়োজনী এলিচ: অ'..

২য় এলিচ: আৰু ককা, এজন নেতাক পাইছিলো, তেওঁ ইমান ভৌ ভৌ কৰি থাকে... খং উঠি যায়।

কম্পু: হাঃ হাঃ... ...ভৌ... ভৌ... ভৌ... ভৌ... ভৌ... ভৌ...

১ম এলিচ: অ' আৰু এটা দেখিলোঁ... ...পখিলা আৰু মৌমাখিয়ে ফুলৰ লগত টোপ দি নিগচিয়েশ্বন কৰিছে...

কম্পু: হুম... ...সেইটো কিন্তু আগৰ পৰাই আছে... Divide and role... ...আজি কালি বেছি হৈছে... হিতাধিকাৰী... ...এই মা... এইবোৰ তোমালোকৰ তাতো হয় নেকি ?

১ম এলিচ: নাই নাই ককা, আমাৰ তাত নিগচিয়েশ্বন বোলা কথাই নাই।

কম্পু: বৰ ভাল কথা। আৰু মইনা তোমাৰ একা...

২য় এলিচ: নাই নাই ককা। আমাৰ তাত হিতাধিকাৰী নাই। সকলোৱেই কাম কৰিবই লাগিব। নিজে যিটো পাৰে।

কম্পু: বৰ ভাল কথা। বৰ ভাল কথা। সেয়াই হ'ব লাগে...

২য় এলিচ: ককা! আমি মুথুৰীৰ ওপৰত ভাওনা কৰিছিলো নহয়...

কম্পু: মুথুৰী ?... অ' মাথাউৰী... হাঃ হাঃ হাঃ... ভাওনা শংকৰ গুৰুজনাৰ সৃষ্টি। শংকৰ গুৰুজনাই ধর্মৰ বান্ধোনেৰে অসমীয়া জাতিটোক এক কৰিবলৈ যত্ন কৰিছিল। সংস্কৃতিৰ বৰঘৰ সাজিছিল, নতুন নাট্যধাৰাৰ প্রতিষ্ঠা কৰিছিল। কিন্তু এতিয়া...

১ম এলিচ: ককা! গুৰুজনা নহয় নেকি! মানে আমাৰ ইউনিভাচর্তটো গুৰুজনা নহয়েই... ...চটিয়েল ৰিফর্মাৰ...

২য় এলিচ: ককা! হয়। তাই ঠিকেই কৈছে। আমাৰ তাতো তেনে

কম্পু: হাঃ হাঃ... আচলতে সেয়াই হ'ব লাগে... কিন্তু... (হুমুনিয়াহ) আৰু

২য় এলিচ: ককা! কানখোৱাকো পাইছিলোঁ।

কম্পু: ক'ত পাইছিলা কানখোৱাক। ক'ত... ...বৰ সাংঘাটিক বস্তু... ...সি ৰক্তবীজৰ বংশধৰ... ...সি কেতিয়া কি ৰূপ ধাৰণ কৰে ঠিক নাই। আনকি প্রতি মুহূর্ততে ভিন্ন ৰূপ ধাৰণ কৰিব পাৰে... ... সেয়া তাত দেখিছা... কানখোৱাই ৫বছৰীয়া ছোৱালীজনীক ধৰি লৈ গৈ আছে... ...সেইফালে ছোৱা... গুলি মাৰিছে... ব'ম দিছে... ...গুপ্তহত্যা কৰিছে, মুক্তহত্যা কৰিছে... ...মোৰো বৰ ভয় লাগে তালৈ... ...তোমোলোক কোনে দৰে মোৰ কাষলৈ আহিছিলা...

দুয়োজনী এলিচ: গাঁতৰে...

কম্পু: অ' পলোৱা... পলোৱা... গাতত সোমোৱা... (দুয়োজনী এলিচক খেদি গাঁতত সোমোৱাই) এই যখিনীহঁত! তহঁতে আৰু নাচি থাকিব নালাগে, যা, যা... ...কানখোৱা আহিছে পলা... যা... ...ময়ো খৰৰ দিওগৈ পৃথিৱীৰ শিশুবোৰক... ...খৰৰ দিব লাগিব... ...এইফালে মাতিছে... ...সিফালে মাতিছে... ...হাঃ হাঃ মোৰ বৰ ভয় লাগিছে... ...কানখোৱা আহিছে... ...মই কোনফালে খৰৰ দিও... ...কাক খৰৰ দিও... পলা... ...ঐ কানখোৱা আহিছে...

কম্পুৱে দৌৰা-ধপৰা কৰি সকলোকে কানখোৱা অহাৰ খৰৰ দিব বিছাৰে। এটা সময়ত হাতৰ লাখুটি ডালেৰে চিপ লোৱাৰ দৰে কৰি ৰৈ যাব। বুঢ়া ডাঙৰীয়াই খুন্দনাটো বেছিকৈ শব্দ কৰি খুন্দিবলৈ আৰম্ভ কৰিব। সংগীত বাঢ়ি যাব। লাহে লাহে লাইট ফেড আউট।

সমাপ্ত

২০২২ চনৰ প্ৰযোজনাৰ দৃশ্য।

A scene from the 2022 production.

PHOTOGRAPH · AANK_A CREATIVE LINE

THE ENGLISH TEXT

Alice in Assam

Based on Lewis Carroll's Alice in Wonderland and Through the Looking-Glass

by Mrinal Jyoti Goswami

SCENE 1

Upstage centre stands a large ramp, a foot and a half high, sloping down to the floor on both sides. Behind the ramp, at centre, stands a big tree.

As the light fades in, two Alices are seen playing in two zones, each in her own way, as if they were in different places, different worlds. Their costumes are alike, but one Alice's ears grow upwards while the other's droop down. One dances under a tree to a song playing on a tablet. The other plays with a puppet inside a house. First, the light on the dancing Alice grows in intensity, and the light on the other dims.

At one point the light on the dancer dims and the light on the other grows brighter.

ALICE 2 (Holding the puppet.)

AS RABBIT I am so hungry, what should I do?

AS FOX Is that the rabbit??

AS RABBIT No, no, no! There!!

AS FOX Noo… um, that's the rabbit. What if I take this rabbit with me to my friend Crocodile, maybe he will give me something to eat…

AS RABBIT Okay… let's go deep inside the forest. Okay, let's together.

At one point the light on the girl playing with the puppet dims and the light on the other grows brighter. She is seen dancing. Then the light on the dancer dims and the light on the other grows brighter.

ALICE 2 (Holding the puppet.)

AS RABBIT Um… there is nothing in here. Ahh! I'm so tired, let me rest for a while.

AS FOX Oh, how are you!

AS RABBIT I'm good, how about you?

AS FOX I'm good.

AS RABBIT Do you have any food? I'm so hungry. I just can't find any food.

AS FOX I'm sure too, but eats at my friend's place. Wanna come over!

AS RABBIT Of course, I would love to, let's go.

AS FOX Ohh… Ya! I think you should wait here!

AS RABBIT Okay! Okay.

AS FOX …I'm coming… Hello! Hey, how are you?

AS CROCODILE I'm good, what about you?

AS FOX I'm good too.

AS CROCODILE Do you have anything?

AS FOX I have a gift for you.

Just then an announcement is heard. Hearing it, the two Alices take fright, each in her own way. Music.

ANNOUNCEMENT A special emergency announcement. The giant meteorite named Proskatix struck Earth No. 96 at 4.39 p.m., 35 seconds and 005 nanoseconds, UCRCM Standard Time. This was already mentioned in an earlier announcement. As a result of this particular cosmic event, Earth No. 96 has been almost destroyed, and its impact will be felt on every Earth in the multiverse. In consequence of this cosmic cataclysm, along with various other phenomena, the inhabitants of some Earths may be transplanted to other Earths. All residents of the multiverse are therefore requested once again to remain prepared. Thank you.

Hearing the announcement, both Alices grow anxious. Slowly the music rises, and the sound of a world being destroyed is heard. A storm blows up. Both Alices act as though the storm is sweeping them away somewhere. Slowly the light fades.

SCENE 2

As the light fades in, two Alices are seen coming out of two holes. They are in different places. Because their gravitational mass is out of step, they are seen

struggling to match the gravitational mass of the new place. Alice 1 keeps floating upwards, while the other seems pinned down by gravity.

ALICE 1 (Says something in gibberish. Then:) Pendura! Change the language. What is all this, and where have we ended up? The gravity here must be weaker than in our Universe.

ALICE 2 Where am I?… Where am I?… Where have I ended up? The gravitational force here is stronger than on our Earth; I can't get up.

Both keep trying to get up and adjust. Just then an announcement is heard. Each tries to listen to it from where she is.

ANNOUNCEMENT A special emergency announcement. On behalf of The Umbrella Cosmic Research Center of Multiverse, the residents of every Earth that is a member of the organisation are hereby informed: if, in the cataclysm caused by the giant meteorite Proskatix striking Earth No. 96, the residents of any Earth have turned up on another Earth and their gravitational mass has been thrown into disorder, then, to escape it, they should give the command "Balance Gravity" to the chip in the middle of their chest.

BOTH ALICES Pendura, Balance Gravity.

The gravitational mass of both now matches that of this Earth. At one point both begin to look around to see whether anyone is nearby.

ALICE 2 Is anyone there?

ALICE 1 Yes, I'm here. Where are you?

ALICE 2 I'm here too.

ALICE 1 Shall we look for each other?

ALICE 2 Yes, all right.

They begin to look for each other. Just then the storm comes again. Again and again they meet, only to be torn apart. At last they find each other.

ALICE 2 You?

ALICE 1 Yes… Alice, of Earth 17. Who are you?

ALICE 2 I'm Alice too, of Earth 56. Have you been to Wonderland?

ALICE 1 Yes, I have. Have you been too?

ALICE 2 I have too. I love the Mad Hatter.

ALICE 1 I love the Mad Hatter too. Wait a minute!… Did you meet Tweedledee and Tweedledum?

ALICE 2 I did.

ALICE 1 Aren't they just so sweet!

ALICE 2 Yes, and they're always squabbling.

ALICE 1 Wait, do you remember the Humpty Dumpty rhyme?

ALICE 2 I remember it well.

ALICE 1 Let's sing it…

BOTH ALICES Humpty Dumpty sat on the wall

Humpty Dumpty had a great fall (Action)

ALICE 1 Oh no… I didn't mean for you to really fall, Alice!… But where have we ended up, I wonder?

ALICE 2 I can't make it out.

ALICE 1 Wait, we've landed here because of some cosmic cataclysm, you see.

ALICE 2 Yes, could be.

ALICE 1 Hey… Alice!

ALICE 2 Yes…

ALICE 1 Look over there, a little way off, something… what… what it is I don't know, but it's moving.

ALICE 2 Yes, you're right, something's moving.

ALICE 1 What could it be? Can you make it out?

ALICE 2 No, I can't.

ALICE 1 Let's go and look…!

ALICE 2 Yes, all right.

ALICE 1 Come on, come on.

Both Alices go off at one side of the stage. Light fades out.

SCENE 3

To the rhythm of the play's theme music, amid light and shadow, a character like the "Burha Dangoria" of Assamese folk tradition comes out from beside the tree at the centre of the stage, looks this way and that, and sits down under the tree. He wears a Mathura turban on his head and pure white clothes. In his hand is a small pounder for crushing betel nut. Settling down, he begins to pound betel nut. The music changes. Magical music. A few trees come in and scurry about. They bow in reverence to the Burha Dangoria. As soon as the two Alices come in, the trees freeze, each where it stands.

ALICE 2 Wait, I'm so tired.

ALICE 1 There's nobody here.

ALICE 2 Yes, you're right.

ALICE 1 Where have we ended up, I wonder? (The trees speak.)

TREES In the land of Assam… (The two Alices look around in surprise.)

TREES …strange things happen.

ALICE 1 Is anyone there?

ALICE 2 Oh, did I hear wrong?

TREES The leaves of the trees eat people.

The trees clasp the two Alices. The two break free of the trees. At one point the trees surround them both, and at that very moment the sound of the Burha Dangoria's pounding grows louder.

ALICE 1 Oh… Alice!…

ALICE 2 Yes…

ALICE 1 The trees are running about!

ALICE 2 And they said they eat people.

ALICE 1 I hope nobody here has sent these trees to catch us, the way the Red Queen did in Wonderland!

ALICE 2 And if they have?

ALICE 1 Then we'd better run. Run!

The two Alices quietly start slipping away from the trees. The trees give chase and, at one point, leave the stage. As they run, the two Alices get separated and arrive in different places. One sees Lachit Borphukan, who has come to inspect the building of a rampart on the bank of the Brahmaputra. The other sees a present-day leader making a speech.

ALICE 1 Alice! Alice, where have you gone?

ALICE 2 Slow down, will you, I'm so tired.

ALICE 1 I'm tired too, but hurry up.

ALICE 2 Yes, I'm coming.

ALICE 1 That girl just isn't coming.

One of them sees Lachit Borphukan, who has come to inspect the building of the rampart on the bank of the Brahmaputra. The other sees a present-day leader making a speech. The light on the speaker stays low and the light on Lachit stays high.

LACHIT Uncle! Is this why I gave you charge of building the rampart? You knew that if the rampart was not built before the night was out, Ram Singh's pack of wild dogs would take Guwahati, and still you put your rest first. The Mughal army is skilled in land warfare; had we built the rampart, they would have been left with no way in but the waterway of the Luit. In this hour of the country's crisis, you put sleep and rest first. I will not spare you because you are my uncle; you will get the punishment you deserve. The workers must finish building the rampart before the night is out. If it comes to that, Uncle, your head will not stay on your shoulders. Remember one thing: the foreign enemy has come to the very door of our country, and by whatever means, we must drive the enemy back.

The light on Lachit fades and the light on the leader rises. Lachit goes on saying something in mime. While the leader is speaking, a sidekick politician, or some such character, stays beside him, making dog-like gestures.

LEADER My people!... Bhou... bhou... drama... bhou...

FOLLOWERS Bhou... (Offstage, a cawing of "ka ka" is heard.)

LEADER Bhou... bhou... bhou... They call us incompetent... bhou... bhou... traitor... bhou... bhou... foreigner...

FOLLOWERS Bhou... (Offstage, a cawing of "ka ka" is heard.)

The light on the leader fades and the light on Lachit rises. The leader goes on saying something in mime.

LACHIT Listen carefully, all of you: Lachit loves his country more than his own life. If need be, he is always ready to give his life.

ALICE 1 Excuse me, Uncle! Aren't you Lachit Borphukan?

LACHIT Who's this? What is this little girl doing on the battlefield?... Take her away from here.

ALICE 1 Wait a moment, please. I mean, I've seen you in books. I read about you... In my Universe, it was you who broke down this rampart and let the Mughals in.

LACHIT What?

ALICE 1 Now I get it!... Here too you've come to break down the rampart! Haven't you?...

LACHIT What? Who's there? Seize her. A spy... Greater than the country...

Even as Lachit orders Alice 1 to be seized, she dashes off and slips into a hole. As Lachit raises his sword and says, "Greater than the country...", the light on him goes out. The light on the leader rises.

LEADER My people!... Bhou... bhou... bhou... work culture... bhou... bhou... bhou... beneficiaries... bhou... bhou... bhou... middlemen...

FOLLOWERS Bhou... (Offstage, a cawing of "ka ka" is heard.)

ALICE 2 Excuse me, Uncle!

FOLLOWER Bhou... bhou... (Tries to chase Alice away.)

ALICE 2 Wait, please, wait... I want to tell you something...

LEADER Let her come.

ALICE 2 I mean, Uncle! I've seen you on TV, you know. I really like you... but in my Universe. I mean, in our universe the exact same uncle as you works so hard for the progress of the state. I mean... but here all I see you doing is bhou... bhou...

FOLLOWER Bhou... bhou...

ALICE 2 Wait, please, wait, I've seen you. Where we come from, you too have done so much for the people. But here, only bhou… bhou…

LEADER Hey… who's there? Security, take her…

Even as the leader orders Alice 2 to be seized, she dashes off and slips into a hole. The leader resumes his speech.

LEADER You saw that, my people! You saw… My people, because of people like these, our nation… bhou… bhou… our homestead…

FOLLOWERS Bhou… (Offstage, a cawing of "ka ka" is heard.)

The leader goes on with his speech as the light slowly fades out. The sound of the Burha Dangoria pounding betel nut grows louder.

SCENE 4

To the rhythm of the play's theme music, amid light and shadow, the Burha Dangoria is seen circling the stage and sitting down again beside the tree. The music changes. Kaziranga sanctuary. A peahen named Nipeneswari is dancing to the rhythm of a song. A doe named Rangdhali is dancing, leaping and bounding. A rhino named Panei, carrying a torch, roams about calling out the name of her son, Rangmon, searching for him. At one point she sits down somewhere, lost in thought. Kankhowa, a character from Assamese folk literature, roams the forest looking for something, saying, "Kankhowa, Kankhowa."

NIPENESWARI Oh, isn't this Rangdhali?

RANGDHALI Oh, Nipeneswari, how are things with you?

NIPENESWARI I'm well. And how are things with you?

RANGDHALI I'm well too. So, which way did you wander today?

NIPENESWARI Today I went to the southern side of Kaziranga.

RANGDHALI Today I went north.

NIPENESWARI Is everything all right up north?

RANGDHALI Everything looked fine to me.

NIPENESWARI But I heard something about poachers… is it true?

RANGDHALI No, I didn't see any real trouble.

NIPENESWARI That's good… Hey, spring has come, hasn't it? Shall we dance a round of Bihu?

RANGDHALI Yes…

Just as Rangdhali and Nipeneswari start to dance, the two Alices arrive at the spot from two different holes. Seeing them, Rangdhali and Nipeneswari at first shrink back in fear. After a while they come closer.

NIPENESWARI Hey… isn't that Alice?

RANGDHALI Is it Alice?

BOTH ALICES Yes, it is.

NIPENESWARI But one Alice's ears point up and the other Alice's ears hang down.

RANGDHALI Did Alice have a twin sister, then?

ALICE 1 No, no, but yes.

ALICE 2 Yes… yes, but no… (Rangdhali and Nipeneswari look puzzled.)

ALICE 1 I mean, I'm Alice of Earth 17.

ALICE 2 And I'm Alice too, of Earth 56.

NIPENESWARI Oh… well, all right… We were just about to sing a Bihu verse and dance, a Bihu…

PANEI Rangmon! Hey, Rangmon…

Hearing Panei's voice, everyone takes fright. Nipeneswari goes forward to see who it is.

RANGDHALI Who could that be?

NIPENESWARI Is it Panei Bai? Wait, let me go and see. (Goes.) Panei Bai! Hey, Panei Bai!

PANEI Who's that? Is it Rangmon?

NIPENESWARI No, Bai, it's only me, Nipeneswari!

PANEI What were you up to here?

NIPENESWARI Bai, we were just about to do a round of Bihu…

PANEI Bihu! The moment anyone says Bihu, I miss my Rangmon so badly. Once Rangmon went, he was gone, and to this day I haven't set eyes on the

boy… It's two score and two or three years now… he went from jungle to jungle… now and then he coughs in the forest, but he never comes out…

KANKHOWA He he!… Kankhowa… (Kankhowa exits.)

PANEI You lot said you were going to do a Bihu, didn't you? Come on, let's do a Bihu.

NIPENESWARI All right, Bai.

PANEI Oh, and who are these girls now?

ALICE 1 We're Alice.

PANEI Huh! You're not our Alice, are you?

ALICE 1 No, Baiti, we've come from a different Universe.

PANEI Huh!

ALICE 1 But, Baiti, in my Universe there is a Rangmon; he works for the people…

ALICE 2 Baiti, Baiti, there's a Rangmon in my Universe too. This time he's the CM of our state.

PANEI Very good. I'm glad to hear it. His Panei must be so happy. Well, well… may God keep them safe and bless them… Come, in this happy mood let's do a round of Bihu… Do you girls know how to dance Bihu or not?

ALICE 1 Oh… Baiti, what can I say, in my universe Bihu has gone modern.

PANEI Eh! And yours?

ALICE 2 Oh… Baiti, in my universe Bihu is all marketing, oh, business…

PANEI Oh, that's very bad… It's much the same here too… Hey, I'll teach you Bihu myself… we'll do a round of the old Bihu… All right?

BOTH ALICES Yes, yes!

PANEI And these khar-eaters of ours… Nipeneswari! Rangdhali! Can you dance or not?

RANGDHALI AND NIPENESWARI We'll try, Bai…

PANEI Come on, then, let's do the Bihu… (Gives her torch to the Burha Dangoria.) Hey, Akashvani, give us a Bihu song…

Everyone dances together to an old Bihu song. A beautiful, old-style Bihu dance. At one point Panei clutches her back and stops.

PANEI Oh, Mother! My back's seized up…

BOTH ALICES Bai, are you all right?

PANEI Yes, I'm fine… Rangmon, oh, Rangmon!… Oh, my dears! Come on, come, let's go and look for Rangmon, shall we? You two go this way, and you two come with me.

RANGDHALI All right, Baiti.

NIPENESWARI Yes, Baiti…

PANEI If you see him, let me know, mind… Off you go… Rangmon!

Panei goes off at one side of the stage, taking one Alice with her. Before leaving, she takes the torch back from the Burha Dangoria. On the other side, the other Alice goes off with Nipeneswari and Rangdhali.

The music changes. In light and shadow, Kankhowa is seen coming in and searching for someone. Just then one of the Alices comes in. Kankhowa blocks her way and starts to interrogate her. The sound of the Burha Dangoria's pounding grows louder.

KANKHOWA He he, Kankhowa… (Prowls about. Alice 1 enters.)

ALICE 1 Alice… oh, Alice… Alice… Ugh, where has that girl got to!…

KANKHOWA Hands up… Hands up. Who are you? Where are you coming from?

ALICE 1 Alice.

KANKHOWA Where are you coming from?

ALICE 1 Ka… Kaziranga…

KANKHOWA Kaziranga… You lot are trading in goods there… trading in drugs… or some smuggling racket… or terrorists… Tell me who else is with you… who else is with you.

ALICE 1 N… n… no one…

KANKHOWA Tell me the truth…

ALICE 1 Uncle, you were so nice in my Universe, you know. Why are you so nasty here?

KANKHOWA Hands up… Trying to distract me with this sort of talk, eh? Tell me the truth… who else is there?

ALICE 1 No… no one…

KANKHOWA Your ears are very long… These two will be tasty to eat…

ALICE 1 No, don't eat them…

KANKHOWA Promotion… he he…

Saying this, Kankhowa thinks of something and orders Alice to run. She runs off, slips into a hole and disappears. Unable to catch her, Kankhowa searches about. Just then the other Alice comes on stage and starts looking for Alice. This time Kankhowa interrogates her. The sound of the Burha Dangoria's pounding grows louder.

ALICE 2 Alice… Alice… are you there? Whatever will happen… Alice…

KANKHOWA Hands up… Ran away from there and turned up here, did you!… Oh, and put on make-up, have you…

ALICE 2 No, I haven't…

KANKHOWA Tell me the truth, who else is with you lot… Where have you come from…

ALICE 2 Uncle! You're even nastier than the Kankhowa of my Universe.

KANKHOWA Of course I'm nasty… Eating your ears… will be even tastier…

ALICE 2 No, no… please don't.

KANKHOWA I'll have to eat those ears…

Saying this, Kankhowa thinks of something and orders Alice to run. She runs off, slips into a hole and disappears. Unable to catch her, Kankhowa is almost speechless with rage.

KANKHOWA Gone into a hole… All right… you'll have to come out sometime… Then I'll do a direct encounter… He he, Kankhowa…

Kankhowa acts as if he has spotted something in another direction and goes off that way to search. Slowly, with the music, the light fades out.

SCENE 5

To the rhythm of the play's theme music, amid light and shadow, the Burha Dangoria is seen circling the stage and sitting down again beside the tree. The music changes. A flower garden. Several flowers are seen swaying and dancing happily to the rhythm of the music.

FLOWER 1 Hey, Malati, you look so lovely today.

FLOWER 2 Hee hee, really? Thank you! You look really sweet today too.

FLOWER 1 Really? Thank you.

FLOWER 3 Hmph!...

FLOWER 1 She's got so high and mighty lately. Doesn't give us the time of day.

FLOWER 3 Oh, stop it... stop it... I can see you two, the two best friends, ganging up and never giving me the time of day...

FLOWERS 1 AND 2 Huh!... Yeah, right... yeah, right...

FLOWERS 1 AND 2 They're coming... they're coming...

Just then a bee and a butterfly are seen flying in from one side. Seeing them, the flowers at once hide their blossoms so that no nectar can be taken. The bee and the butterfly fly up asking for honey. The flowers refuse to give it.

BUTTERFLY AND BEE Hey, come on, give us some... oh dear... look, they're sulking... come on, give us some... this won't do... Let's step outside a moment and talk it over. (They go out.)

ALL THE FLOWERS Hey, they've gone, they've gone...

Seeing the bee and the butterfly leave, the flowers bring out their blossoms and start dancing again. Once more the bee and the butterfly come in, asking for honey. Just then the two Alices arrive at the spot through two different holes.

BUTTERFLY Scheme... scheme... scheme... they're all playing tricks... scheme...

ALICE 1 Excuse me, Butterfly!

ALICE 2 Excuse me.

BUTTERFLY AND BEE Oh... Hi... Hello...

ALICE 1 Hello!

ALICE 2 Hello!

ALICE 1 I mean… may we know what's going on here…

ALICE 2 Hello! Hello!… I mean, what's going on…

BUTTERFLY AND BEE What's going on, you mean… If you want to know, you'll have to come aside with me for a moment… You'll come, won't you?… Can you come?…

BOTH ALICES All right.

BUTTERFLY AND BEE Come… see what's going on… (They go up to the flowers and show that the flowers won't give honey.) Hey, come on, give us some… hey, come on… I mean, scheme… I mean, could you two talk to them on our behalf? I mean… you two do the talking… we'll rest outside for a bit… you'll call us, won't you? (The bee and the butterfly go out, and Alice 1 follows them.)

ALL THE FLOWERS What did they say?

ALICE 2 Wait, let her come back… Alice!… Alice… where does that girl keep going… Alice!…

ALICE 1 (Coming back in.) I didn't understand a thing… Well, I'll try talking to them…

ALICE 2 What happened?

ALICE 1 Scheme.

ALICE 2 What scheme?

ALICE 1 How should I know…

ALL THE FLOWERS You haven't said anything…

ALICE 1 I mean… they say you won't give them any…

ALL THE FLOWERS Hee… hee… hee…

FLOWER 1 We're on strike.

FLOWER 2 Yes…

ALICE 2 Strike? But why?

FLOWER 3 We have lots of demands…

FLOWER 1 Yes… our demands are… (Makes sounds with her tongue, or mimes saying a great deal in gibberish.)

FLOWER 2 Yes… (Makes sounds with her tongue, or mimes saying a great deal in gibberish.)

FLOWER 3 Yes… (Makes sounds with her tongue, or mimes saying a great deal in gibberish.)

FLOWER 1 Yes… (Makes sounds with her tongue, or mimes saying a great deal in gibberish.)

FLOWER 2 Yes… (Makes sounds with her tongue, or mimes saying a great deal in gibberish.)

FLOWER 3 Yes… (Makes sounds with her tongue, or mimes saying a great deal in gibberish.)

BOTH ALICES So many demands…

ALL THE FLOWERS Hee… hee… hee… yes.

Just then the bee and the butterfly come in holding fishing rods, the hooks baited. They see Flower 3 eyeing the bait greedily.

BUTTERFLY AND BEE Negotiation.

FLOWERS 1 AND 2 No.

BUTTERFLY AND BEE No… no… no… I've swapped the earthworm bait for wasp bait… think it over… (Surrounding Flower 3.) Agur gur magur jali / I've set the bait, come and eat…

Flower 3 swallows the bait on the bee and the butterfly's hooks and follows them. The two Alices and the other flowers try again and again to save her, but cannot. Slowly the light fades out.

SCENE 6

To the rhythm of the play's theme music, amid light and shadow, the Burha Dangoria is seen circling the stage and sitting down again beside the tree. The music changes. A procession of monkeys from one side and a procession of foxes from the other make a stylised entrance. Right after that, a horse trader comes in with a horse.

MONKEY Khek khek, our space is so tight… khek khek, our space is so tight…

FOX Ke ke huwa, we're all jobless… huwa wa…

MONKEY Khek khek, our space is so tight… khek khek, our space is so tight…

FOX Ke ke huwa, we're all jobless… huwa wa…

HORSE TRADER Who wants a horse? A horse… I'm thinking of giving away a horse free with eighty bananas… Who wants a horse, a horse… It was tied up at Uncle's gate, I brought it from there… Who wants a horse? A horse…

The Burha Dangoria then gets up and goes to sit beside a small sapling. Seeing the bananas and the horse, the monkeys and the foxes start drooling and hatch a plan to make off with them, but as they try to close in, the two gangs come face to face.

MONKEY 1 Hey, where do you think you're going?

MONKEY 2 What do you want?

FOX (Pointing at the horse.) I want that.

MONKEY 1 Oh, would you look at that! We saw it first… we want it.

FOX Huh… I'm the one who saw it, so I'll take it.

MONKEY 2 Wait, let's do one thing. We take the horse. You take the eighty bananas…

FOX You lot take the eighty bananas… give me the horse… it's monkeys that eat bananas… monkey breed…

MONKEY 1 Hey… hey… hmph… Who are you calling monkey breed? The whole world knows about you foxes' cunning… you sit back and eat the meat that others have hunted…

FOX Huh… You've spent your whole lives hopping from branch to branch, and now you want a horse… ha…

MONKEY 2 Yes, and that's exactly why this time we want a horse… This time we'll ride on a horse.

BOTH MONKEYS The monkey mounts a horse and rides around, / And people on the road keep turning round…

HORSE TRADER Who wants a horse… a horse… I'm thinking of giving away a horse free with eighty bananas… Who wants a horse, a horse…

FOX We're not letting you off…

MONKEY 2 Oh yeah? We'll fight too… Hey, you hold me back, all right… hold me… hold me…

MONKEY 1 Yes, I've got you, I've got you…

FOX There's nobody with me, though… If anything happens, I'll run…

Just as the monkeys and the foxes begin to quarrel, the two Alices arrive at the spot through two different holes.

HORSE TRADER Who wants a horse? I'm thinking of giving away a horse free with eighty bananas… Who wants a horse, who?…

ALICE 2 Uncle… Uncle…

HORSE TRADER Come to the market, have you, my dear?

ALICE 2 Yes… I mean, a horse free with bananas!

ALICE 1 Oh, what a strange man you are! Who gives away a horse free with bananas?

HORSE TRADER Yes, me, my dear, I give it free, understand… These days, you see, it's the age of freebies. Everyone's giving things away. And these eighty bananas from my garden… they're crying out, "Eat me, eat me." A horse from Uncle's gate, see it, don't you… in fine fettle… if you like, you can take it…

While the two Alices are chatting with the horse trader, the monkeys and the foxes try to come to an understanding among themselves. Coming forward like government officials, the two gangs begin negotiating.

FOX 1 How much?

FOX Forty.

HORSE TRADER Forty? No, no, that's far too little, my dear.

FOX 1 That won't do.

FOX Forty-five.

HORSE TRADER If it isn't left hanging in the middle, if it comes to a round figure, then I might think about it…

FOX 1 That won't do.

FOX I'll give fifty.

HORSE TRADER Fifty! Now that'll do… Right then: fifty once, fifty twice, fifty three times…

MONKEY 1 That'll work.

MONKEY 2 Right, you scare him from the front. We'll steal the horse from behind.

FOX Right.

The monkeys and the foxes go to their places. The fox takes on the guise of a policeman, and the monkeys go to steal the horse like thieves.

HORSE TRADER Hey… feed it plenty of gram. Give it gram, and then the two of you can ride on its back…

BOTH ALICES Don't worry… we will, we will…

FOX (AS A POLICEMAN) Hey… what are you up to?

HORSE TRADER Ripe bananas from my own garden, and I've brought that horse from Uncle's gate. I'm giving the horse away free with the bananas. That's all there is to it.

FOX (AS A POLICEMAN) Paid your GST?

HORSE TRADER GST? Now what's that you said? Eh?

FOX (AS A POLICEMAN) Don't know about GST? Come on, come with me.

While the fox keeps him busy, the monkeys steal the bananas and the horse. The horse trader sees them making off with them, but by then the monkeys have left the stage. The fox leaves too. The two Alices block the trader's way.

HORSE TRADER Oh, hey… hey… my horse… My wife's going to murder me today.

BOTH ALICES Wait, please wait.

ALICE 1 We just want to ask you a couple of questions. Then you can go…

HORSE TRADER Hurry up, hurry up…

ALICE 1 How did the monkey-fox alliance come about?

HORSE TRADER How did the monkey-fox alliance come about! Hey, don't you know the tale…

BOTH ALICES No, we don't.

HORSE TRADER Where have you come from, eh?

BOTH ALICES From a different universe.

HORSE TRADER From a different universe, have you. Well, if you want to know the tale of the monkey-fox alliance, you'll have to go to that Bez.

ALICE 2 Where will we find the Bez?

HORSE TRADER Where will you find the Bez, you mean… I mean, the horse… the bananas… ha ha… I mean… the Bez… I mean, you go like this… go on and take a turn like this… and then… go right, from the right to the left, from the left to the right… from the right take another turn, and then you again…

ALICE 1 Wait, say it slowly, explain it properly.

ALICE 2 Yes, yes, say it slowly.

ALICE 1 If you say it like that it goes over our heads, and then what do we do…

HORSE TRADER So I have to say it slowly, do I…

BOTH ALICES Yes, yes…

HORSE TRADER You go like this… go on and take a turn like this. Once from the right to the left, from the left to the right… from the right take another turn and keep going, keep going, keep going… keep going… and then, there's Ratanpur.

ALICE 2 Will we find the Bez in Ratanpur?

HORSE TRADER No, you won't… you won't… From Ratanpur you take a turn like this… then once to the right, again to the left, again to the right, and going on like this, across seven seas and thirteen rivers, you'll come to Chambalpur… Yes, there you can ask whether the Bez is to be found.

ALICE 2 Oh, there… in Chambalpur…

HORSE TRADER The wife… the horse… the eighty bananas… they've swindled me good and proper… oh… (Goes out.)

ALICE 1 Hey, Alice! Did you understand any of that…

ALICE 2 No, I didn't understand a thing…

ALICE 1 I didn't understand a thing either… Come on, let's go again…

The two Alices run off after the horse trader. At once the light changes.

SCENE 7

To the rhythm of the play's theme music, amid light and shadow, the Burha Dangoria is seen circling the stage and sitting down again beside the tree. The music changes. On one side, a few foxes are seen dancing and partying. On the other, an old woman is seen sweeping her yard.

OLD WOMAN The sun's nearly set. What on earth is that old man doing, taking so long? Off he went first thing this morning with eighty bananas and the horse, to sell them… and not a thought of coming home. What on earth is he doing!… Just let him come today, I'll pound him, pound him like betel nut… just let him come today…

FOX Huwa, ke ke huwa…

OLD WOMAN I do feel bad, though: the old man can hardly see, and he's lame in the legs. What on earth is he doing, taking so long…

HORSE TRADER Old woman! Hey, old woman, go on, go and make a drop of tea, go on, it's ever so hot, you know, hey, go… There was a very strange business at the market today, terrible… Hey, what's the matter? Grown roots, have you? Go on, go and make a drop of tea.

OLD WOMAN What were you doing all this time, eh! What were you up to?

HORSE TRADER What was I up to, you ask… Something called GST or whatever? GST, understand, GST.

OLD WOMAN What did you say, what did you say? BST or something?

HORSE TRADER Not BST, woman, GST, GST…

OLD WOMAN Oh, has it come, then?

HORSE TRADER Ha… and where would it come from, eh…

OLD WOMAN You're the one who said GST has come.

HORSE TRADER Listen, you… GST isn't coming. They've finished me off completely… oh… Talking GST, they took my horse… took the eighty

bananas too… bullied me and took them, understand.

OLD WOMAN Oh, oh… so they bullied you and took the two things off you.

HORSE TRADER They took them… they took them…

OLD WOMAN Oh, you've gone and ruined it, ruined it, ruined it all… They bullied you and took the horse from my uncle's house off you. Ha… you're good for nothing. What were you doing there, you? What were you doing? Cutting grass for horses? Were you cutting grass for horses?

HORSE TRADER Hey… don't you talk about horse grass… don't you talk about horse grass… These days that mouth of yours, I tell you… it's taken to running on and on. Hey, fetch the machete, I'll chop this woman in two today…

OLD WOMAN Oh, Mother…

The old man and the old woman go on quarrelling in mime. On the other side, the foxes are dancing and partying.

FOX Ke ke huwa…

FOX 1 Hey, I'm worn out with all this dancing. How much more are you going to dance? Sit down, sit down.

FOX 2 So, tell me, how did you like today's taro party?

FOX 1 It was fab, fab…

The old man and the old woman go on quarrelling. On the other side, the foxes are seen chatting among themselves in mime.

HORSE TRADER Oi, who gave you the bright idea of boiling the taro before planting it? Oi, you boiled the whole lot. So the fox has gobbled up the whole lot… gobbled up the lot…

OLD WOMAN Oi, was it me who said to boil the taro? Huh! It was the fox that gave you the idea. It said, boil the taro, boil it, and you were the one pestering me. Hari, Hari… Hey, but here's a thing: since when do foxes eat taro? Foxes are carnivores.

HORSE TRADER Oh, these days foxes eat the lot, never mind boiled taro: bananas, oranges, apples, everything… Oi, you're talking far too much… Do one thing: from tomorrow you go to the fields and I'll stay at home…

OLD WOMAN Fine, you stay home and see, you do the housework and see… With all your high-and-mighty talk, you've eaten up my whole life…

HORSE TRADER Don't you call me high and mighty, don't you call me high and mighty…

Just then Alice 2 turns up and steps in between the old man and the old woman.

ALICE 2 Uncle, Uncle…

HORSE TRADER Oh, my dear… oh, my dear… aren't you the one I met at the market?

ALICE 2 Yes, that's me.

HORSE TRADER Hey, hey, so what brings you here, eh?

ALICE 2 Well, you were the one who told us to look for the Bez, and I didn't understand what you said…

HORSE TRADER So you've turned up here too, to pester me about the Bez, eh?

ALICE 2 But you're the one who told us to look for the Bez…

OLD WOMAN Hey… hey… is it GST?

HORSE TRADER Oh, for heaven's sake! It's not GST… listen, you! It's something higher than GST. Come over here…

The old man calls the old woman aside and explains. After a while he calls Alice 2 over too, sits her down and talks with her.

On the other side, Alice 1 comes out of a hole and turns up at the foxes' party.

BOTH FOXES Howa… ke… ke… howa…

FOX 2 Well, there we are… rid of those irritating monkeys at last.

FOX 1 Yeah, man! They wanted to ride on a horse's back, if you please. We've dumped the whole lot of them down a well; serves them right…

FOX 2 And that old man! Haggling away over forty and fifty, wasn't he? Now he's got what was coming to him. We got the horse too. And the boiled taro as well. Let him farm all he likes, we've eaten every last bit of the taro…

FOX 1 Shall we dance again… (They dance. Suddenly Alice 2 appears and the two foxes get a shock.)

FOX 1 Hey, what's this, then?

FOX 2 Who's this, man, making an entry at our party?

FOX 1 Yeah, who is it, man? Weird-looking thing…

ALICE 2 Oh, it's you lot. I've seen you before, haven't I? But what are you doing here?

FOX 2 We're having a taro party here.

ALICE 1 If you're having a party, where have you left your best friends, the monkeys?

BOTH FOXES Best friend! The monkeys?

ALICE 1 Why! I saw you, didn't I, forming an alliance.

FOX 2 Monkeys come… monkeys go…

FOX 1 Those monkeys double-crossed us, so we… dumped them down a well.

ALICE 1 Ram! Ram! It's only here in your world that I see such things: one minute you form an alliance, the next you double-cross each other, then you throw each other down a well. Ugh… Our Universe is so much better; there was none of this there.

The two foxes go on fooling around with Alice 1. The old man's voice is heard.

HORSE TRADER He he, and that's how the foxes and the monkeys came to form their alliance, you see. Now, this time I think the foxes need to be taught a good lesson. Hey, old woman! I'll lie inside pretending to be dead, and you, you keep on crying, mind. Oh, my dear, you sit here beside Granny and watch.

ALICE 2 No, no, Grandpa, I'll go and look for my Alice, and if I find the Bez, I'll tell him about you.

HORSE TRADER Yes, tell him about me. And do drop in now and then.

ALICE 2 All right. (Goes out.)

HORSE TRADER Hey, no laughing. Up to now we've both been overacting; when you cry, cry naturally.

OLD WOMAN All right, I know.

HORSE TRADER And listen, I'll tell you when I'm dead… only then do you cry. (Goes towards the ramp; the Burha Dangoria moves to another place.)… Hey, wait, I'm not ready yet. (The old man covers himself head to toe with a cloth and plays dead.) Hey, old woman! Start… I'm dead…

OLD WOMAN (Wailing.) Oh, my old man is dead, oh…

Hearing the old woman, the two foxes start talking, as if wondering what has happened.

FOX 2 Hey, I think I can hear something…

FOX 1 Yeah.

FOX 2 Maybe we'll get a new party or something.

FOX 1 Yeah, a new party… go on, go… go and find out what's up…

FOX 2 Hang on, wait! (Goes over to the old woman.)

FOX 2 Oh, Granny! What's happened?

OLD WOMAN (Wailing.) Oh, my old man has died, oh!… He's inside, do something, you lot, oh…

FOX 2 We're on it, we're on it… Don't you take any tension at all, not at all, we're on it. (Going over to the other fox.) Hey, they say the old man's dead!

FOX 1 Really! Hang on, I'll go and have a look.

FOX 2 Go on, he's inside.

FOX 1 Is he? (Alice 1 goes into the house along with the fox.)

OLD WOMAN Hey, old man, one's come in, oh, and with it…

ALICE 1 Oh, it's Uncle! The one who went to sell the bananas. Get up, Uncle, come on, get up, please. I mean, I couldn't find the Bez… (Fox 1 comes out and talks with the other fox.)

OLD WOMAN Hey, you lot aren't doing anything.

FOX 2 Oh, Granny, we're on it, we're on it… don't take tension.

ALICE 1 Uncle, oh, Uncle! Why aren't you moving? You haven't had a stroke or something, have you? Ambulance, ambulance… Isn't there an ambulance here?

HORSE TRADER (Getting up from playing dead.) Hey, what are you doing… what are you doing… keep quiet.

ALICE 1 What do you mean!…

HORSE TRADER Hey, taro, taro.

ALICE 1 Ambulance means taro? Since when? (The two foxes go into the room and push Alice out.)… Ugh, all this.

Alice comes out and shuts the door of the room. Still pretending to cry, the old woman waves Alice outside. Just then someone outside is heard calling, "Alice, Alice."

ALICE 1 Alice! Wait, wait… Take care, Granny… Alice, wait… (Goes out.)

OLD WOMAN They've all gone in, old man! Swing your stick… ha ha… ha…

HORSE TRADER Eat my taro, would you, you wretches, eat my horse, would you…

The old horse trader sets about beating the foxes. Lights cut.

SCENE 8

To the rhythm of the play's theme music, amid light and shadow, the Burha Dangoria is seen circling the stage and sitting down again beside the tree. The music changes. A few small children are seen playing. They are playing the game "Imaan Imaan Paani". One boy, unable to get out, sulks and cries. Everyone teases him.

BOY 1 They won't even let me go. I'm not playing…

BOTH GIRLS Crybaby!

BOY 1 I'm not playing… not playing…

BOY 2 What will you play, then… "not playing, not playing"…

BOY 1 Let's play something else, then…

BOY 2 What else are you going to play, then?

GIRL 1 All right, let's play at Bhaona, then.

GIRL 2 Yes, yes. (Just then the two Alices come out of a hole and arrive in the middle of them.)

GIRL 1 Are you Alice?

ALICE 1 You know Alice?

BOY 2 Yes, we know Alice. That she doesn't know us is another matter…

BOY 1 But you don't look like our Alice.

BOY 2 Yeah.

ALICE 1 We've come from a different Universe.

GIRL 2 Hey, you're lying, aren't you? You've come in Bhaona make-up, haven't you? Look at their ears… Hey, come on, let's do Bhaona…

BOY 2 Yeah… let's do Bhaona, then.

GIRL 2 Come on, come on, let's play at Bhaona.

BOY 2 One minute, hang on, wait: if you're doing Bhaona, who's going to dance the Sutradhar?

ALICE 1 I love doing the Sutradhar dance. Can I dance it?

GIRL 1 You can dance it?

ALICE 1 Why not? In my Universe, Sankar Barbhuyan created it, didn't he?

BOY 2 Wait, wait, not Sankar Barbhuyan. Sankardev.

ALICE 2 Why not Sankar Barbhuyan? In our Universe too he is Sankar Barbhuyan. He gave a new dimension to everything: to Assamese national life, to society and culture…

ALICE 2 In my Universe too there's Sankar Barbhuyan. He's a social reformer…

BOY 2 Never mind all that now. You'll do the Sutradhar dance, then! Okay, I'll play the khol…

ALICE 1 Play it properly, mind.

BOTH GIRLS We'll hold the curtain.

BOY 1 I'll play the cymbals.

BOY 2 Huh… "I'll play the cymbals"… Huh, look who's come to play the cymbals… Okay, hold it… hold it properly…

With a chant of Hari's name, the Sutradhar's entrance is danced just as it is in Bhaona. They mime playing, speaking the khol's beats aloud. Alice 1 performs the

Sutradhar's entrance.

BOY 2 Tao… tao… tao… Hey, stop… Right elbow sore, left elbow sore… the whole body sore…

ALL Right elbow sore, left elbow sore… the whole body sore…

BOY 2 The Sutradhar's done. Now I'll start the King's entrance.

ALICE 1 Anyway, I'm not dancing any more, I'm tired…

GIRL 1 Oh, right…

BOY 2 Huh, so she's tired, is she.

BOY 1 I'll be the minister…

BOY 2 You'll manage! Come on.

ALICE 2 I'll be the commanderer…

BOY 2 Not commanderer, commander! Come on, come on…

GIRL 1 We'll just hold the curtain…

GIRL 1 Okay, fine, come on…

With a chant of Hari's name, the King makes his entrance, mouthing the music of the King's entrance in Bhaona. With him come the minister and the commander.

BOY 2 …Don't you act the Bhim in front of Bhim, I'll smash your bones and skull with a blow… of my mace…

GIRL 2 Ahh… Hey, stop, stop, you're overdoing it… Okay, enough, you've done plenty… Now the two of us will do something.

GIRL 2 Let's do the Bahuwa, then…

BOY 2 The Bahuwa… that's the only one you can do anyway…

BOTH GIRLS Huh… fine…

ALICE 2 Let's sit together, okay…

BOY 2 Oh… will you call the beats?… Go on, then.

ALICE 1 Okay…

Alice 1 calls out the drum syllables of the Bahuwa's entrance, and the others repeat them. The two girls dance the Bahuwa's entrance. At one point everyone joins in and starts dancing.

BOY 1 Hey, stop, stop… how much longer are you going to dance… Come on, let's play war…

BOY 2 "Let's play war"… look who's saying it… the great warrior (Everyone laughs.)… Huh… no choice, then, come on, everyone… wait… who's going to fight with bows?

BOTH GIRLS AND ALICE 1 Me…

BOY 2 Then we and… this one here, we'll take swords and start. (Signals a sword fight.) You lot go over there, we'll take this side…

GIRL 1 Am I on my own, or what…

GIRL 2 Never mind…

BOY 2 Right… start…

Alice 1 and the two girls fight with bows. Alice 2 and the two boys fight with swords.

GIRL 1 Oh, I'm not dying, I'm not dying…

GIRL 2 Why won't you die? You've got to die…

ALICE 1 Why won't you die?

GIRL 2 Oh, the drum's sounding…

While they are all squabbling in play like this, the sound of the drum is heard. Hearing it beaten, everyone bows in reverence. Just then someone outside is heard scolding them.

ANNOUNCEMENT Hey… hey, who's that lot? Are you going home or not? The drum's been beaten and you still haven't got yourselves home. Wretched little brats. Meanwhile the embankment is about to give way. Floods all around. Guwahati's flooded too. Your mothers and fathers are busy trying to save the embankment, and you've got Bhaona on the brain? Hey, are you going home or not…

Hearing the scolding, everyone scrambles off. The two Alices run off too. Slowly, to the sound of the Burha Dangoria's pounding, the light fades out.

SCENE 9

To the rhythm of the play's theme music, amid light and shadow, the Burha Dangoria is seen circling the stage and sitting down again beside the tree. Beside him, Kampu lies asleep under an eri shawl. Kampu has grown old now. Two witch girls are seen dancing their way in, trying to frighten Kampu.

KAMPU Ma… I, I in my dream / saw two / little ghost cubs / and two, with glittering noses / and goggling eyes / tilika tilika / pilika pilika / witch-girls

He sits up. The two witch girls come dancing in and try to frighten Kampu again. The Burha Dangoria hands over a walking stick to be given to Kampu. One of the witches takes it and gives it to Kampu. Kampu brandishes it again and again, chasing them off.

KAMPU Ha ha ha… Hey… I wasn't afraid of you two before… and I'm not afraid of you now, understand… Go on, off with you… You can't come into my dreams and frighten me… I've told you… I wasn't afraid of you two before… and I'm not afraid now… These days, you see, it's other things that frighten me… I'm old now, aren't I… I can't stand for long…

Just then the two Alices come out of a hole and appear before Kampu. The two witches keep dancing throughout the scene.

KAMPU Ha, and who are these two now… where have these two new witches popped up from… these two were all I needed…

ALICE 2 Wait… please wait…

KAMPU Where have these two sprung from…

ALICE 1 Wait… please wait… we're not witches…

ALICE 2 We're Alice…

KAMPU Ha ha ha… Alice… These days, you see, my eyes can't make things out so well…

ALICE 2 I feel I know you…

KAMPU Ha ha ha… You know me, do you…

ALICE 1 Wait… you're Kampu…

KAMPU Ha ha ha… Kampu has grown old now, you see…

BOTH ALICES Then we'll call you Grandpa Kampu.

KAMPU Ha ha ha… Call me that, I don't mind. But these days I don't see so well, you see… and I see all sorts of things… the moment I close my eyes I dream… I can't get to sleep any more… you see… There… did you hear?… the sound of bombs.

BOTH ALICES Where? What sound?

KAMPU There, over there, it's going off…

BOTH ALICES Where…

KAMPU There, over there… Nagasaki, Hiroshima… no, no, that's… Russia is bombing Ukraine… or is it Ganeshguri… I can't tell… there, there, little children dying… there, the children sleeping at Nellie ask me, "Noni, are you well?"… there, over there, they riddle a thirteen-year-old boy with bullets… I can't sleep because of all this… Look over there: a five-year-old girl, her employer beating her, slamming her against the wall again and again… Ahh… she screams night after night… "Ma! I can't sleep… I can't sleep… I can't sleep…" There, in Syria, on the seashore… there, the naked body of a child… there, Kim Phuc, the napalm girl, running… there, there, a vulture sits waiting to eat a starving child… all around… all around, there's shooting everywhere…

BOTH ALICES Wait, please… wait a moment…

KAMPU Ha… tell me… haven't you seen all this?

BOTH ALICES No, we haven't…

KAMPU Ha… where have you come from?

BOTH ALICES We've come from a different universe.

KAMPU A different universe, ha… a different universe… You've come from a different universe… Have you been round Assam?

BOTH ALICES Yes, we have…

ALICE 1 We even saw foxes and monkeys forming an alliance.

KAMPU Th… th… that's only natural.

ALICE 2 And the trees talk.

KAMPU Oh… that… in the land of Assam, strange things happen…

ALICE 1 Oh, and in Kaziranga we came across Panei Baiti looking for Rangmon…

KAMPU Oh… in Kaziranga you saw only one Panei. How many Paneis there are in this whole world… those you haven't seen…

BOTH ALICES Oh…

ALICE 2 And, Grandpa, we came across a leader who goes bhou bhou all the time… it makes me so angry.

KAMPU Ha ha… bhou… bhou… bhou… bhou… bhou… bhou…

ALICE 1 Oh, and I saw something else… a butterfly and a bee using bait to negotiate with the flowers…

KAMPU Hmm… but that's been going on from way back… divide and rule… it's got worse these days… beneficiaries… Hey, child… do these things happen where you come from too?

ALICE 1 No, no, Grandpa, where we come from there's no such thing as negotiation.

KAMPU That's very good. And you, my dear, in your…

ALICE 2 No, no, Grandpa. We have no beneficiaries there. Everyone has to work, whatever they can do themselves.

KAMPU Very good. Very good. That's how it should be…

ALICE 2 Grandpa! We were doing Bhaona up on the emblankment, you know…

KAMPU Emblankment?… Oh, the embankment… Ha ha ha… Bhaona is the creation of Guru Sankar. Guru Sankar tried to unite the Assamese people through the bond of religion. He built the great house of culture and founded a new tradition of theatre. But now…

ALICE 1 Grandpa! Surely not "Guru"! I mean, in our universe he's not "Guru" at all… a social reformer…

ALICE 2 Grandpa! Yes. She's right. It's the same where we come from.

KAMPU Ha ha… in fact, that's how it ought to be… but… (Sighs.) And…

ALICE 2 Grandpa! We came across Kankhowa too.

KAMPU Where did you come across Kankhowa? Where… He's a terrible creature… he's descended from Raktabija… there's no knowing what form he'll take, or when. He can even take a different form every moment… See there… Kankhowa is carrying off that five-year-old girl… Look over there… shooting… bombing… secret killings, open killings… I'm terrified of him too… How did you get here to me…

BOTH ALICES Through a hole…

KAMPU Oh, run… run… get into the hole… (Shoos both Alices into the hole.) Hey, you witches! No more dancing, off you go, go… Kankhowa's coming, run… go… I must go and warn the children of the world too… I have to warn them… they're calling from this side… calling from that side… ha ha, I'm so frightened… Kankhowa's coming… which way do I go to warn them… whom do I warn… run… hey, Kankhowa's coming…

Kampu rushes about, trying to warn everyone that Kankhowa is coming. At one point he makes as if to hang himself with his walking stick, and freezes. The Burha Dangoria starts pounding louder and louder. The music swells. Slowly the light fades out.

THE END

২০২২ চনৰ প্ৰযোজনাৰ দৃশ্য।

A scene from the 2022 production.

PHOTOGRAPH · AANK_A CREATIVE LINE

২০২২ চনৰ প্ৰযোজনাৰ কেইটামান দৃশ্য।

Scenes from the 2022 production.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

২০২২ চনৰ প্ৰযোজনাৰ কেইটামান দৃশ্য।

Scenes from the 2022 production.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

২০২২ চনৰ প্ৰযোজনাৰ কেইটামান দৃশ্য।

Scenes from the 2022 production.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

২০২২ চনৰ প্ৰযোজনাৰ কেইটামান দৃশ্য।

Scenes from the 2022 production.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

২০২২ চনৰ প্ৰযোজনাৰ কেইটামান দৃশ্য।

Scenes from the 2022 production.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

Set design
মঞ্চ পৰিকল্পনা

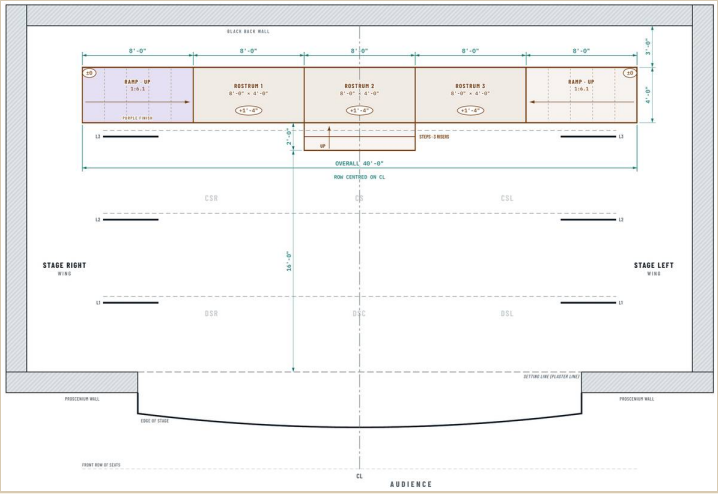

Set design: three rostra, each 8'-0" × 4'-0" and 1'-4" high (2.44 × 1.22 × 0.40 m), in a row on the centre line 3'-0" from the back wall; a ramp at each end rising from the wing, so that performers can enter up it; three steps in front of the centre rostrum. Ground plan (above) and 3D views (below). Design: Dr Mrinal Jyoti Goswami.

মঞ্চ পৰিকল্পনা: পিছফালৰ দেৱালৰ পৰা ৩'-০" আগত, মধ্যৰেখাত শাৰী পাতি তিনিখন প্লেটফৰ্ম (প্ৰতিখন ৮'-০" × ৪'-০", ১'-৪" অৰ্থাৎ ০.৪০ মিটাৰ ওখ); দুয়োমূৰে উইঙৰ পৰা উঠি অহা এটাকৈ ঢাল (ৰেম্প), যাৰে অভিনেতা-অভিনেত্ৰীয়ে মঞ্চলৈ উঠি আহিব পাৰে; মাজৰ প্লেটফৰ্মখনৰ সন্মুখত তিনিটা খটখটি। ওপৰত গ্ৰাউণ্ড প্লেন, তলত ত্ৰিমাত্ৰিক দৃশ্য। পৰিকল্পনা: ডঃ মৃণাল জ্যোতি গোস্বামী।

Light design
পোহৰ পৰিকল্পনা

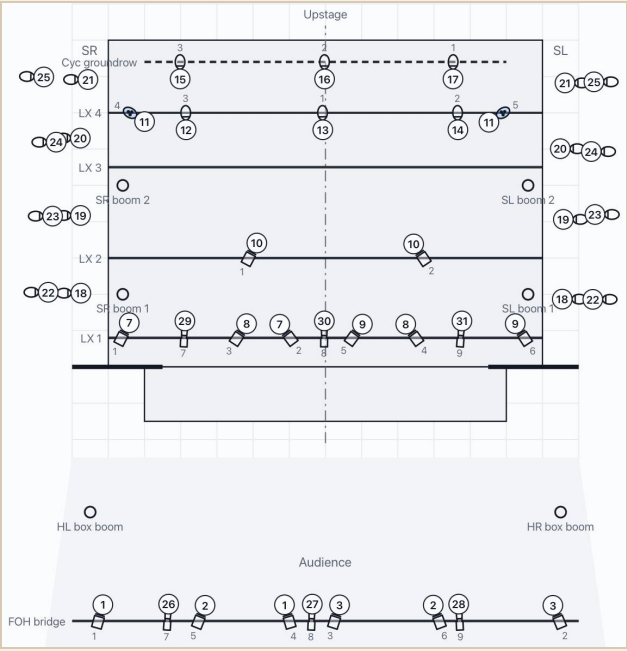

Light plot, drawn in XUNPAKHILI: 44 units on 31 channels, all in open white. Light design: Dr Mrinal Jyoti Goswami.
পোহৰৰ নক্সা, XUNPAKHILI (সোণপখিলী)ত আঁকা: ৩১টা চেনেলত ৪৪টা লাইট, সকলোতে মুকলি বগা পোহৰ। পোহৰ পৰিকল্পনা: ডঃ মৃণাল জ্যোতি গোস্বামী।

THE RIG

FRONT-OF-HOUSE BRIDGE
Six 1 kW Fresnels; three 750 W profiles, 36°

LX 1
Six 1 kW Fresnels; three 750 W profiles, 26°

LX 2
Two 1 kW Fresnels

LX 4
Three PAR 64 1 kW, medium flood; two LED PARs, 12 × 18 W RGBWA+UV

CYCLORAMA GROUNDROW
Three PAR 64 1 kW, medium flood

IN THE WINGS, BOTH SIDES
Sixteen PAR 64 1 kW, narrow spot, as side light

The set and properties
মঞ্চ আৰু মঞ্চ-সামগ্ৰী

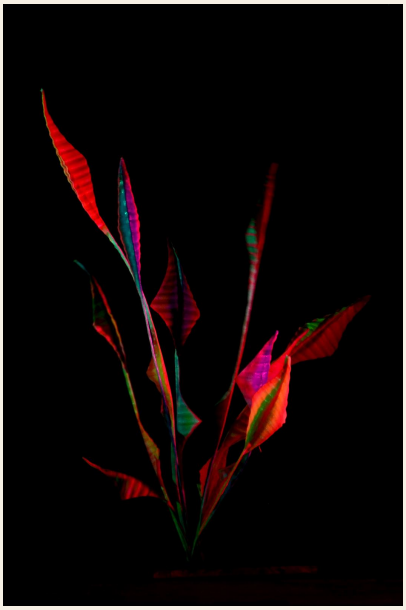

One of the striped leaf plants made for the play.
নাটকখনৰ বাবে নিৰ্মিত পাতৰ গছ।

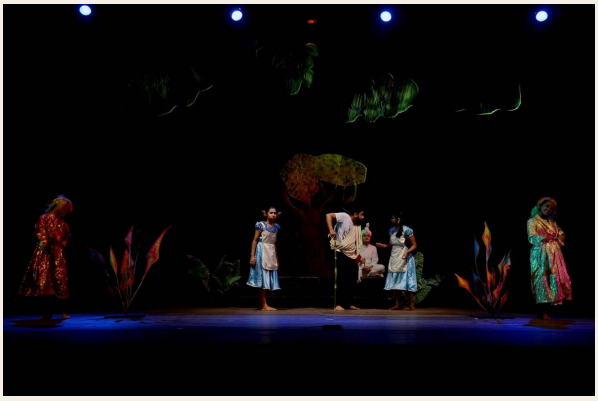

The stage: the tree on the platform, the leaf plants and the clouds.
মঞ্চ: মঞ্চৰ ওপৰৰ গছজোপা, পাতৰ গছ আৰু ডাৱৰ।

CREDITS

SCRIPT, LIGHT AND STAGE DESIGN, SCENOGRAPHY
Dr Mrinal Jyoti Goswami

PROPERTY DESIGN AND MAKING
Lalu Rahang, assisted by Bijit Kathar, Shivam Saikia and Nirmali Sarma

COSTUME DESIGN
Dr Junmoni Gogoi and Dr Smritirekha Bhuyan

MAKE-UP
Tibra Jyoti Boiragi

Posters and invitation
পোষ্টাৰ আৰু নিমন্ত্ৰণী

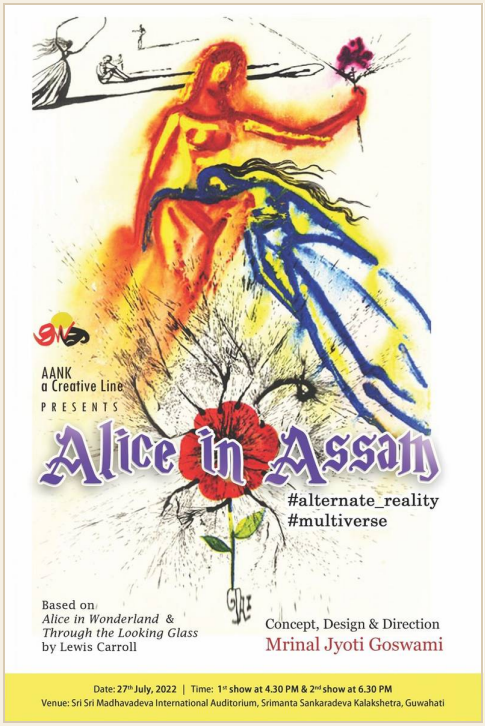

Poster for the premiere, 27 July 2022.
প্ৰথম মঞ্চায়নৰ পোষ্টাৰ।

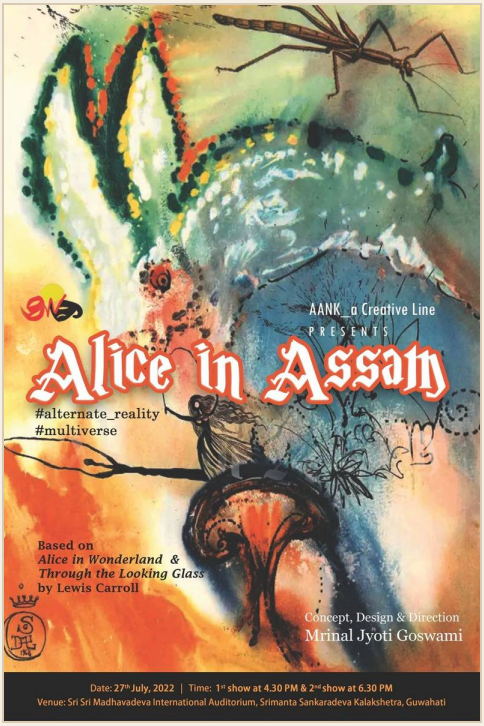

A second poster for the premiere.
প্ৰথম মঞ্চায়নৰ আন এখন পোষ্টাৰ।

Ticket for the first show.
প্ৰথম প্ৰদৰ্শনৰ টিকট।

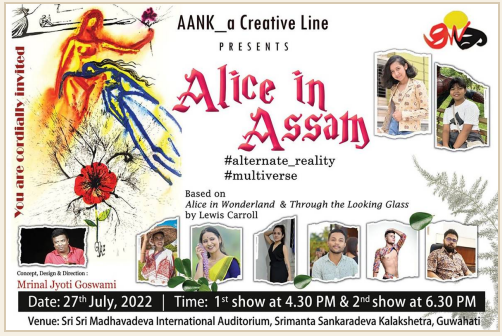

The invitation, with the cast.
নিমন্ত্ৰণী পত্ৰ।

Poster and graphics design: Dr Sanjib Borah. The posters use Salvador Dalí's 1969 illustrations for Alice's Adventures in Wonderland.

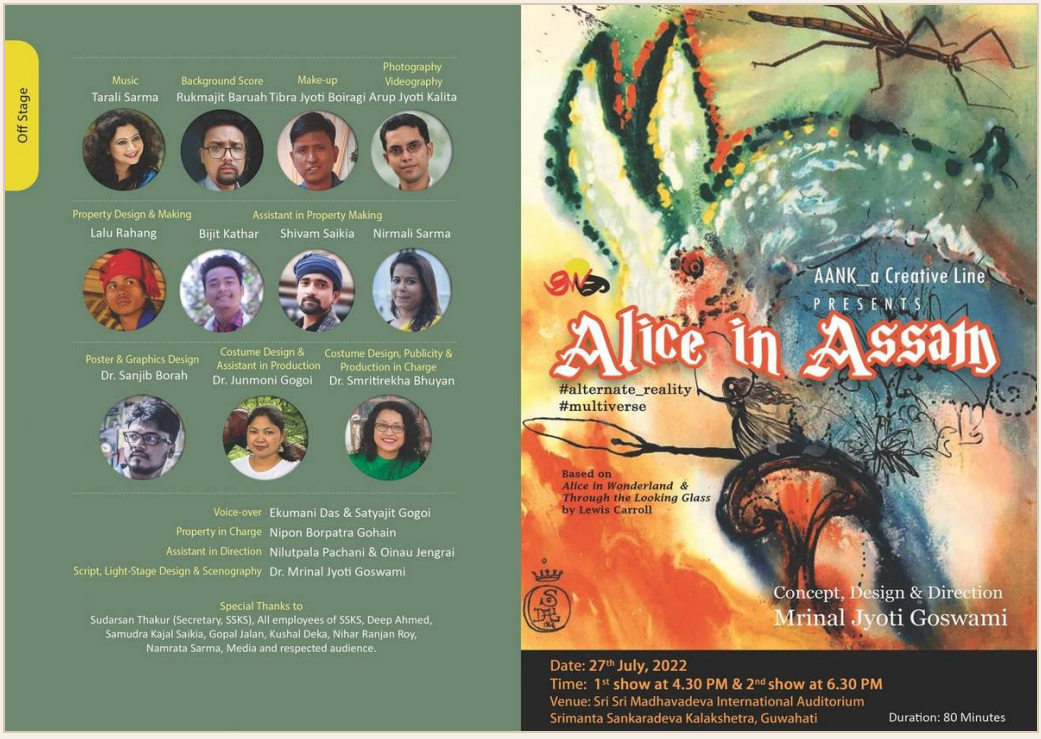

The brochure: the off-stage team and the cover.
পুস্তিকা: নেপথ্যৰ কলা-কুশলী আৰু বেটুপাত।

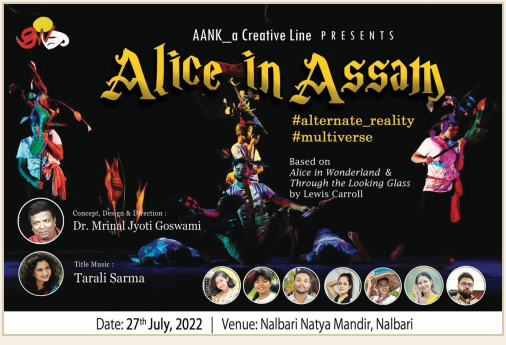

Banners for the show at Nalbari, 23 September 2022.
নলবাৰীৰ প্ৰদৰ্শনৰ বেনাৰ।

In the press
সংবাদ মাধ্যমত

এখন ভাল নাটকৰ দর্শক হ'লো...

'এলিচ ইন আছাম'ৰ এটি মুহূর্ত

A review in an Assamese daily, 2022.
এখন অসমীয়া দৈনিকত প্রকাশিত সমালোচনা, ২০২২।

ব্যাঙ্গাত্মক ব্যংগ

এলিচ ইন আছাম

মৃণাল কুমাৰ বৰা

Another review, 2022.
আন এটা সমালোচনা, ২০২২।

জোনাকী বাট

ৰঙ্গালয়

e-mail : jonakibaat@gmail.com

DAINIK ASAM, FRIDAY, AUGUST 5, 2022

অসমীয়া নাটকত প্রথম এলিয়েনৰ উপস্থিতি

এলিচ ইন আছাম

অনুপা দত্ত

Dainik Asam, 5 August 2022.
দৈনিক অসম, ৫ আগষ্ট ২০২২।

অসমীয়া নাটকত প্রথমবাৰৰ বাবে এলিয়েন

সাংস্কৃতিক সংবাদদাতা

গুৱাহাটী, ২৮ জুলাই ঃ অসমৰ এটি উল্লেখযোগ্য নাট্য দল আঁক-ক্রিয়েটিভ লাইনে কালি গুৱাহাটীৰ শ্রীমন্ত শংকৰদেৱ কলাক্ষেত্রৰ মাধবদেৱ আম্ভাৰাষ্ট্রীয় প্রেক্ষাগৃহত 'এলিচ ইন আছাম' নামৰ নাটখন মঞ্চস্থ কৰে। লুইচ কেৰলৰ 'এলিচ ইন ৱণ্ডাৰলেণ্ড' আৰু 'গ্রেট দ্য লুকিং গ্লাছ' গ্রন্থ দুখনৰ আধাৰত নাটখনৰ বিষয়বস্তু নির্মাণ কৰা হৈছে। কোনো এক বিশেষ মহাজাগতিক পৰিষ্টনাৰ বাবে 'মাল্টিভার্ছ'ৰ দুখন বেলেগ পৃথিবীৰপৰা দুগৰাকী ভিন্ন গ্রহৰ প্রাণী বা 'এলিয়েন এলিচ' আহি অসমত উপস্থিত হয়হি। দুয়োগৰাকী এলিচে 'টাইম ট্রেভেল' কৰি অসমৰ বিভিন্ন এলেকাৰ বিভিন্ন সময়ত উপস্থিত হয়। তদানীন্তন সময়ক দুয়োগৰাকীয়ে নতুন দৃষ্টিভংগীবে চাবলৈ যত্ন কৰে। নিজৰ পৃথিবীখনৰ ঘটনা প্রবাহৰ লগত তুলনা কৰি চায়। উক্ত যাত্রাত তেওঁলোকৰ লগত সহযাত্রী হিচাপে থাকে অসমীয়া সমাজত বিশেষভাবে পৰিচিত বৃদ্ধা ডাঙৰীয়া। অসমীয়া নাটকত এলিয়েনৰ উপস্থিতি এয়াই প্রথম। 'এলিচ ইন আছাম' নাটখনৰ পৰিকল্পনা আৰু পৰিচালনা ডঃ মৃণালজ্যোতি গোস্বামীৰ। দুটাকৈ দৰ্শনী হৈ যোৱা বহু ভাষিক নাটখনৰ দৈর্ঘ্য এঘণ্টা ১০ মিনিট। নাটখনত এলিয়েন এলিচৰ চৰিত্র দুটাত অভিনয় কৰিছে শিশুশিল্পী আত্মিকা আৰু অৰ্জনাও ভেংবায়ে। অন্যান্য চৰিত্রত অভিনয় কৰিছে সুদীপ্ত শর্মা ভবালী, নিপন বৰপাত্র গোহাঞি, হৰ্ষকি নাথ, নীলোৎপলা পাচনী, চীলেন্দ্রা তামুলী আৰু নেহা পাঠকে। নাটখনৰ সংগীত সংকলনা বাষ্ট্রীয় পুৰস্কাৰপ্রাপ্ত কণ্ঠশিল্পী তবালি শর্মাৰ।

A report on the premiere, datelined Guwahati, 29 July 2022.
প্রথম মঞ্চায়নৰ প্রতিবেদন, গুৱাহাটী, ২৯ জুলাই ২০২২।

Performance history
মঞ্চায়নৰ খতিয়ান

From the posters, the tickets, the festival pass and the company's activity report for 2022–23.

27 Jul 2022

Premiere, two shows (4.30 and 6.30 pm). AANK_A Creative Line

Sri Sri Madhavadeva International Auditorium, Srimanta Sankaradeva Kalakshetra, Guwahati

23 Sep 2022

Naat Utsav 2022, presented by Jonaki Kareng Rangasala, 7.45 pm

Nalbari Natya Mandir, Nalbari

The festival pass, Nalbari, 23–25 September 2022.
নাট উৎসৱ ২০২২ৰ প্রৱেশ পত্র।

মঞ্চত কলা-কুশলীসকল, ২০২২।

The cast and the team on stage, 2022.

PHOTOGRAPH · AANK_A CREATIVE LINE

The company
কলা-কুশলী

ON STAGE

Ashramika, Oinau Jengrai, Nipon Borpatra Gohain, Nilutpala Pachani, Neha Pathak, Chindrella Tamuli, Sudeepta Sarma Bharali

OFF STAGE

MUSIC
Tarali Sarma

BACKGROUND SCORE
Rukmajit Baruah

MAKE-UP
Tibra Jyoti Boiragi

PHOTOGRAPHY AND VIDEOGRAPHY
Arup Jyoti Kalita

PROPERTY DESIGN AND MAKING
Lalu Rahang

ASSISTANTS IN PROPERTY MAKING
Bijit Kathar, Shivam Saikia, Nirmali Sarma

POSTER AND GRAPHICS DESIGN
Dr Sanjib Borah

From the premiere brochure and the production details, 2022.

COSTUME DESIGN AND ASSISTANT IN PRODUCTION
Dr Junmoni Gogoi

COSTUME DESIGN, PUBLICITY AND PRODUCTION IN CHARGE
Dr Smritirekha Bhuyan

VOICE-OVER
Ekumani Das and Satyajit Gogoi

PROPERTY IN CHARGE
Nipon Borpatra Gohain

ASSISTANTS IN DIRECTION
Nilutpala Pachani and Oinau Jengrai

SCRIPT, LIGHT AND STAGE DESIGN AND SCENOGRAPHY
Dr Mrinal Jyoti Goswami

CONCEPT, DESIGN AND DIRECTION
Dr Mrinal Jyoti Goswami

SPECIAL THANKS

Sudarsan Thakur (Secretary, Srimanta Sankaradeva Kalakshetra) and all its staff, Deep Ahmed, Samudra Kajal Saikia, Gopal Jalan, Kushal Deka, Nihar Ranjan Roy, Namrata Sarma, the media and the audience

PLAY THREE · তৃতীয় নাটক · ২০২৪

এ ৰিভাৰ’চ টেল

A River’s Tale

29 August 2024 · 10th Colombo International Theatre Festival, Elphinstone Theatre · Assamese, minimal speech · about 20 min

ABOUT THE PLAY

A River's Tale
এ ৰিভাৰ'চ টেল

FIRST PERFORMANCE

29 August 2024; 10th Colombo International Theatre Festival (South Asia section), Elphinstone Theatre, Colombo, Sri Lanka

২৯ আগষ্ট ২০২৪; দশম কলম্বো আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় নাট্য মহোৎসৱ (দক্ষিণ এছিয়া শাখা), এলফিনষ্টোন থিয়েটাৰ, কলম্বো, শ্ৰীলংকা

AWARD

Special Jury Merit Award to Kankana Das, South Asian category, CITF 2024

কংকনা দাসলৈ বিচাৰকমণ্ডলীৰ বিশেষ বঁটা (Special Jury Merit Award), দক্ষিণ এছিয়া শাখা, কলম্বো, ২০২৪

PRODUCTION

AANK_A Creative Line

আঁক_এ ক্ৰিয়েটিভ লাইন

BASED ON

Priyanka Das's Assamese poem Lakheitorai Dhuwa Daag

প্ৰিয়ংকা দাসৰ কবিতা 'লখেইতৰাই ধুৱা দাগ'

FORM

Solo psycho-physical theatre (monodrama), with projected paintings, a pair of cymbals and a chair

একক মনো-শাৰীৰিক নাট্য (মনো-ড্ৰামা); প্ৰক্ষেপিত চিত্ৰ, তাল আৰু এখন চকী

LANGUAGE

Assamese; minimal speech

অসমীয়া; অতি সীমিত সংলাপ

DURATION

About 20 minutes

প্ৰায় ২০ মিনিট

PERFORMERS

Kankana Das (2024, 2025); Nilutpala Pachani (2025)

কংকনা দাস (২০২৪, ২০২৫); নীলোৎপলা পাচনী (২০২৫)

ARTWORK AND VIDEO

Dr Sanjib Borah

ডঃ সঞ্জীৱ বৰা

ADAPTATION, LIGHT AND MUSIC DESIGN, DIRECTION

Mrinal Jyoti Goswami

মৃণাল জ্যোতি গোস্বামী

THE STORY

সাৰাংশ

'এ ৰিভাৰ'চ টেল' প্ৰিয়ংকা দাসৰ 'লখেইতৰাই ধুৱা দাগ' কবিতাৰ প্ৰেৰণাত ৰচিত এখন একক নাটক। নাটকখনে এগৰাকী নাৰী আৰু লখেইতৰা নদীৰ মাজৰ গভীৰ সম্পৰ্কৰ অনুসন্ধান কৰে। অভিব্যক্তিময় শাৰীৰিক গতি আৰু প্ৰতীকী পৰিৱেশনৰ জৰিয়তে ব্যৱস্থাগত দমন আৰু লিংগভিত্তিক হিংসাৰ বিৰুদ্ধে যুঁজি থকা নাৰীগৰাকীৰ অন্তৰৰ অস্থিৰতা ইয়াত ফুটি উঠিছে।

কাহিনীভাগ অৰৈখিক আৰু শৈলীবদ্ধ ৰূপত আগবাঢ়ে; বৰ্ণনা, অংগি-ভংগি আৰু ন্যূনতম মঞ্চসজ্জাৰ সমন্বয়ত ই অনুভূতিৰ গভীৰ সোঁত প্ৰকাশ কৰে। বহু নাৰীয়ে সন্মুখীন হোৱা কঠোৰ বাস্তৱ, সান্ত্বনাৰ বাবে তেওঁলোকৰ আকুলতা আৰু সমাজৰ নিৰ্দয় নিষ্ঠুৰতাৰ সন্মুখত কিছুমানৰ কৰুণ পৰিণতি নাটকখনত প্ৰতিফলিত হৈছে। 'এ ৰিভাৰ'চ টেল' একেলগে এক বিলাপ আৰু সহমৰ্মিতাৰ আহ্বান; সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ জৰুৰী প্ৰয়োজনৰ কথা ভাবিবলৈ ই দৰ্শকক উদগনি যোগায়।

SYNOPSIS

A River's Tale is a monodrama inspired by Priyanka Das's evocative poem Lakheitorai Dhuwa Daag. It explores the profound bond between a woman and the river Lakheitora. Through expressive physical movement and symbolic performance, the play portrays the woman's inner turmoil as she struggles against systemic oppression and gender-based violence.

The narrative unfolds in a non-linear, stylised form, blending narration, gesture and minimalist staging to convey deep emotional currents. It reflects the harsh realities many women face, their yearning for solace and the tragic end some meet in the face of relentless social cruelty. *A River's Tale* is both a lament and a call for empathy, and it asks us to reflect on the urgent need for social change.

পৰিচালকৰ কথা

শৈশৱৰে পৰা সাধুকথাৰ প্ৰতি থকা মোৰ ভালপোৱা আৰু সামাজিক ন্যায়ৰ প্ৰতি গভীৰ উদ্বেগৰ পৰাই এই নাটকৰ জন্ম। পিতৃতান্ত্ৰিক সমাজত নাৰীয়ে সহিবলগীয়া হোৱা হিংসা আৰু দমনৰ নিষ্ঠুৰ বাস্তৱক নাটকখনে পোহৰলৈ আনিব বিচাৰে।

শাৰীৰিক নাট্যৰ ভাষা আৰু ন্যূনতম নান্দনিকতাৰ জৰিয়তে পৰিৱেশনটোৱে লখেইতৰা নদীৰ মমতাময় সোঁতত আশ্ৰয় বিচৰা এগৰাকী নাৰীৰ যন্ত্ৰণা, প্ৰতিৰোধ আৰু ভংগুৰ আশাক ধৰি ৰাখিছে। নদীখন এক নীৰৱ সাক্ষী, এগৰাকী স্নেহময়ী মাতৃ আৰু শেষত এক চিৰবিশ্ৰামৰ ঠাই হৈ পৰে।

মর্যাদাৰে যন্ত্ৰণা সহি থকা অগণন নাৰীৰ দৃঢ়তাৰ প্ৰতি এই নাটক এক শ্ৰদ্ধাঞ্জলি। লগতে ই চিন্তা কৰিবলৈ, অনুভৱ কৰিবলৈ আৰু পদক্ষেপ ল'বলৈ এক আমন্ত্ৰণ।

FROM THE DIRECTOR

Rooted in my childhood love of storytelling and fuelled by a deep concern for social justice, this play seeks to shed light on the brutal realities of violence and oppression faced by women in patriarchal societies.

Through the language of physical theatre and a minimalist aesthetic, the performance captures the pain, resistance and fragile hope of a woman seeking refuge in the compassionate flow of the river Lakheitora. The river becomes a silent witness, a nurturing mother and, finally, a resting place.

This play is a tribute to the resilience of countless women who endure suffering with dignity. It is also an invitation: to reflect, to feel and to act.

চৰিত্ৰ

অভিনেত্ৰী
এগৰাকী যুৱতী; বাতৰিৰ সৰু ছোৱালীজনীও তেৱেঁই হৈ পৰে

CHARACTERS

THE PERFORMER
a young woman, who also becomes the little girl of the news report

THE ASSAMESE TEXT

এ ৰিভাৰ’চ টেল

প্ৰিয়ংকা দাসৰ “লখেইতৰাই ধুৰা দাগ” কবিতাটোৰ আধাৰত

মৃণাল জ্যোতি গোস্বামীৰ নাট্যৰূপ

সময় ৰাতিপুৱা। সংগীত হিচাপে কোমল সুৰ এটি ভাঁহি আহে। সন্মুখৰপৰা সঞ্চালন কৰা প্ৰজেক্টৰৰ পোহৰত দেখা যায় এগৰাকী ছোৱালীয়ে চকী এখনত বহি বাতৰি কাকত এখন পঢ়ি আছে। প্ৰজেক্টৰৰ ভিজুৱেল সলনি হয়— ছোৱালীজনীয়ে প্ৰথমতে ভালদৰে কাকতখন পঢ়ি থাকে— ক্ৰমান্বয়ে সংগীত আৰু প্ৰজেক্টৰৰ ভিজুৱেল সলনি হোৱাৰ লগে লগে তাইক অস্থিৰ যেন দেখা যায়। ভিজুৱেলে কয় যে তাই কাকতখনত নাৰী নিগ্ৰহৰ বাতৰি পঢ়িছে। এপাকত তাই কাকতখন দলিয়াই দিয়ে...

খন্তেক সময় ৰৈ তাই কাকতখনৰ ওচৰলৈ যায়। পুনৰ পঢ়িবলৈ ধৰে। চাইক্লৱমাত প্ৰজেক্ট কৰা ভিজুৱেলত দেখা যায় নাৰী নিগ্ৰহৰ বিভিন্ন বাতৰি— ক্ৰমান্বয়ে কাকতখন দীঘল হৈ যায় আৰু গোটেই কাকতখনত যেন নাৰী নিগ্ৰহৰ বাতৰিয়ে ভৰি পৰে, তেনে বোধ হয়। সংগীতৰ তালে তালে তাই কাকতখন পুনৰ দলিয়াই দিয়ে আৰু তাই মাটিত ঢলি পৰে।

সংগীত আৰু পোহৰ সলনি হয়— সলনি হয় ভিজুৱেল। তাই ট্ৰান্সফৰ্ম হয় বেলেগ এটা চৰিত্ৰলৈ আৰু শাৰীৰিক ভাষাৰে তাই যেন নিজৰ ওপৰত হোৱা অত্যাচাৰ/নিগ্ৰহক ব্যক্ত কৰে। এপাকত হাতত দুপাত তাল লৈ বেলেগ ধৰণৰ শাৰীৰিক ভংগিমাৰেও নিগ্ৰহৰ কথা ব্যক্ত কৰে। তাল দুপাত যেন দুখন হাত, তাইক সাবটি ধৰিছে, অত্যাচাৰ কৰিছে তেনে অভিব্যক্তি প্ৰকাশ কৰে। চকীখনত তাইক পেলাই লৈ তালযোৰে মৃতদেহৰ দৰে অত্যাচাৰ কৰে। এটা সময়ত তাই মাটিত ঢলি পৰে...

সংগীত সলনি হয়— কিবা যেন ধ্বংস হৈছে, ভাগিছে তেনে শব্দৰ সৃষ্টি হয় আৰু ভিজুৱেলত দেখা যায় যে এটা মৃতদেহ পানীত ভাঁহি উঠিছে। যেন বাতৰি কাকতত প্ৰকাশ পোৱা সৰু ছোৱালী এজনীয়ে আত্মহত্যা কৰা বাতৰিটো ভিজুৱেল ৰূপত ছোৱালীজনীৰ সন্মুখত উদ্ভাসিত হয়। ছোৱালীজনীয়ে হাত দাঙি সেয়া যেন বাধা দিবলৈ যত্ন কৰিছে তেনে অভিব্যক্তি প্ৰকাশ কৰে। এটা সময়ত লাহেকৈ উঠি সংগীতৰ তালে তালে তাই চাইক্লৱমাত ভিজুৱেল ৰূপত থকা মৃতদেহটোৰ কাষলৈ যায়। মৃতদেহটোক যেন মৰম কৰিব বিচাৰে!... ক্ৰমান্বয়ে গোটেই মঞ্চখনেই নদী এখনলৈ ৰূপান্তৰিত হয়। এটা সময়ত আৰম্ভণিতে তাই বহি থকা চকীখনেই যেন মৃতদেহলৈ ৰূপান্তৰিত হয়। তাই মৃতদেহটোক মৰম কৰি থাকে। এটা সময়ত—

সংলাপ: কিয়?... কিয়, বাৰে বাৰে এনে হয়? কিয়?...

তাই পুনৰ বাতৰি কাকতখনৰ কাষলৈ যায় আৰু এটা আগ হাতত তুলি লয়। কাকতখন এফালৰ পৰা তাইৰ সৰ্ব-শৰীৰত মেৰিয়াবলৈ আৰম্ভ কৰে। মুখখনো মেৰিয়াই ধৰে, যেন সেই বাতৰিবাৰে তাইক সাপৰ

দৰে মেৰিয়াই ধৰিছে। মেৰিয়াই থাকোতেই বাতৰি কাকতখনত পঢ়া কথাখিনি ক'বলৈ আৰম্ভ কৰে, ভিজুৱেল সলনি হয়—

সংলাপ: লখেইতৰা নদীৰ পাৰ এখন গাঁও।... গাঁওখনৰ সৌটো মূৰত তাইৰ ঘৰ।... ঘৰখনত তাই আৰু তাইৰ বিধৱা মাক।...

ছোৱালীজনীয়ে বাতৰি-কাকতখনে যেন তাইক চেপি-খুন্দি ধৰিছে তেনে অভিব্যক্তি প্ৰকাশ কৰে। এপাকত তাই সেই চেপাৰ পৰা মুক্ত হৈ চকীখনতে কাকতখিনি দলিয়াই দিয়ে। তাৰ পাচত মঞ্চৰ একাষত দলিয়াই দিয়ে। হঠাৎ তাই যেন বাতৰিটোত পঢ়া ছোৱালীজনীক দেখে—

সংলাপ: তাই বাৰু কি কৰি ভাল পাইছিল... নাচিছিল... গাইছিল... নে খেলিছিল...

পোহৰ সলনি হয় আৰু তাই সেই সৰু ছোৱালীজনীলৈ ৰূপান্তৰ হয় আৰু খেলিবলৈ আৰম্ভ কৰে, ভিজুৱেল সলনি হয়। খেলি থকাৰ মাজতে মাকৰ সৈতে কথা পাতিবলৈ আৰম্ভ কৰে—

সংলাপ: মাই, অ' মাই, তই গলি নেকি... অ' অ'... ধানখিনি চাম।... হ'ব দেচোন কৰিম নহয়... অ' হ'ব... মাই... অ' মাই... তই গলি নেকি মাই... তই গলি নেকি... অ' মাই... মাই... অ' হ'ব...

তাই খেলা এৰি ৰ'দত দি থোৱা ধানখিনি চাবলৈ আৰম্ভ কৰে, ধানখিনিৰ সৈতে খেলে। এটা সময়ত ভিজুৱেল আৰু সংগীত সলনি হয়। তাইক যেন কোনোবাই চুই দিয়ে তেনে অভিব্যক্তি কৰি উচপ খাই উঠে আৰু কয়—

সংলাপ: অ' খুড়াদেউ... বহক...

তাই এগৰাকী ব্যক্তিক মাত লগায় বহিবলৈ দিয়ে। তেখেতে যেন তাইক চকলেট বা মৰ্টন জাতীয় কিবা দিয়ে তেনে অভিব্যক্তি কৰি খাবলৈ ধৰে। এপাকত মানুহজনে তাইক কাষলৈ টানি কোচত বহুৱাই লয়। লাহে লাহে তাইক নিগ্ৰহ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে... তাই বাধা দিবলৈ যত্ন কৰে, কিন্তু নোৱাৰে... শেষত মানুহজনে তাইক ৰেপ কৰে। তাই পৰি ৰয়। এটা সময়ত সংগীত আৰু ভিজুৱেল সলনি হয়—

সংলাপ: তাই লখেইলৈ বাট বুলিছে...

তাই যেন লখেইতৰা নদীত নামে। শাৰীৰিক অভিব্যক্তিৰে তাইৰ গাত লগা দাগবোৰ ধুই দিবলৈ যত্ন কৰে। কিন্তু এটা সময়ত যেন গোটেই নদীখনেই তেজেৰে ৰাঙলী হৈ পৰে। সংগীত সলনি হয়... গাঁওখনত তাইৰ ঘটনাটো লৈ বু-বু বা-বা কৰাৰ, তাইক মানসিকভাৱে অস্থিৰ কৰাৰ সংগীত। ভিজুৱেলো সলনি হয়। তাই যেন সকলোৰে পৰা পলাবলৈ যত্ন কৰে তেনে অভিব্যক্তি প্ৰকাশ কৰে। এটা সময়ত কয়—

সংলাপ: মাই মাই বুলি চিঞৰি থকা ছোৱালীজনী ক্ৰমান্বয়ে বোবা হ'ল...

তাই পুনৰ আৰম্ভণিতে চকীখনক মৃতদেহৰূপে কল্পনা কৰি কৰা অভিব্যক্তি প্ৰকাশ কৰে। সংগীত সলনি হয়— পুনৰ কিবা যেন ধ্বংস হৈছে, ভাগিছে তেনে শব্দৰ সৃষ্টি হয় আৰু ভিজুৱেলত দেখা যায় যে এটা মৃতদেহ পানীত ভাঁহি উঠিছে।

লাহে লাহে সংগীত আৰু ভিজুৱেল সলনি হয়। তাই যেন বাস্তৱলৈ আহে আৰু নিজকে প্ৰশ্ন কৰে—

সংলাপ: এতিয়া, এতিয়া বাৰু তাইৰ মাকে কি কৰি থাকে...

তেনে সময়তেই চাইক্লৰমাত মাকৰ ভিজুৱেল এটা ভাঁহি আহে। তাই মাকৰ সৈতে একাত্ম হ'বলৈ যত্ন কৰে। মৰম কৰিব বিচাৰে।...

এটা সময়ত তাই ঢলং-পলঙভাৱে মঞ্চৰ সন্মুখলৈ আহে আৰু ক'ব নোৱাৰাকৈয়ে তালযোৰ হাতত লয়। কি কৰিব নকৰিব ভাবি এটা সময়ত চকীখন চফা কৰিবলৈ যত্ন কৰে। কিন্তু ক্ৰমান্বয়ে তাল দুপাত একোখন হাতলৈ ৰূপান্তৰিত হয় আৰু তাইক নিগ্ৰহ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে। লাহে লাহে তাইৰ ওপৰত কৰা নিগ্ৰহ বৃদ্ধি পায় আৰু তাই চকীখনত এটা ভংগীত স্থিৰ হৈ যায়। লাহে লাহে ভিজুৱেল স্থিৰ হয় আৰু এটা সময়ত সংগীতৰ লগে লগে নাইকিয়া হৈ যায়, লাইট ফেড আউট হয়।

সমাপ্ত

বাতিপুৱা: যুৱতীগৰাকী আৰু বাতৰি কাকত। কংকনা দাস, কলম্বো, ২০২৪।

Morning: the young woman and the newspaper. Kankana Das, CITF 2024.

PHOTOGRAPH · AANK_A CREATIVE LINE

THE ENGLISH TEXT

A River's Tale

Based on Priyanka Das's poem Lakheitorai Dhuwa Daag

Stage adaptation by Mrinal Jyoti Goswami

Time: morning. A soft, tender melody floats in as the music. In the light of the projector coming from the front, a young woman is seen sitting on a chair and reading a newspaper.

The projector visual changes. At first, the young woman reads the newspaper calmly. Gradually, as the music and the projected visuals change, she appears restless. The visual suggests that she is reading news reports of violence against women. At one point, she throws the newspaper away.

After a while she moves towards the newspaper again and begins to read it once more. On the cyclorama, the projection shows different news items about violence against women. Gradually, the newspaper seems to become longer and longer, as if the whole paper is filled only with such reports. In rhythm with the music, she throws the newspaper away again and collapses to the floor.

The music and light change. The visual also changes. She transforms into another character. Through physical language, she seems to express the violence and assault done to her own body. At one point, with two cymbal plates in her hands, she expresses the story of violation through a different kind of physical movement. The two cymbal plates become like two hands: they hold her, embrace her, and then seem to violate her. Throwing her onto the chair, the cymbals assault her as if she were a dead body. At one point, she falls to the floor.

The music changes. A soundscape is created, as if something is being destroyed, as if something is breaking. In the visual, a dead body is seen floating in water. It is as if the news of a little girl who has died by suicide, reported in the newspaper, now appears before the young woman in projected form. The young woman stretches out her hand, as if trying to stop it. After a while, she rises slowly and moves, with the rhythm of the music, towards the dead body shown on the cyclorama. She seems to want to caress the dead body. Gradually, the whole stage transforms into a river. At one point, the chair on which she was sitting at the beginning also seems to become the dead body. She keeps caressing it. Then, at one moment –

DIALOGUE Why?... Why does this happen again and again? Why?...

She goes back to the newspaper and lifts one end of it in her hand. She begins to wrap the newspaper around her entire body from one side. She even covers her face, as if those news reports coil around her like a snake. While she is being wrapped, she begins to speak the lines that she has read in the newspaper. The visual changes.

DIALOGUE A village on the bank of the river Lakheitora... At the far end of the village, her house... In the house, she and her widowed mother...

The young woman expresses, through her body, how the newspaper seems to press and suffocate her. At one point, freeing herself from that pressure, she throws the paper onto the chair. Then she throws it to one side of the stage. Suddenly she seems to see the little girl from the news report.

DIALOGUE What did she love to do, I wonder... dance... sing... or play...

The light changes, and she transforms into that little girl. She begins to play. The visual changes. In the middle of playing, she begins to speak with her mother.

DIALOGUE Ma, O Ma, are you going?... Oh, oh... I'll watch the paddy... Yes, I won't be late... yes... Ma... O Ma... are you going, Ma... are you going... O Ma... Ma... yes...

She leaves the game and looks at the paddy spread out in the sun. She plays with the paddy. At one point, the visual and the music change. She reacts as if someone has touched her, startled, and says –

DIALOGUE O Uncle... please sit...

She invites a man to sit. He seems to give her something, perhaps chocolate or some kind of sweet, and she begins to eat it. Then the man pulls her close and makes her sit on his lap. Slowly, he begins to violate her. She tries to resist, but she cannot. Finally, the man rapes her. She falls to the ground. After a while, the music and visual change.

DIALOGUE She has set out for the Lakhei...

She seems to enter the Lakheitora river. Through physical expression, she tries to wash away the stains from her body. But after a while, it seems as if the whole river turns red with blood. The music changes. The village becomes filled with whispers and rumours about what happened to her. The music expresses her

mental instability. The visual also changes. She seems to be trying to run away from everyone. At one point, she says –

DIALOGUE The girl who used to cry "Ma, Ma" slowly became mute...

Again, she expresses the image from the beginning: the chair imagined as a dead body. The music changes once more. Again there is a sound as if something is being destroyed, as if something is breaking. In the visual, a dead body is seen floating in the water.

Gradually, the music and visual change. She seems to return to reality and questions herself.

DIALOGUE Now, now... what could her mother be doing...

At that very moment, a visual of the mother floats on the cyclorama. The young woman tries to become one with the mother. She wants to caress her.

After a while, she staggers towards the front of the stage. Unable to understand what to do, she picks up the cymbal plates. For a moment she hesitates, then tries to clean the chair. But gradually, the two cymbal plates transform into two hands, and they begin to violate her. The assault on her body slowly intensifies, and she becomes fixed in a posture on the chair. Gradually, the visual becomes still, and then, with the music, it disappears. The light fades out.

THE END

তাল আৰু নদী: দশম কলম্বো আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় নাট্য মহোৎসৱত কংকনা দাস, ২৯ আগষ্ট ২০২৪।

The cymbals and the river: Kankana Das at the 10th Colombo International Theatre Festival, 29 August 2024.

PHOTOGRAPH · AANK_A CREATIVE LINE

দশম কলম্বো আন্তঃৰাষ্ট্রীয় নাট্য মহোৎসৱত ‘এ ৰিভাৰ’চ টেল’ নাটকত কংকনা দাস, ২৯ আগষ্ট ২০২৪।

Kankana Das in A River’s Tale at the 10th Colombo International Theatre Festival, 29 August 2024.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

দশম কলম্বো আন্তঃৰাষ্ট্রীয় নাট্য মহোৎসৱত ‘এ ৰিভাৰ’চ টেল’ নাটকত কংকনা দাস, ২৯ আগষ্ট ২০২৪।

Kankana Das in A River's Tale at the 10th Colombo International Theatre Festival, 29 August 2024.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

দশম কলম্বো আন্তঃৰাষ্ট্রীয় নাট্য মহোৎসৱত ‘এ ৰিভাৰ’চ টেল’, ২০২৪।

A River’s Tale at the 10th Colombo International Theatre Festival, 2024.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

দশম কলম্বো আন্তঃৰাষ্ট্রীয় নাট্য মহোৎসৱত ‘এ ৰিভাৰ’চ টেল’ নাটকত কংকনা দাস, ২৯ আগষ্ট ২০২৪।

Kankana Das in A River's Tale at the 10th Colombo International Theatre Festival, 29 August 2024.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

Colombo, 2024

কলম্বো, ২০২৪

The final results: Special Jury Merit Award to Kankana Das, South Asian category.

চূড়ান্ত ফলাফল: কংকনা দাসলৈ বিচাৰকমণ্ডলীৰ বিশেষ বঁটা, দক্ষিণ এছিয়া শাখা।

দৈনিক অসম

Date 23 Aug 2024

মঞ্চলেখা

তপন দত্ত

কলম্বো ইণ্টাৰনেচেনেল থিয়েটাৰ মহোৎসৱ

Aug. 25th - 30th
Elphinstone Theatre, Colombo
6.30 p.m.

Tapan Dutta on the festival and *A River's Tale*, Dainik Asam, 23 August 2024.

কলম্বোৰ মহোৎসৱৰ আৰু ‘এ ৰিভাৰ’চ টেল’ৰ বিষয়ে তপন দত্তৰ লেখা, দৈনিক অসম, ২৩ আগষ্ট ২০২৪।

The festival programme, 24–30 August 2024: *A River's Tale* on the 29th, the sixth evening.

মহোৎসৱৰ কার্যসূচী, ২৪–৩০ আগষ্ট ২০২৪: ষষ্ঠ সন্ধিয়া, ২৯ তাৰিখে ‘এ ৰিভাৰ’চ টেল’।

ডঃ সঞ্জীৰ বৰাৰ প্ৰক্ষেপিত ছবিৰ সন্মুখত: ভুলুং-বুথুৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় নাট্য মহোৎসৱত কংকনা দাস, গুৱাহাটী, ছেপ্টেম্বৰ ২০২৪।

Before Dr Sanjib Borah's projected painting: Kankana Das at the Bhullung-Bhuthur International Theatre Festival, Guwahati, September 2024.

PHOTOGRAPH · AANK_A CREATIVE LINE

ভুলুং-বুথুৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় নাট্য মহোৎসৱত কংকনা দাস, গুৱাহাটী, ছেপ্টেম্বৰ ২০২৪।

Kankana Das at the Bhullung-Bhuthur International Theatre Festival, Guwahati, September 2024.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

ভুলুং-বুথুৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় নাট্য মহোৎসৱত কংকনা দাস, গুৱাহাটী, ছেপ্টেম্বৰ ২০২৪।

Kankana Das at the Bhullung-Bhuthur International Theatre Festival, Guwahati, September 2024.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

দ্বিতীয় নাটঘৰ মাজুলী আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় নাট্য মহোৎসৱত ‘এ ৰিভাৰ’চ টেল’ নাটকত নীলোৎপলা পাচনী, মিলন সংঘ, কমলাবাৰী, ১২ জানুৱাৰী ২০২৫ (ওপৰত আৰু তলৰ সোঁফালে)। তলৰ বাওঁফালে: ৰাই ৰিভাৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় নাট্য মহোৎসৱত নদীৰ পাৰৰ মুকলি মঞ্চৰ দৰ্শক, ধেমাজি, ১০ জানুৱাৰী ২০২৫।

Nilutpala Pachani in A River’s Tale at the 2nd Naatghar Majuli International Theatre Festival, Milan Sangha, Kamalabari, 12 January 2025 (above and below right). Below left: the audience at the open riverside stage of the Rai River International Drama Festival, Dhemaji, 10 January 2025.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

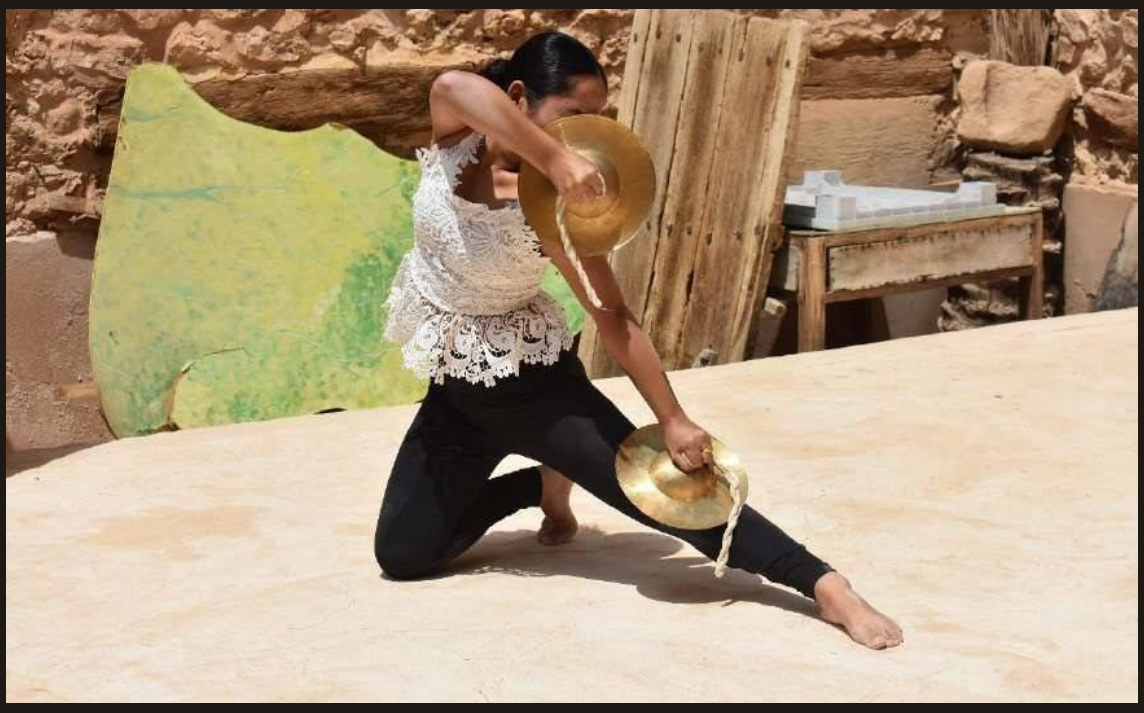

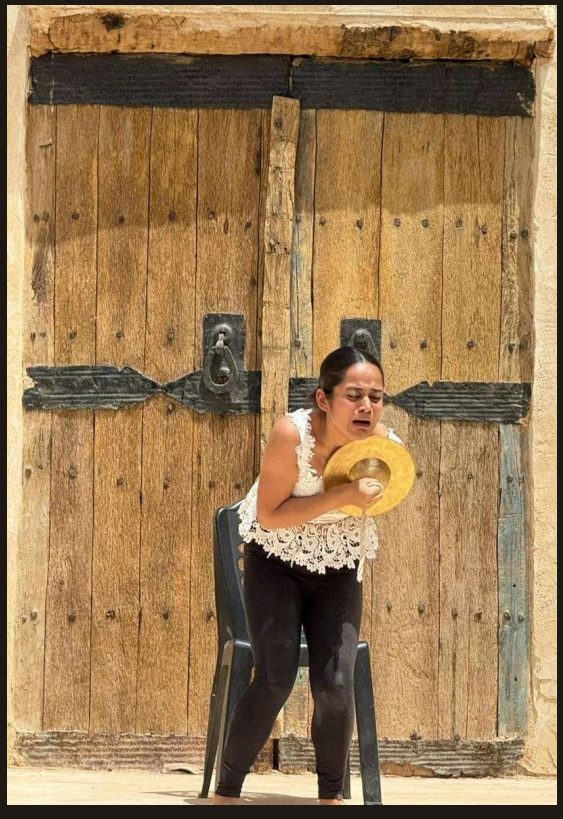

পঞ্চম চাহাৰা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় নাট্য মহোৎসৱত ‘এ ৰিভাৰ’চ টেল’ নাটকত নীলোৎপলা পাচনী, ওল্ড ফাটনাছা, টিউনিচিয়া, ১ মে’ ২০২৫।

Nilutpala Pachani in A River’s Tale at the 5th International Festival of Theatre in the Sahara, Heroes of Ancient City Theatre, Old Fatnassa, Tunisia, 1 May 2025.

PHOTOGRAPHS · AANK_A CREATIVE LINE

Set design
মঞ্চ পৰিকল্পনা

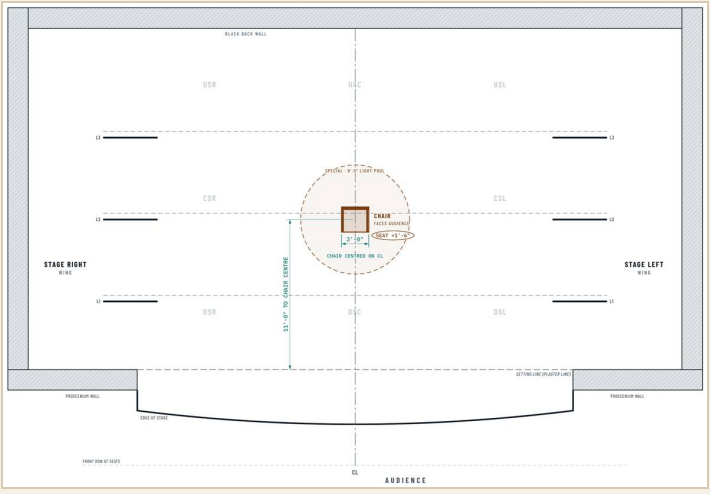

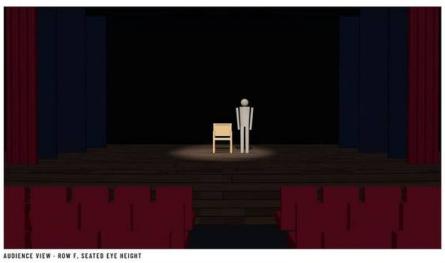
AUDIENCE VIEW · ROW F, SEATED EYE HEIGHT

BALCONY VIEW

FROM DOWNSTAGE RIGHT

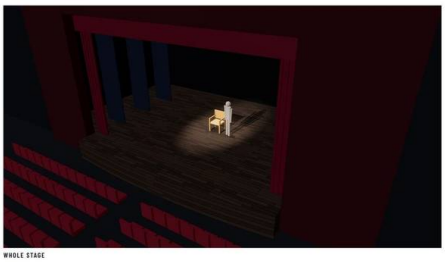
WHOLE STAGE

Set design: one wooden chair facing the audience on the centre line, 11'-0" upstage of the setting line, lit by a front-of-house special focused as an 8'-0" pool. Ground plan (above) and 3D views (below). The technical rider asks for a bare stage of at least 8 × 8 m and a white backdrop for the projections. Design: Dr Mrinal Jyoti Goswami.

মঞ্চ পৰিকল্পনা: মধ্যৰেখাত, মঞ্চৰ সন্মুখৰ ৰেখাৰ পৰা ১১’-০” পিছফালে দৰ্শকৰ ফালে মুখ কৰি থোৱা এখন কাঠৰ চকী; সন্মুখৰ পৰা পেলোৱা ৮’-০” বহল পোহৰৰ বৃত্তই চকীখন পোহৰাই ৰাখে। ওপৰত গ্ৰাউণ্ড প্লেন, তলত ত্ৰিমাত্ৰিক দৃশ্য। কাৰিকৰী নিৰ্দেশনাত অন্ততঃ ৮ × ৮ মিটাৰৰ খালী মঞ্চ আৰু প্ৰক্ষেপণৰ বাবে বগা পৰ্দা বিচৰা হৈছে। পৰিকল্পনা: ডঃ মৃণাল জ্যোতি গোস্বামী।

Light design
পোহৰ পৰিকল্পনা

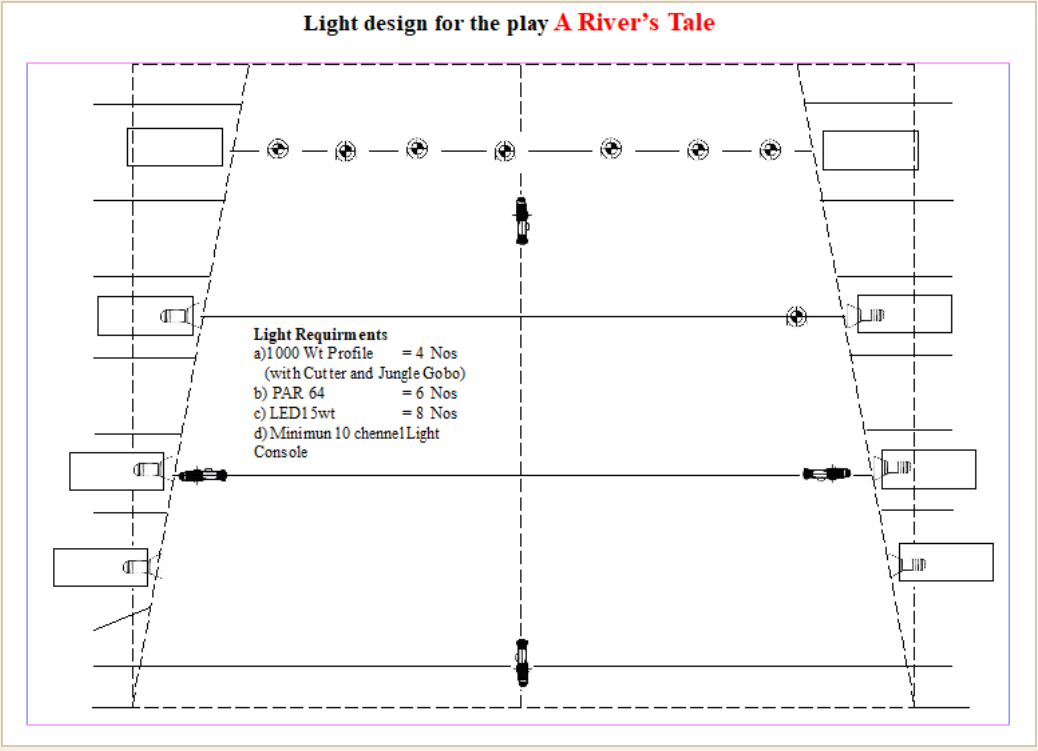

Light design: four 1 kW profiles (with cutter and jungle gobo), six PAR 64 and eight LED lights on a ten-channel console; a 5,000–7,000 lumen projector run from the light console. Light design: Mrinal Jyoti Goswami.

পোহৰ পৰিকল্পনা: কাটাৰ আৰু জংগল গোবোসহ চাৰিটা ১ কিলোৱাটৰ প্ৰ'ফাইল, ছটা PAR 64 আৰু আঠটা LED লাইট, দহ চেনেলৰ কনচ'লত; পোহৰৰ কনচ'লৰ পৰাই চলোৱা ৫,০০০–৭,০০০ লুমেনৰ প্ৰজেক্টৰ।

Posters
পোষ্টাৰ

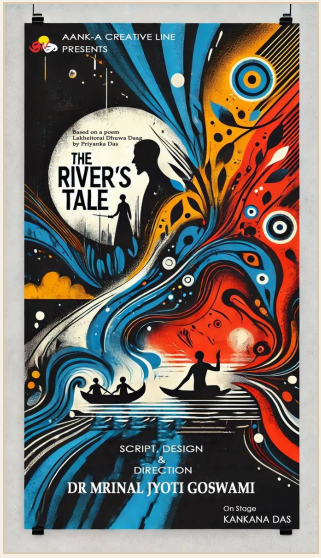

Banner, 2024 (on stage: Kankana Das).
বেনাৰ, ২০২৪।

Poster, 2024.
পোষ্টাৰ, ২০২৪।

Poster, 2025 (on stage: Nilutpala Pachani).
পোষ্টাৰ, ২০২৫।

Poster design and graphics: Dr Sanjib Borah. The projected paintings in the performance are also his.

THE PRODUCTION

Performance history

মঞ্চায়নৰ খতিয়ান

From the company's activity reports for 2024–25 and 2025–26, the festival reports and the playwright's record of performances.

29 Aug 2024

First performance. 10th Colombo International Theatre Festival, South Asian category; Kankana Das. Special Jury Merit Award

Elphinstone Theatre, Colombo, Sri Lanka

Sept 2024

Bhullung-Bhuthur International Theatre Festival (BBITF) 2024; Kankana Das

Sri Sri Madhavadeva International Auditorium, Srimanta Sankaradeva Kalakshetra, Guwahati

---

12 Nov 2024

Cultural programme of the national seminar "Philosophy, Science and Ethics: Indian and Western Perspectives" (ICPR), KKHSOU; Kankana Das

KKHSOU City Campus, Khanapara, Guwahati

---

10 Jan 2025

Rai River International Drama Festival, Vidya The Living School with AANK_A Creative Line; Nilutpala Pachani

Open riverside stage, Subahi, Dhemaji

---

12 Jan 2025

2nd Naatghar Majuli International Theatre Festival; Nilutpala Pachani

Milan Sangha, Kamalabari, Majuli

---

1 May 2025

5th International Festival of Theatre in the Sahara (FITS); Nilutpala Pachani

Heroes of Ancient City Theatre, Old Fatnassa, Tunisia

6–7 Dec 2025

Bo-Chang Drama Festival 2025, Bodousa Foundation; Kankana Das

Bodousa Senior Secondary School, Makum, Tinsukia

THE PRODUCTION

The company
কলা-কুশলী

2024

ON STAGE
Kankana Das

CHOREOGRAPHY AND COSTUME
Kankana Das

ARTWORK AND VIDEO
Dr Sanjib Borah

MANAGEMENT AND PRODUCTION IN CHARGE
Dr Junmoni Gogoi and Oinau Jengrai

LIGHT, MUSIC DESIGN AND DIRECTION
Dr Mrinal Jyoti Goswami

From the BBITF 2024 brochure and the 2025 production details.

2025

ON STAGE
Nilutpala Pachani (Rai River, Majuli, Tunisia); Kankana Das (Bo-Chang)

CHOREOGRAPHY AND COSTUME
Nilutpala Pachani

POSTER DESIGN AND GRAPHICS
Dr Sanjib Borah

MANAGEMENT AND PRODUCTION IN CHARGE
Dr Junmoni Gogoi and Oinau Jengrai

LIGHT, MUSIC DESIGN AND DIRECTION
Dr Mrinal Jyoti Goswami

PLAY FOUR · চতুর্থ নাটক · ২০২৬

The Body as Border

15 July 2026 · Bodousa Senior Secondary School, Makum · 12th Colombo International Theatre Festival, 27 August 2026

ABOUT THE PLAY

The Body as Border

FIRST PERFORMANCE

15 July 2026; final presentation of the Embodied Stories physical theatre workshop, Bodousa Senior Secondary School, Makum, Tinsukia

১৫ জুলাই ২০২৬; ‘Embodied Stories’ শাৰীৰিক নাট্য কৰ্মশালাৰ সামৰণি অনুষ্ঠান, বদৌচা ছিনিয়ৰ ছেকেণ্ডাৰী স্কুল, মাকুম, তিনিচুকীয়া

AT THE FESTIVAL

27 August 2026; 12th Colombo International Theatre Festival, Elphinstone Theatre, Maradana, Colombo, Sri Lanka

২৭ আগষ্ট ২০২৬; দ্বাদশ কলম্বো আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় নাট্য মহোৎসৱ, এলফিনষ্টোন থিয়েটাৰ, মাৰাদানা, কলম্বো, শ্ৰীলংকা

PRODUCTION

Bodousa Foundation in collaboration with AANK_A Creative Line

বদৌচা ফাউণ্ডেশ্যন, আঁক_এ ক্ৰিয়েটিভ লাইনৰ সহযোগত

FORM

Solo physical theatre, a movement-based performance

একক শাৰীৰিক নাট্য, গতিভিত্তিক পৰিৱেশন

LANGUAGE

Minimal; English and Assamese

অতি সীমিত; ইংৰাজী আৰু অসমীয়া

DURATION

15 minutes

১৫ মিনিট

PERFORMER

Malaya Baruah

মলয়া বৰুৱা

MUSIC

Music design Arupjyoti Patgiri (Bapi); music arrangement Semuel Bora

সংগীত পৰিকল্পনা অৰূপজ্যোতি পাটগিৰি (বাপী); সংগীত সংযোজন চেমুৱেল বৰা

COSTUME AND LIGHT DESIGN

Mrinal Jyoti Goswami

মৃণাল জ্যোতি গোস্বামী

SCRIPT, DESIGN AND DIRECTION

Mrinal Jyoti Goswami

মৃণাল জ্যোতি গোস্বামী

THE STORY

সাৰাংশ

এই একক শাৰীৰিক নাট্য-পৰিৱেশনটোৱে ৰাজনৈতিক, সামাজিক, সাংস্কৃতিক আৰু ভৌগোলিক শক্তিয়ে নাৰীৰ শৰীৰত কেনেকৈ প্ৰৱেশ কৰে, সেই কথা অনুসন্ধান কৰে। এটা বৰ্গাকাৰ সীমাৰ ভিতৰৰ পৰা যাত্ৰা আৰম্ভ কৰি অভিনেত্ৰীগৰাকী শৈশৱ, যৌৱন, প্ৰেম, হিংসা আৰু বাস্তুচ্যুতিৰ মাজেৰে আগবাঢ়ে। স্বচ্ছ প্লাষ্টিকৰ এডাল সৰলৰেখাই তেওঁৰ স্বাভাৱিক বৃত্তাকাৰ গতিত বাধা দিয়ে, আৰু লাহে লাহে সেই ৰেখাডাল প্ৰতিবন্ধক, দেৱাল, মানচিত্ৰ আৰু ঘাঁলৈ ৰূপান্তৰিত হয়। নৱৰসৰ মাজেৰে প্লাষ্টিকৰ সৰু টুকুৰাবোৰে অলংকাৰ, আইনা, ফুল, মুখা, পতাকা আৰু মৃতদেহৰ আৱৰণৰ ৰূপ লয়।

পিছলৈ অভিনেত্ৰীগৰাকী এটা ডাঙৰ স্বচ্ছ ঘেৰৰ ভিতৰত সোমায়। তাত নাম, জাতীয়তা, পাছপ'ৰ্ট আৰু অনুমতিৰ প্ৰশ্নই তেওঁৰ গতি, উশাহ আৰু পৰিচয় বান্ধি ৰাখে। তাৰ পৰা ওলাই অহাৰ পিছতো সীমাৰেখাডাল স্মৃতি হৈ তেওঁৰ শৰীৰত লাগি থাকে। শেষৰ দৃশ্যত তেওঁ প্লাষ্টিকখন বোজাৰ দৰে মূৰত লৈ প্ৰমিথিউছক আহ্বান কৰে, আৰু যন্ত্ৰণাক প্ৰতিৰোধ আৰু আত্মসমৰ্পণ নকৰাৰ সংকল্পলৈ ৰূপান্তৰিত কৰে।

SYNOPSIS

The Body as Border is a solo physical-theatre performance exploring how political, social, cultural and geographical forces enter the female body. Beginning inside a square boundary, the performer moves through childhood, youth, love, violence and displacement. A straight transparent plastic line interrupts her natural circular movement and gradually becomes a barrier, wall, map and wound. Small pieces of plastic transform into ornament, mirror, flower, mask, flag and shroud through the nine rasas.

Later, the performer enters a large transparent enclosure where her movement, breath and identity are restricted by questions of name, nationality, passport and permission. Even after she escapes, the border remains attached to her body as memory. In the final image, she carries the plastic as a burden and invokes Prometheus, turning suffering into resistance and a refusal to surrender.

পৰিচালকৰ কথা

এই পৰিৱেশনত সীমাক কেৱল এডাল ভৌগোলিক ৰেখা হিচাপে চোৱা হোৱা নাই; সীমা এনে এক শক্তি, যিয়ে মানুহৰ গতি, উশাহ আৰু পৰিচয় নিয়ন্ত্ৰণ কৰে। দৃশ্য-পৰিকল্পনাত শৰীৰৰ স্বাভাৱিক বক্ৰতা আৰু

স্বচ্ছ প্লাষ্টিকৰ সৰলৰেখাডালৰ কঠোৰতাক মুখামুখিকৈ ৰখা হৈছে। অভিনেত্ৰীয়ে ৰেখাডাল পাৰ হ'বলৈ, বেঁকা কৰিবলৈ বা তাৰ পৰা সাৰি যাবলৈ চেষ্টা কৰাৰ লগে লগে ৰেখাডাল দেৱাল, মানচিত্ৰ আৰু ঘাঁ হৈ পৰে। ঘেৰৰ দৃশ্যাংশত প্লাষ্টিকখন একেলগে আশ্ৰয়, মাতৃগৰ্ভ, কাৰাগাৰ আৰু শৰণাৰ্থী শিবিৰ হৈ দেখা দিয়ে। অভিনেত্ৰীগৰাকী দৃশ্যমান হৈ থাকে, অথচ তেওঁক চুব নোৱাৰি; প্ৰশাসনিক প্ৰশ্নবোৰে তেওঁৰ অস্তিত্বক কাগজ-পত্ৰ আৰু অনুমতিলৈ সংকুচিত কৰি পেলায়।

নৱৰসৰ প্ৰয়োগে প্লাষ্টিকখনক সৌন্দৰ্য আৰু হিংসা দুয়োটাকে বহন কৰাৰ সামৰ্থ্য দিয়ে। শেষত তেওঁ ওলাই আহে, কিন্তু প্লাষ্টিকৰ এটা অংশ তেওঁৰ শৰীৰত লাগি থাকে; মুক্তিয়ে স্মৃতি মচি পেলাব নোৱাৰে। শেষৰ প্ৰমিথিউছৰ প্ৰতিচ্ছবিয়ে সহ্যশক্তি, বিদ্ৰোহ আৰু জাপি দিয়া গাঁথনিৰ সন্মুখত আত্মসমৰ্পণ নকৰা মানুহৰ দৃঢ়তা প্ৰকাশ কৰে।

FROM THE DIRECTOR

The Body as Border examines the border not only as a geographical line, but as a force that controls movement, breath and identity. The scenography contrasts the body's natural curves with the rigidity of a straight transparent plastic line. As the performer tries to cross, bend or escape it, the line becomes a wall, map and wound. In the enclosure sequence, the plastic appears at once as shelter, womb, prison and refugee space. The performer remains visible, yet inaccessible, while bureaucratic questions reduce her existence to documents and permissions.

The use of the nine rasas allows the plastic to carry both beauty and violence. When she finally emerges, part of it remains attached to her body, suggesting that freedom does not erase memory. The final Prometheus image expresses endurance, rebellion and the human refusal to surrender under imposed structures.

চৰিত্ৰ

অভিনেত্ৰী
বাহিৰৰ পৰা শুনা কণ্ঠ

CHARACTERS

THE PERFORMER

VOICES HEARD FROM OUTSIDE

THE ASSAMESE TEXT

The Body as Border

একক শাৰীৰিক নাট্য

পাণ্ডুলিপি: মৃণাল জ্যোতি গোস্বামী

দৃশ্য ১: শৰীৰ—এটি জীৱন্ত সীমাৰেখা

মঞ্চ সম্পূৰ্ণ অন্ধকাৰ।

লাহে লাহে পোহৰ উজ্বলি উঠে।

মঞ্চৰ মাজত স্বচ্ছ প্লাষ্টিক বা বহীৰে বৃত্তাকাৰে নিৰ্মাণ কৰা এটি ঘেৰ। সেই বৃত্তৰ ভিতৰত অভিনেত্ৰী দৰ্শকৰ ফালে পিঠি দি সম্পূৰ্ণ স্থিৰ হৈ থিয় হৈ থাকে।

কিছু সময়ৰ নীৰৱতাৰ পিছত তেওঁ অতি ধীৰে ঘূৰি দৰ্শকৰ ফালে মুখ কৰে।

সংগীত আৰম্ভ হয়।

সংগীতৰ ছন্দ অনুসৰি অভিনেত্ৰীয়ে চাৰিওফালে থকা বৃত্তাকাৰ সীমাৰেখাডাল আঙুলিৰে স্পৰ্শ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে। প্ৰতিবাৰেই সীমাৰেখাডাল স্পৰ্শ কৰাৰ আগমুহূৰ্তত তেওঁ হাতখন আঁতৰাই আনে।

তাৰ পিছত ধীৰ অথচ স্পষ্ট কণ্ঠেৰে কয়—

অভিনেত্ৰী: “Every woman’s body carries a history—

ৰাজনীতিৰ ইতিহাস, সমাজৰ ইতিহাস, সংস্কৃতিৰ ইতিহাস।
From one corner of the world to another,
প্ৰতিটো যুদ্ধ, প্ৰতিটো সীমাৰেখা, প্ৰতিটো নিৰ্বাসনৰ
স্বাক্ষৰ বহন কৰে নাৰীৰ দেহে।”

লাহে লাহে পোহৰ আৰু সংগীতৰ পৰিৱৰ্তন ঘটে।

দৃশ্য ২: শৈশৱৰ পৰা দমনলৈ

শিশুৰ খেল-ধেমালিৰ আনন্দময় সুৰ বাজিবলৈ ধৰে।

অভিনেত্রীয়ে মুক্ত মনে নাচে, খেলে, দৌৰে আৰু হাঁহে। তেওঁৰ শৰীৰত শৈশৱৰ কৌতূহল আৰু আনন্দ প্ৰকাশ পায়।

লাহে লাহে সংগীত সলনি হয়। বিহুৰ পেঁপাৰ সুৰ শুনা যায়।

অভিনেত্রীয়ে যৌৱনৰ আনন্দ, প্ৰেম, আকাংক্ষা, সপোন আৰু ভালপোৱাৰ অনুভূতি শাৰীৰিক অভিনয়ৰ মাধ্যমেৰে প্ৰকাশ কৰে।

হঠাতে সুৰ ভাঙি যায়।

তাৰ ঠাইত কঠোৰ, বিশৃংখল আৰু আক্ৰমণাত্মক শব্দৰ সৃষ্টি হয়। এই শব্দই যেন বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত সংঘটিত দমন, হিংসা, যুদ্ধ আৰু অত্যাচাৰৰ প্ৰতিধ্বনি বহন কৰে।

অভিনেত্রী মাটিত বাগৰি পৰে।

তেওঁৰ শৰীৰ ছটফটাই উঠে। মাৰ-পিট, গালি-গালাজ, আক্ৰমণ, অত্যাচাৰ আৰু বিশৃংখলতাৰ শব্দৰ মাজত তেওঁ কেৱল শৰীৰ আৰু মুখৰ অভিব্যক্তিৰে ভয়, অপমান, অসহায়তা আৰু যন্ত্ৰণা প্ৰকাশ কৰে।

সংগীত আৰু শব্দ ক্ৰমান্বয়ে দ্ৰুত আৰু তীব্ৰ হৈ উঠে।

হঠাতে সকলো স্তব্ধ হৈ পৰে।

সম্পূৰ্ণ নীৰৱতা।

অভিনেত্রী মাটিত নিথৰ হৈ পৰি থাকে।

কিছু সময়ৰ পিছত শৈশৱৰ সুৰ, যৌৱনৰ আনন্দময় সুৰ আৰু অত্যাচাৰৰ বিশৃংখল শব্দ—এই তিনিওটা সুৰ ওপৰা-উপৰিকৈ বাজিবলৈ আৰম্ভ কৰে।

অভিনেত্রীৰ শৰীৰত তিনিটা পৃথক সময় আৰু অভিজ্ঞতাৰ সংঘাত প্ৰকাশ পায়। তেওঁ কেতিয়াবা শিশুৰ দৰে খেলিবলৈ চেষ্টা কৰে, কেতিয়াবা প্ৰেমৰ অনুভূতি প্ৰকাশ কৰে আৰু কেতিয়াবা হিংসাৰ আঘাতত সংকুচিত হৈ পৰে।

শেষত তেওঁ মাটিৰ পৰা ধীৰে মূৰ তোলে আৰু কয়—

অভিনেত্রী: “The line refuses to bend.

History repeats itself.
And every time it returns,
the body becomes a border.”

সংগীত সলনি হয়।

দৃশ্য ৩: সীমাৰেখাৰ আবির্ভাৱ

বৃত্তটোৰ ভিতৰত এখন দীঘল স্বচ্ছ প্লাষ্টিক সৰলৰেখাৰ দৰে পাৰি থোৱা থাকে।

প্ৰথমতে অভিনেত্ৰীয়ে ৰেখাডাল লক্ষ্য নকৰে। তেওঁ বৃত্তাকাৰ গতিত আগবাঢ়ি থাকে। কিন্তু প্ৰতিবাৰেই সৰলৰেখাডালে তেওঁৰ গতিপথ বাধা দিয়ে।

তেওঁ ৰেখাডাল পাৰ হ'বলৈ চেষ্টা কৰে।

প্ৰথমবাৰ—ভৰিখন আগবঢ়াই পুনৰ পিছুৱাই আনে।

দ্বিতীয়বাৰ—ৰেখাডালৰ ওপৰেৰে জঁপিয়াবলৈ চেষ্টা কৰে, কিন্তু কোনো অদৃশ্য শক্তিয়ে যেন তেওঁক পুনৰ আগৰ ঠাইলৈ ঠেলি দিয়ে।

তৃতীয়বাৰ—তেওঁ আঁঠু কাঢ়ি ৰেখাডালৰ তলেৰে পাৰ হ'বলৈ চেষ্টা কৰে।

কিন্তু ৰেখাডাল যেন ধীৰে ধীৰে এখন দেৱাললৈ ৰূপান্তৰিত হয়।

অভিনেত্ৰীয়ে স্বচ্ছ প্লাষ্টিকখন দুহাতেৰে তুলি ধৰে। প্লাষ্টিকখন স্বচ্ছ হোৱা বাবে তেওঁ দৰ্শকক দেখা পায়, দৰ্শকেও তেওঁক দেখা পায়; কিন্তু তেওঁলোকৰ মাজত এতিয়া এখন অদৃশ্য অথচ কঠোৰ বিভাজন উপস্থিত।

তেওঁ প্লাষ্টিকৰ সিপাৰে হাত মেলে।

হাতখন দৃশ্যমান, কিন্তু স্পৰ্শ অসম্ভৱ।

তেওঁ প্লাষ্টিকখন বেকা কৰি নিজৰ শৰীৰৰ বক্ৰতাৰ সৈতে মিলাবলৈ চেষ্টা কৰে। কিন্তু প্লাষ্টিকখন পুনৰ চিধা হৈ যায়।

তেওঁ প্লাষ্টিকখন মাটিত তিৰ্যকভাৱে পাৰি দিয়ে।

এতিয়া তেওঁৰ শৰীৰে মুক্ত বৃত্ত, বক্ৰতা আৰু স্বাভাৱিক গতি বিচাৰে; কিন্তু ৰেখাডালে তেওঁৰ প্ৰতিটো খোজ সৰল, নিৰ্দিষ্ট আৰু নিয়ন্ত্ৰিত কৰি তোলে।

তেওঁ ৰেখাডালৰ এটা মূৰ বুকুত আৰু আনটো মূৰ মাটিত ধৰি ৰাখে। ৰেখাডাল যেন তেওঁৰ শৰীৰৰ মাজেৰে পাৰ হৈ যোৱা এখন মানচিত্ৰ, এখন সীমান্ত অথবা এটা গভীৰ ঘাঁ।

অভিনেত্ৰীয়ে ধীৰ কণ্ঠেৰে কয়—

অভিনেত্ৰী: "A line on the earth becomes a wound on the body.

মাটিত অঁকা সীমাৰেখা
শেষত শৰীৰৰ ওপৰতেই লিখা হয়।"

কিছু সময়ৰ নীৰৱতা।

অভিনেত্ৰীয়ে দুটুকুৰা সৰু স্বচ্ছ প্লাষ্টিক হাতত লয়।

প্ৰথম টুকুৰা প্লাষ্টিকখন তেওঁ কেতিয়াবা ওৰণি, কেতিয়াবা আইনা, কেতিয়াবা ফুল আৰু কেতিয়াবা মুকুটৰ দৰে ব্যৱহাৰ কৰে।

ইয়াৰ মাধ্যমেৰে তেওঁ প্ৰকাশ কৰে—

- *শৃংগাৰ*
- *হাস্য*
- *বীৰ*
- *ৰৌদ্ৰ*
- *শান্ত*

তাৰ পিছত দ্বিতীয় টুকুৰা প্লাষ্টিকখন তেওঁ মুখৰ আগত ধৰে।

প্লাষ্টিকখন কেতিয়াবা মুখা, কেতিয়াবা মৃতদেহৰ আৱৰণ, কেতিয়াবা যুদ্ধৰ পতাকা আৰু কেতিয়াবা সহায় বিচাৰি মেলা এখন হাতৰ ৰূপ লয়।

ইয়াৰ মাধ্যমেৰে তেওঁ প্ৰকাশ কৰে—

- *ভয়ানক*
- *অদ্ভুত*
- *কৰুণ*
- *বীভৎস*

দুয়োখন প্লাষ্টিক একেলগ কৰি তেওঁ প্ৰথমে এটা ফুল সৃষ্টি কৰে।

ফুলটো ধীৰে ধীৰে এটা মুখালৈ ৰূপান্তৰিত হয়।

মুখাটো এখন পতাকা হয়।

পতাকাখন এটা মৃতদেহৰ আৱৰণ হয়।

শেষত সেই একেটা প্লাষ্টিকেই এখন সীমান্তৰ দেৱালৰ ৰূপ লয়।

অভিনেত্ৰী দেৱালখনৰ এটা ফালে থিয় হৈ থাকে।

আনটো ফাল খালী।

পোহৰ ধীৰে ধীৰে সলনি হয় সংগীতৰ তালে তালে।

দৃশ্য ৪: সীমাৰ ভিতৰত বন্দী

মঞ্চৰ এফালে এখন ডাঙৰ স্বচ্ছ প্লাষ্টিক, আৰৰণ অথবা গুহাৰ দৰে খোলা অৱস্থাত স্থাপন কৰা থাকে।

অভিনেত্রীয়ে প্লাষ্টিকখনৰ চাৰিওফালে ধীৰে ধীৰে ঘূৰে।

প্রথমতে তেওঁ কৌতূহলেৰে প্লাষ্টিকৰ ভিতৰলৈ চায়।

তেওঁ এখন হাত ভিতৰলৈ সুমুৱাই পুনৰ উলিয়াই আনে।

তাৰ পিছত এখন ভৰি ভিতৰলৈ দিয়ে।

কিছু সময় দ্বিধাত থকাৰ পিছত তেওঁ ধীৰে ধীৰে প্লাষ্টিকৰ ভিতৰত সোমাই পৰে।

তেওঁ ভিতৰলৈ সোমোৱাৰ লগে লগে প্লাষ্টিকখন যেন তেওঁৰ চাৰিওফালে নিজে নিজে সংকুচিত হ'বলৈ আৰম্ভ কৰে।

প্রথমতে তেওঁ প্লাষ্টিকৰ ভিতৰত স্বাভাৱিকভাৱে খোজ কাঢ়িবলৈ চেষ্টা কৰে।

কিন্তু তেওঁৰ খোজ ক্রমান্বয়ে সৰু হৈ আহে।

তেওঁ বাহিৰলৈ হাত মেলে।

স্বচ্ছ প্লাষ্টিকৰ মাজেৰে তেওঁৰ হাত দেখা যায়, কিন্তু বাহিৰলৈ ওলাই আহিব নোৱাৰে।

তেওঁ প্লাষ্টিকৰ ভিতৰত নিজকে ডাঙৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে—হাত মেলে, বুকু প্রসাৰিত কৰে, মূৰ ওপৰলৈ তোলে।

কিন্তু প্লাষ্টিকখন তেওঁৰ শৰীৰৰ বিপৰীতে সংকুচিত হৈ পৰে।

তেওঁ মাটিত বহে।

পুনৰ উঠিবলৈ চেষ্টা কৰে।

কেতিয়াবা প্লাষ্টিকখন মাতৃগর্ভৰ দৰে, কেতিয়াবা কাৰাগাৰৰ দৰে, কেতিয়াবা শৰণাৰ্থী শিবিৰৰ দৰে আৰু কেতিয়াবা সীমান্তত অপেক্ষা কৰি থকা এজন অচিনাকি মানুহৰ অস্থায়ী আশ্রয়ৰ দৰে দেখা যায়।

বাহিৰৰ পৰা কিছুমান বিচ্ছিন্ন শব্দ শুনা যায়—

"Name?"
"Nationality?"
"Passport?"
"Permission denied."
"Go back."

প্রতিটো শব্দৰ লগে লগে অভিনেত্ৰীৰ শৰীৰত এটা আঘাতৰ সৃষ্টি হয়।

তেওঁ প্লাষ্টিকৰ ভিতৰৰ পৰা কয়—

অভিনেত্ৰী: "You can see me.

But you do not see who I am.
মোৰ দেহ দৃশ্যমান,
কিন্তু মোৰ অস্তিত্বই যেন নাই।"

তেওঁ বাহিৰলৈ ওলাই আহিবলৈ চেষ্টা কৰে।

এবাৰ হাত উলিয়ায়, কিন্তু পুনৰ ভিতৰলৈ টানি নিয়া হয়।

এবাৰ মুৰ উলিয়ায়, কিন্তু পুনৰ আবদ্ধ হয়।

এবাৰ এখন ভৰি বাহিৰলৈ আহে, কিন্তু গোটেই শৰীৰটো পাৰ হ'ব নোৱাৰে।

শেষত তেওঁ প্লাষ্টিকৰ ভিতৰত সম্পূৰ্ণ স্থিৰ হৈ পৰে।

কেৱল তেওঁৰ শ্বাস-প্ৰশ্বাসৰ শব্দ শুনা যায়।

কিছু সময়ৰ পিছত তেওঁ অতি ধীৰে প্লাষ্টিকৰ মুখখন বিচাৰি পায়।

তেওঁ প্লাষ্টিকখন ফালি নহয়, ধীৰে ধীৰে ঠেলি নিজৰ বাবে এখন সৰু পথ সৃষ্টি কৰে।

প্ৰথমতে এখন হাত।

তাৰ পিছত মুৰ।

তাৰ পিছত গোটেই শৰীৰ।

অভিনেত্ৰী প্লাষ্টিকৰ ভিতৰৰ পৰা বাহিৰলৈ ওলাই আহে।

কিন্তু প্লাষ্টিকখনৰ এটা অংশ এতিয়াও তেওঁৰ ভৰিত লাগি থাকে।

তেওঁ মুক্ত হৈছে, কিন্তু সীমাৰেখাৰ স্মৃতি এতিয়াও তেওঁৰ শৰীৰৰ সৈতে সংলগ্ন।

শেষ দৃশ্য: বোজা

অভিনেত্ৰীয়ে ভৰিত লাগি থকা প্লাষ্টিকখন ধীৰে ধীৰে আঁতৰায়।

কিন্তু প্লাষ্টিকখন পেলাই নিদিয়ে।

তেওঁ প্লাষ্টিকখন মেলি মুৰৰ ওপৰত এক গধুৰ বোজাৰ দৰে তুলি লয়।

তেওঁৰ খোজ ধীৰ আৰু কষ্টসাধ্য।

প্লাষ্টিকৰ বোজা মূৰত লৈ তেওঁ মঞ্চৰ আগফালে আগবাঢ়ি আহে।

অভিনেত্রীয়ে শৰীৰৰ বিভিন্ন ভংগিমাৰে মানৱ অস্তিত্বৰ বিচ্ছিন্নতা, নির্বাসন, দমন, প্রতিৰোধ আৰু মুক্তিৰ আকাংক্ষা প্রকাশ কৰে।

শেষত তেওঁ মঞ্চৰ আগভাগত থমকি ৰয়।

এটা শক্তিশালী শাৰীৰিক ভংগিমাত স্থিৰ হয়।

তেওঁ দর্শকৰ চকুত চকু থৈ স্পষ্ট কণ্ঠেৰে কয়—

অভিনেত্রী: "We are all Prometheus—

condemned to carry the weight,
punished for seeking the light,
yet refusing to surrender."

কিছু সময় নীৰৱতা।

তাৰ পিছত অধিক দৃঢ় কণ্ঠেৰে—

"We are all Prometheus.
The cursed Prometheus."

অভিনেত্রী স্থিৰ হৈ থাকে।

লাহে লাহে পোহৰ ম্লান হৈ আহে।

BLACKOUT

বোজাৰ দৰে প্লাষ্টিক কঢ়িয়াই: শেষ দৃশ্য, CITF ২০২৬।

Carrying the plastic as a burden: the last scene, CITF 2026.

PHOTOGRAPH · CITF

THE ENGLISH TEXT

The Body as Border

A solo physical theatre performance

by Mrinal Jyoti Goswami

SCENE 1: THE BODY – A LIVING BORDER

The stage is in complete darkness.

The light slowly fades in.

At the centre of the stage is a circular enclosure made of transparent plastic or rope. The performer stands inside the circle with her back to the audience, completely still.

After a period of silence, she turns very slowly to face the audience.

Music begins.

Following the rhythm of the music, the performer tries to touch the circular boundary around her with her fingertips. Each time, just before touching it, she withdraws her hand.

Then, in a slow but clear voice, she says:

PERFORMER "Every woman's body carries a history –

the history of politics, the history of society, the history of culture.
From one corner of the world to another,
a woman's body bears the imprint of every war, every border, every exile."

The light and music gradually change.

SCENE 2: FROM CHILDHOOD TO OPPRESSION

The joyful sounds of children at play begin.

The performer dances, plays, runs and laughs freely. Her body expresses the curiosity and joy of childhood.

The music gradually changes. The sound of the Bihu pepa is heard.

Through physical acting, the performer expresses the joy of youth, love, desire, dreams and affection.

Suddenly, the music breaks.

It is replaced by harsh, chaotic and aggressive sounds. These sounds seem to carry echoes of oppression, violence, war and brutality occurring across different parts of the world.

The performer collapses onto the floor.

Her body convulses. Amid sounds of beating, verbal abuse, assault, violence and chaos, she expresses fear, humiliation, helplessness and pain only through her body and facial expressions.

The music and sound gradually become faster and more intense.

Suddenly, everything stops.

Complete silence.

The performer remains motionless on the floor.

After a while, the sounds of childhood, the joyful music of youth and the chaotic sounds of violence begin to overlap.

The conflict of three different times and experiences appears within the performer's body. At one moment she tries to play like a child, at another she expresses love, and then she contracts under the impact of violence.

Finally, she slowly raises her head from the floor and says:

PERFORMER "The line refuses to bend.

History repeats itself.
And every time it returns,
the body becomes a border."

The music changes.

SCENE 3: THE LINE APPEARS

Inside the circle, a long sheet of transparent plastic lies on the floor like a straight line.

At first, the performer does not notice the line. She continues moving in circles, but each time the straight line obstructs her path.

She tries to cross it.

The first time, she extends one foot and then draws it back.

The second time, she tries to jump over the line, but an invisible force seems to push her back to where she began.

The third time, she kneels and tries to pass beneath it.

But the line seems gradually to transform into a wall.

The performer lifts the transparent plastic with both hands. Because it is transparent, she can see the audience and the audience can see her; yet an invisible but rigid division now stands between them.

She reaches through the plastic.

Her hand is visible, but touch is impossible.

She tries to curve the plastic and shape it according to the curves of her body, but it becomes straight again.

She lays the plastic diagonally across the floor.

Her body seeks free circles, curves and natural movement, but the line makes each step straight, prescribed and controlled.

She holds one end of the line against her chest and the other against the ground. The line appears to pass through her body like a map, a border or a deep wound.

In a low voice, she says:

PERFORMER "A line on the earth becomes a wound on the body.

A border drawn upon the soil
is ultimately written upon the body."

A brief silence.

The performer takes two small pieces of transparent plastic.

She uses the first piece as a veil, a mirror, a flower and a crown. Through it, she expresses:

- *Shringara – love and beauty*
- *Hasya – laughter*
- *Vira – courage and heroism*
- *Raudra – fury*
- *Shanta – peace*

She then holds the second piece of plastic before her face.

At different moments, it becomes a mask, a shroud over a dead body, a flag of war and an outstretched hand seeking help. Through it, she expresses:

- *Bhayanaka – fear and terror*
- *Adbhuta – wonder*
- *Karuna – sorrow and compassion*
- *Bibhatsa – disgust*

She joins the two pieces of plastic and first creates a flower.

The flower slowly transforms into a mask.

The mask becomes a flag.

The flag becomes a shroud over a dead body.

Finally, the same plastic becomes a border wall.

The performer stands on one side of the wall.

The other side remains empty.

The light gradually changes with the rhythm of the music.

SCENE 4: IMPRISONED WITHIN THE BORDER

On one side of the stage, a large sheet of transparent plastic is placed open like a covering or a cave.

The performer slowly circles the plastic.

At first, she looks inside it with curiosity.

She puts one hand inside and withdraws it.

Then she places one foot inside.

After hesitating for a while, she slowly enters the plastic enclosure.

As soon as she enters, the plastic seems to begin contracting around her by itself.

At first, she tries to walk normally inside it.

But her steps gradually become smaller.

She reaches outward.

Her hand can be seen through the transparent plastic, but it cannot come out.

She tries to make herself larger inside the plastic – extending her arms, expanding her chest and lifting her head.

But the plastic contracts against her body.

She sits on the floor.

She tries to rise again.

At different moments, the plastic appears like a womb, a prison, a refugee camp and a temporary shelter for an unknown person waiting at a border.

Disembodied voices are heard from outside:

"Name?"
"Nationality?"
"Passport?"
"Permission denied."
"Go back."

With every word, the performer's body receives another blow.

From inside the plastic, she says:

PERFORMER "You can see me.

But you do not see who I am.
My body is visible,
yet it is as though I do not exist."

She tries to come out.

She brings out one hand, but it is pulled back inside.

She brings out her head, but she is trapped again.

One foot comes outside, but her whole body cannot cross.

Finally, she becomes completely still inside the plastic.

Only the sound of her breathing is heard.

After a while, she very slowly finds the opening of the plastic.

She does not tear it. Instead, she slowly pushes it aside and creates a small passage for herself.

First, one hand.

Then, her head.

Then, her whole body.

The performer emerges from the plastic enclosure.

But part of the plastic remains attached to her foot.

She is free, yet the memory of the border remains attached to her body.

FINAL SCENE: THE BURDEN

The performer slowly removes the plastic attached to her foot.

But she does not throw it away.

She unfolds the plastic and raises it above her head like a heavy burden.

Her steps are slow and difficult.

Carrying the burden of the plastic above her head, she moves towards the front of the stage.

Through different physical postures, the performer expresses the fragmentation of human existence, exile, oppression, resistance and the desire for freedom.

Finally, she stops at the front of the stage.

She becomes still in a powerful physical posture.

Looking directly into the eyes of the audience, she says clearly:

PERFORMER "We are all Prometheus –

condemned to carry the weight,
punished for seeking the light,
yet refusing to surrender."

A brief silence.

Then, in a firmer voice:

"We are all Prometheus.
The cursed Prometheus."

The performer remains still.

The light slowly fades out.

BLACKOUT

‘The Body as Border’ নাটকত মলয়া বৰুৱা। CITF ২০২৬ৰ স্মৃতিগ্ৰন্থৰ পৰা।

Malaya Baruah in The Body as Border. Production still from the CITF 2026 souvenir.

PHOTOGRAPH · CITF

দ্বাদশ কলম্বো আন্তঃৰাষ্ট্রীয় নাট্য মহোৎসৱত পৰিৱেশনৰ কেইটামান দৃশ্য, ২৭ আগষ্ট ২০২৬।

Scenes from the performance at the 12th Colombo International Theatre Festival, 27 August 2026.

PHOTOGRAPHS · CITF

দ্বাদশ কলম্বো আন্তঃৰাষ্ট্রীয় নাট্য মহোৎসৱত পৰিৱেশনৰ কেইটামান দৃশ্য, ২৭ আগষ্ট ২০২৬।

Scenes from the performance at the 12th Colombo International Theatre Festival, 27 August 2026.

PHOTOGRAPHS · CITF

দ্বাদশ কলম্বো আন্তঃৰাষ্ট্রীয় নাট্য মহোৎসৱত পৰিৱেশনৰ কেইটামান দৃশ্য, ২৭ আগষ্ট ২০২৬।

Scenes from the performance at the 12th Colombo International Theatre Festival, 27 August 2026.

PHOTOGRAPHS · CITF

দ্বাদশ কলম্বো আন্তঃৰাষ্ট্রীয় নাট্য মহোৎসৱত পৰিৱেশনৰ কেইটামান দৃশ্য, ২৭ আগষ্ট ২০২৬।

Scenes from the performance at the 12th Colombo International Theatre Festival, 27 August 2026.

PHOTOGRAPHS · CITF

Set design
মঞ্চ পৰিকল্পনা

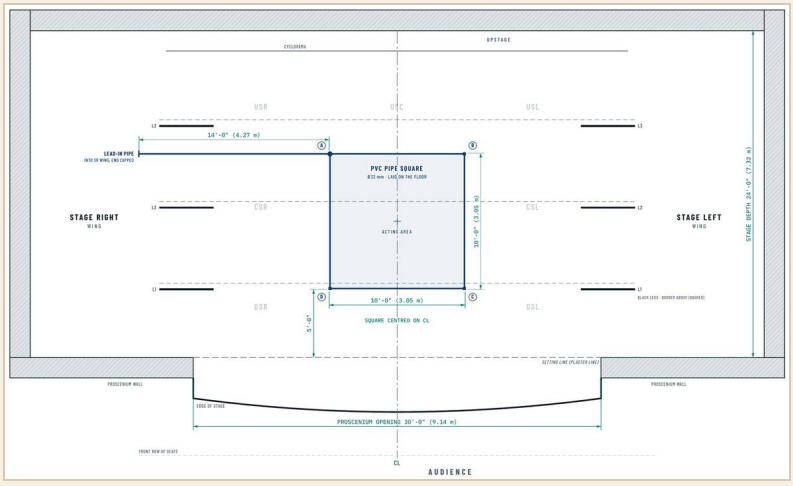

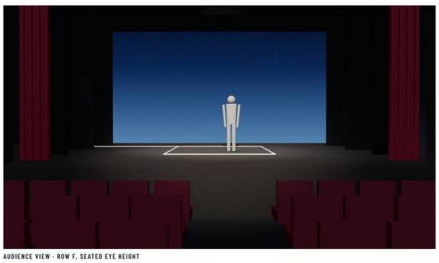
AUDIENCE VIEW · ROW F, SEATED EYE HEIGHT

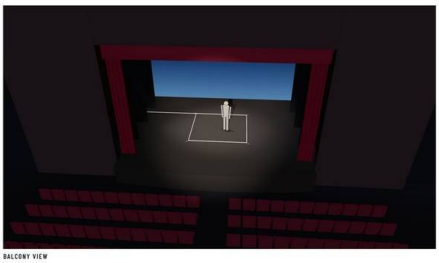
BALCONY VIEW

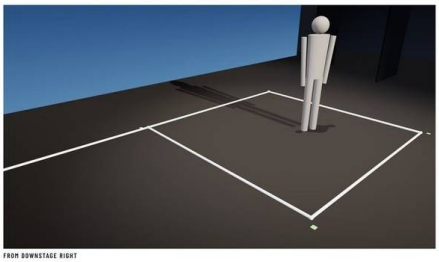
FROM DOWNSTAGE RIGHT

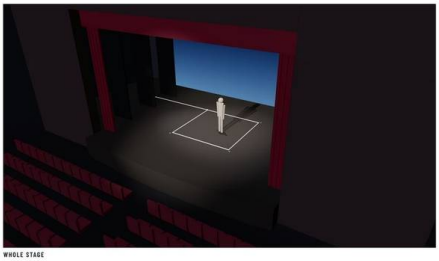
WHOLE STAGE

Set design: a 10'-0" square (3.05 m) of 32 mm white PVC pipe laid on the floor, centred on the centre line 5'-0" upstage of the setting line; a lead-in pipe leaves one corner and runs 14'-0" into the stage-right wing. The joints are fitted dry, so the square can be struck and toured. Ground plan (above) and 3D views (below). Design: Dr Mrinal Jyoti Goswami.

মঞ্চ পৰিকল্পনা: মজিয়াত পাৰি থোৱা ৩২ মি.মি. বগা পিভিচি পাইপৰ ১০’-০” (৩.০৫ মিটাৰ) বৰ্গক্ষেত্ৰ, মধ্যৰেখাত, মঞ্চৰ সন্মুখৰ ৰেখাৰ পৰা ৫’-০” পিছফালে; এটা চুকৰ পৰা এডাল পাইপ মঞ্চৰ সোঁফালৰ উইঙৰ ভিতৰলৈ ১৪’-০” গৈছে। জোৰাবোৰ আঠা নলগোৱাকৈ লগোৱা হয়, যাতে বৰ্গটো খুলি লৈ ফুৰিব পাৰি। ওপৰত গ্ৰাউণ্ড প্লেন, তলত ত্ৰিমাত্ৰিক দৃশ্য। পৰিকল্পনা: ডঃ মৃণাল জ্যোতি গোস্বামী।

Light design
পোহৰ পৰিকল্পনা

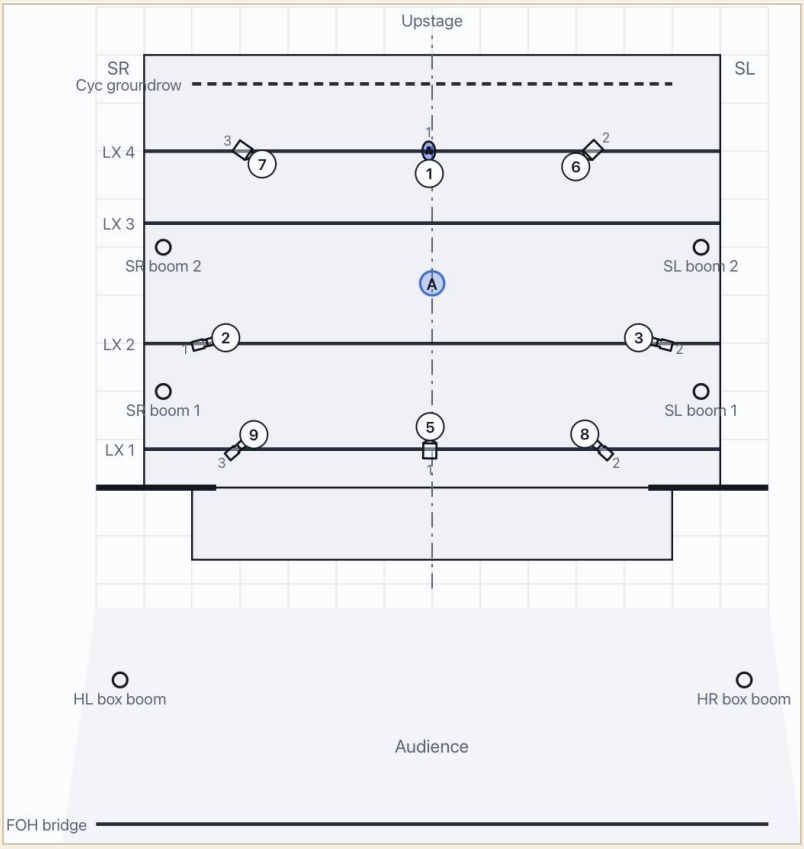

Light plot, drawn in XUNPAKHILI: nine units on LX 1, LX 2 and LX 4 (channels 1–9), around the acting area (A) inside the square at the centre of the stage. Light design: Dr Mrinal Jyoti Goswami.

পোহৰৰ নক্সা, XUNPAKHILI (সোণপখিলী)ত আঁকা: LX 1, LX 2 আৰু LX 4-ত নটা লাইট (চেনেল ১–৯), মঞ্চৰ মাজৰ বৰ্গটোৰ ভিতৰৰ অভিনয়-ক্ষেত্ৰ (A)ক কেন্দ্ৰ কৰি। পোহৰ পৰিকল্পনা: ডঃ মৃণাল জ্যোতি গোস্বামী।

The festival poster
উৎসৱৰ পোষ্টাৰ

The festival's poster for the evening of 27 August 2026, with *The Body as Border*.
২৭ আগষ্ট ২০২৬ৰ সন্ধিয়াৰ উৎসৱ-পোষ্টাৰ।

THE PRODUCTION

Performance history

মঞ্চায়নৰ খতিয়ান

From the Embodied Stories project report, the festival programme and the company's CITF 2026 report.

15 Jul 2026

First performance, at the final presentation of the Embodied Stories physical theatre workshop (3–15 July 2026). Bodousa Foundation with AANK_A Creative Line

Bodousa Senior Secondary School, Makum, Tinsukia

27 Aug 2026

12th Colombo International Theatre Festival (CITF 2026), International Mono Drama Competition

Elphinstone Theatre, Maradana, Colombo, Sri Lanka

The company
কলা-কুশলী

ON STAGE

PERFORMER
Malaya Baruah

OFF STAGE

SCRIPT, DESIGN AND DIRECTION
Dr Mrinal Jyoti Goswami

COSTUME AND LIGHT DESIGN
Dr Mrinal Jyoti Goswami

MUSIC DESIGN
Arupjyoti Patgiri (Bapi)

MUSIC ARRANGEMENT
Semuel Bora

MUSIC OPERATION
Mallika Kalita

LIGHT OPERATION
Brishtirani Hazarika

STAGE MANAGEMENT
Munindra Chutia and Manuram Chutia

PRODUCTION MANAGER
Ranjan Kumar Moran

PRODUCER
Bodousa Foundation

IN COLLABORATION WITH
AANK_A Creative Line

From the cast and credit list sent to the festival, 2026.

About the playwright
নাট্যকাৰৰ পৰিচয়

Mrinal Jyoti Goswami
মৃণাল জ্যোতি গোস্বামী

Mrinal Jyoti Goswami is a playwright, director, light designer and theatre scholar from Assam. Born in Majuli, he took his MA, MPhil and PhD in Assamese literature at Gauhati University; his doctoral thesis studied Assamese drama in the light of social realism and stage practice (1967–2003). He is Assistant Professor of Assamese at Krishna Kanta Handiqui State Open University, Guwahati.

His plays have been staged at the Bharat Rang Mahotsav, the Poorvottar Natya Samaroh, Jashnebachpan, the Colombo International Theatre Festival and the Sahara International Theatre Festival, among other festivals in India and abroad. As a light designer he was nominated for the Mahindra Excellence in Theatre Awards in 2012. With AANK_A Creative Line he serves as Festival Director of the Bhullung-Bhuthur International Theatre Festival (BBITF).

অসমীয়া

মৃণাল জ্যোতি গোস্বামী নাট্যকাৰ, পৰিচালক, পোহৰ পৰিকল্পক আৰু নাট্য-গৱেষক। মাজুলীত জন্ম। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা তেওঁ অসমীয়া সাহিত্যত স্নাতকোত্তৰ, এম. ফিল. আৰু পিএইচ. ডি. ডিগ্ৰী লাভ কৰে। তেওঁৰ গৱেষণাৰ বিষয় আছিল ‘সমাজ বাস্তৱতাবাদ আৰু মঞ্চৰীতিৰ আলোকেৰে অসমীয়া নাটক (১৯৬৭–২০০৩)’। বৰ্তমান তেওঁ কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ সহকাৰী অধ্যাপক।

তেওঁৰ ৰচিত আৰু পৰিচালিত নাটক ভাৰত ৰংগ মহোৎসৱ, পূৰ্বোত্তৰ নাট্য সমাৰোহ, জচনে বচপন, কলম্বো আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় নাট্য মহোৎসৱ আৰু চাহাৰা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় নাট্য মহোৎসৱকে ধৰি দেশ-বিদেশৰ বিভিন্ন মঞ্চত পৰিৱেশিত হৈছে। ২০১২ চনত পোহৰ পৰিকল্পনাৰ বাবে তেওঁ মাহিন্দ্ৰা এক্সেলেন্স ইন থিয়েটাৰ বঁটালৈ মনোনীত হৈছিল। আঁক_এ ক্ৰিয়েটিভ লাইনৰ হৈ তেওঁ Bhullung-Bhuthur International Theatre Festival (BBITF)-ৰ উৎসৱ-সঞ্চালকৰ দায়িত্ব পালন কৰি আহিছে।

Chronology of selected productions

নির্বাচিত প্রযোজনাৰ কালপঞ্জী

2003
Bazikarar Amrit *Katha*
Gauhati University Scholars' Association

2004
Aji (street play)
Gauhati University Scholars' Association

2006
Rajai Hukum Dise
Jirsong Theatre

2007
Khel...!
Gauhati University Scholars' Association

2008
Xunar Xing Thaka Ghariyalor Chaku
AANK_A Creative Line

2010
Bajikar (short play)
AANK_A Creative Line

2012
Imaan Imaan Paani
Bhaxa Xahityo Xonmiloni, Axom

2013–14
Tuponi E Ture Kalatalat Ghar
Bhaxa Xahityo Xonmiloni, Axom

2015
Irikoti Mirikoti – The Butterfly Effect
Uttaran Social Welfare Society

2016
Bajikarar Amrit *Katha* – Drishyapatat Esandhya
Uttaran Social Welfare Society and AANK_A Creative Line

2017
***Etheror Irika* – Ethereal Epoch**
AANK_A Creative Line

2018
Bhukar Xaadhu – The Myth of Hunger
AANK_A Creative Line

2022
Eréndira's Metamorphosis
AANK_A Creative Line

2022
Alice in Assam
AANK_A Creative Line

2024
A River's Tale
AANK_A Creative Line

2025
Metamorphosis of Mitrachi Goshta
AANK_A Creative Line

2026
The Body as Border
Bodousa Foundation with AANK_A Creative Line

THE PUBLISHER

AANK_A Creative Line

প্রকাশক

AANK_A Creative Line is a contemporary theatre collective in Guwahati, Assam (Regn. No. RS/KAM(M)/263/S/143 of 2018–2019). Founded in 2008 with the production *Xunar Xing Thaka Ghariyalor Chaku*, it works where Assam's indigenous traditions meet physical theatre and contemporary dramaturgy. Its aim is to strengthen Assamese culture through the performing arts, education, inclusion and global collaboration.

Its productions have toured across India and played at festivals in Sri Lanka, Tunisia and South Korea. It founded the Bhullung-Bhuthur International Theatre Festival (BBITF) in Guwahati in 2023 and launched the Bo-Chang International Theatre Festival (BCITF) in Makum, Tinsukia, in 2026. It also runs theatre workshops for students, young performers and professionals, works to keep Assam's folk performing arts alive, publishes books and e-books on theatre, and makes free digital tools for theatre, film and research.

www.aank.org

“We are all Prometheus –
condemned to carry the weight,
punished for seeking the light,
yet refusing to surrender.”

THE BODY AS BORDER, 2026

শেষ নোহোৱা এক দৌৰ; আন বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ পৰা অসমলৈ অহা দুগৰাকী এলিচ; সাক্ষী, মাতৃ আৰু শেষ আশ্ৰয় হৈ পৰা এখন নদী; আৰু দেৱাল, মানচিত্ৰ আৰু ঘাঁ হৈ পৰা স্বচ্ছ প্লাষ্টিকৰ এডাল ৰেখা। ২০১৭ৰ পৰা ২০২৬লৈ মঞ্চস্থ হোৱা এই চাৰিখন নাটকত শৰীৰেই কাহিনী কয়। মৃণাল জ্যোতি গোস্বামীৰ ‘ইথাৰৰ ইড়িকা’, ‘Alice in Assam’, ‘এ ৰিভাৰ’চ টেল’ আৰু ‘The Body as Border’ৰ অসমীয়া আৰু ইংৰাজী পাঠৰ লগতে মঞ্চ আৰু পোহৰৰ পৰিকল্পনা, আলোকচিত্ৰ, পোষ্টাৰ, বাতৰি আৰু মঞ্চায়নৰ খতিয়ানেৰে সমৃদ্ধ এই গ্ৰন্থখন।

A race that never ends; two Alices fallen into Assam from other universes; a river that becomes a witness, a mother and a resting place; and a line of transparent plastic that becomes a wall, a map and a wound. In these four plays, staged between 2017 and 2026, the body tells the story. *Etheror Irika* – Ethereal Epoch, *Alice in Assam*, *A River’s Tale* and *The Body as Border*, in Assamese and English, with their designs, photographs, posters, press and performance history.

ISBN AND BARCODE

AANK_A CREATIVE LINE
www.aank.org